

PAMĚTNÍ KNIHA
OBEC
LITOŠICE

*Pamětní kniha
obce Litošic.*

Založena r. 1930 - XII.

F. J. Vávák: „Zlata věc je
paměti spravovat.“

Úvod.

Národní shromáždění československé republiky v III. roce jejího trvání zákonem ze dne 30. ledna 1920 (Sbírka zákonů a nařízení, částka XVII. ze dne 17. února 1920, čís. 30) uložilo každé obci politické povinnost založit a vésti pamětní knihu obcí a nařídilo zřízení zvláštní komise v každé obci k založení a vedení pamětních knih.

Obecní zastupitelstvo zdejší usneslo se v své schůzi dne 22. března 1929 přivést pamětní knihu zdejší obce politické podle výše uvedeného zákona a zároveň zvolilo kronikářem Františka Doležala, učitele a správce obecní školy v Litošicích, který nový svůj úkol přijal. Pamětní knihu kronikář objednal pro zdejší obec u Starobolava Brebery, kronikáře v Píslonci, který jí dodal v r. 1930.

Tím obec Litošice vyhověla zákonem uložené povinnosti. Já pak, jakožto první zapisovatel paměti o ní, o osudech jejího obyvateľstva, o osudech jednotlivých domův v ní, o osudech pudy: polích, lukách, lesích a j. k ní patřících, rád se ujímám vědecké práce kronikářské v obci, do níž jsem byl zavát osudem na své životní pouti. Počínaje své rájny do této pamětní knihy, se srdce si přeji, abych mohl budoucím čtenářům prosloužit věrným a pravdivým obrazem vynějších událostí a nad to, kdy se mi dá, též obrazy z minulosti zdejší obce.

Kalosemú pamětní knihy

Kronikář.

Zdá se mi účelným vylíčení současné-
ho stavu obce dříve než budu navrhnemí vati poky-
ni události, které by poskytl nyníjší obraz a stalo
se včeludiskem k porozumění minulého i budoucího
stavu.

Nynější stav.

Litošice.

Obce Litošice.

Politická obec Litošice skládá se ze dvou
osad: Litošice a Krasnice. Je v politickém i soud-
ním okrese čáslavském v severovýchodní její části. Část
katastrálních hranic tvoří zároveň část okresních hranic
v místech, kde stýkají se hranice okresu čáslavského
a pardubického.

Starším obce porad.

Obě vesničky leží asi ve výši 315 m
nad mořem na Železných horách, na jejích
málomní rovině s mírným svahem k severových-
du. Kol dokola jsou obklopeny lesy; jen na jejím
skloně směrem k Lovčuskám jsou písečné me-
sivým pruhem lesní pláň. Tam také jediné
otvírá se rozhled z Litošic do větší dálky a určité
tam na jasných dnech modrati se kalenná úbočí
kopce Železných hor nad vesnicemi Přepirkou a
Hostovicemi, kteří tam dostupný nadmořské výše
okolo 600 m. Jinak zelená hračka zakrývá jakýkoliv
rozhled a teprve na západních hranicích katastrál-
ních otvírá se volný a osvěžující rozhled do ního
Potonbraví s černými láry, bohatými vesnicemi, jež
jsou rozestly od Golčova jehřívka kolem Láslavě,
Kutné Hory až ke Tolínu, věčně zakouřenému.
A za nimi v dálece tuť se v mlhách modravých mí-
ná návisť Čerkomoravské vysočiny. Jako velkolepý je
z těch míst rozhled za jasných dnů, když zdá se vám,
že stojíte na bílé masném vyšlehlé mří (Bylo zde
skutěně mří v době tichomí a zanechalo po ní
hrůdný útvar), tak pohádkový je pohled za tmavých večerů,
kdy bílé světlo je zde rozestlo, tu hvíždá, jinde řídějí a

Poloha osad.

Pohled na Potonbraví.

Dokončena byla dne 15. srpna 1891. Na porovnání s nynějšími drahotnými poměry podotýkám, že celá stavba stála 4.800 zl.

Když správce školy Jos. Záběhlický onemocněl, ustanoven byl výpomocným učitelem Ladislav Koberec a po něm Alois Novotný. Po smrti Jos. Záběhlického zastával úřad správce školy Václav Marcin. Po něm Jan Tichý. Když po smrti svého syna měl dovolenou, ustanoven byl Eduard Engelberth. Konečně dosazen byl sem Václav Radil, který tu dosud působí.

Sto let školy skryjské.

Majetek školy rozšířen o hřiště a kabinet.

Za dobu jednoho sta let vystřídalo se na zdejší škole 25 učitelů.

Snad by vás také zajímala zpráva, které rody byly v jednotlivých číslech ve Skryji, Hostačově a Chrásticích, pokud jsem je mohl ze školních kronik získati.

Skryje: č. 1. Hurský, později Zelený, 4. Sekerka, 5. Vrána, 6. Soukup, 7. Sýkora, 8. Prchal, 9. Kouma, 10. Dibelka, 11. Cemper, 12. Kostkan, 13. Šimůnek, 14. Šimůnek, 15. Sviták, 16. Petříček, 17. Dibelka, 18. Štěřba, 19. Jarolím, 20. Kropáček, 21. Chaloupka,

Chrástice: 1. Podělávek, 2. Cemper, 3. Šimůnek, 4. Cemper, 5. Šidák, 8. Kostkan, 9. Dvořáček, 10. Šimůnek.

Hostačov: 6. Mudroch, 8. Kučera, 9. Novotný, 10. Řezáč, 11. Fejfar, 12. Svoboda.

Toť jsou v krátkosti dějiny školy za 100 let. Různých zlob a protivensství prožila škola mnoho. Ale všechno šťastně přežila pomocí obětavých občanů.

Jako před 100 lety stál tu zástup našich předků v barvitých krojích — sta očí zářících tichým štěstím a pýchou upíralo se na tu obětí vykoupnou školu, tak i my tu stojíme po stu letech. Vzpomínáme vás, kteří již klidně po bojích života spíte věčným snem, vzpomínáme vás, kteří svým přičiněním postavili jste základy ku této budově. Klid a dík vám všem mrtvým a dík i těm nynějším, kteří s láskou o zvelebení školy pečují a prosba, by přízeň školy nadále byla zachována.

ST. VRATISLAV - A. KLAUS:

O KUTACÍCH PRACÍCH U LITOŠIC.

severní části okresu čáslavského na Železných horách, kol dokola věnčena lesy, leží neveliká obec Litošice. Občané její, zabývající se hlavně polním hospodářstvím a chovem dobytka, žijí klidně, vzdáleni jakéhokoliv ruchu. Než v posledních několika letech viska tato i blízké okolí poněkud oživily. A co toho příčinou? Asi $\frac{1}{4}$ hodiny od Litošic po levé straně silnice, vedoucí k Josefovu a Žehušicům, na parcele zvané „Kopřivník“ hledány jsou ložiska železných rud. Kouř nad lesem se vznášející a rachot pracujícího stroje upozorní každého na ona místa.

Pražská železářská společnost, která doluje u Chvaletic v okrese přeloučském, prováděla zeměznalecká prozkoumání na různých místech Železných hor. Tak zkoumána celá krajina mezi Litošicemi a Sovoluskami. Pátráno po útlocích rudy, povšimnuto nánosů v potocích, vyčnívajících skal, úvozů, lomů, vůbec všech míst, v nichž vrstvy sledovati možno a dle nichž souditi lze na uložení užitečných hornin. Při tom pozorován tvar krajiny, zbarvení povrchu a horniny; též hranice útvarů, směr a sklon vrstev.

Dle barevné stopy v ých o z u tušila se ložiska železných rud. Proto na řečeném místě hledána ložiska i pod povrchem a sice prováděním kutných děl. Tato jsou různá. Zde provádí se nejméně nákladné kutné dílo — odkrývka povrchu, záležející v provádění příkopů, t. zv. rovů souběžných a křížujících se směrem vrstev. Kutné rovny ovšem do velké hloubky prováděti nelze, tak 3—4 m. Zakládají se tam, kde se tuší výchoz ložiska.

Pevný kámen se odkrývá a po zjištění hornin rov se zase zapývá. Rovů těchto jest několik nových, starší jsou z r. 1918 a 1920.

V rovech se nachází hnědel, psilomelan, dialogit, delvauxit a diadochit.

Hnědel mívá až 60% železa, ale u nás má pouze 20%. Psilomelan, obsahující 15% manganu, je šedé až modravé černé barvy; dialogit má 30% manganu. Delvauxit a diadochit jsou fosforečnany, které obsahují železo, mangan a fosfor.

Limonit čili hnědel, nejobyčejnější a nejrozšířenější ruda železná, má tvrdost 5—5,5, hustotu 3,4—4, barvu hnědou, v nejrozšířenějších odstínech od okrově žlutého, až do hnědě červeného. Vryp jeho je žlutohnědý.

Psilomelan, manganová ruda, činí černé, hroznovité a ledvinovité povlaky a miskovité složené vrstvy. Má tvrdost 5,5—6, hustotu 4,13—4,33. Vždy chová vodu, kyslík manganu, barya, draslíku, hliníku, křemeníku a j. V Čechách se vyskytuje dosti vzácně.

Dialogit, uhličitán manganatý. Tvrdost 3,5—4,5. Hustota 3,3—3,6. Barvy jest růžové, malinové neb i žlutě červené, lesku skelného nebo perleťového, málo průsvitný. Neroztápí se, v kyselinách jen zvolna se rozpouští, rychleji za tepla, při čemž silně šumí.

Delvauxit, vodnatý zásaditý fosforečnan vápenatoželezitý, nazvaný od Dumonta dle chemika Delvauxe, nerost hlizovitý, povrchu hroznovitého nebo ledvinovitého, napovrchu barvy obyčejně žluté nebo žlutohnědé, lomu rovného nebo lasturového, na lomu barvy kaštanové až červenohnědé, smolného lesku. Tvrdost 3. Hustota 2,7. Na vzduchu vysychaje snadno se rozpadá.

Diadochit, zásaditý sulfatofosfát železitý. Nerost jeví se pravidlem v podobě hliz, ledvinovitého povrchu. Jest lomu nerovného, barvy světle žluté, bělavé nebo žlutohnědé, obyčejně mdlý, velmi měkký, hutnosti 1,9—2,9. Kyselinami se rozpouští.

Kutání provádí se na lesním oddělení C ve výměře asi 4 ha ve výši 300 m nad mořem. Pozemky, na nichž se kutá, patří k panství žehušickému.

Začalo se v r. 1918, ve větším měřítku pak v r. 1920.

Aby bylo možno prozkoumati ložiska do větších hloubek, použito nejdůležitějšího prostředku totiž vrtání zemního, kterýmž lze úplně se přesvědčiti o uložení vrstev, ložiska i otevřítí pramenité vody.

Proto r. 1921 vyvrtána „výzkumná šachtice“, sahající do značné hloubky, se strojovým zařízením (pumpy a vrtačky, poháněné stlačeným vzduchem). Ve „výzkumné šachtici“ se přišlo na žilu dialogitu s obsahem manganovým. Kutací práce trvaly do července r. 1922, kdy pro úpadek průmyslu železářského byly zastaveny. Přestávka v pracích těchto trvala do r. 1925. V tomto roce na podzim byly opět obnoveny. Výzkumná šachtice se prohlubovala a přistoupeno k soustavnému prohledávání kutiště výzkumnými rovy. I přišlo se zde na zbytky starého dolování, kde snad před několika sty lety dobývala se železná ruda. Zapisů

o starém dolování není. V Hájkově kronice jest jen zmínka o Chvaleticích a Zdechovicích, kde se v XI. století kutala železná ruda.

Kutací práce jsou pod správou železo-mangan. rudného dolu ve Chvaleticích. Tu pražská železářská společnost dobývá rudu od r. 1915. Ruda se tu získává většinou jen v náplavu (hnědel a psilomelan).

Z Chvaletic i od Litošic dovážejí se veškeré druhy rud po vozy na stanici Řečany-Kladruby a odtud dopravují se drahou do Kladna a Králova Dvora u Berouna, kde jmenovaná společnost má železné hutě a doly na kamenné uhlí.

Dělníků u Litošic pracuje dosud málo: as 10 s 3 dozorcí, kteří se střídají. Pod zemí v pokusné šachtici pracují 4, ostatní v kutných rovech.

Podnik tento vyžaduje jistě pilné práce, obezřetnosti, trpělivosti a vytrvalosti, poněvadž může to dlouho ještě trvat, nežli vůbec bude možno zisku se dodělati.

Bylo by žádoucí, aby příznivých výsledků se docílilo, neboť doly s příznivými výsledky pracující jsou pramenem blahobyti každého státu, v nich nalézá množství dělníků výživu, jimi se mnohé pustiny proměňují v zalidněná průmyslová místa.

K. CIBULKA:

DĚTSKÁ KOLONIE V LEDČI NAD SÁZ.

EDOSTATEK vody a lesů pociťuje Čáslav v každém směru. Trpí tím více, že nedostatku nemůže odpomoci. Vodu tekoucí si nezaopatří a lesy sice může mít a snad možno říci, že bude mít, ale lesy budou vzdáleny a cesta do nich to již bude slušný turistický výkon. Děti však trpí nedostatkem vody a lesů nejvíc. Mnozí rodiče nemohou v létě dětem popřát letního pobytu u vody a v lesích, děti čáslavské mohou jen s tíží nadýchat se osvěžujícího vzduchu lesního a užít radosti, kterou poskytuje bublající potůček nebo bystrá řeka.

Tomuto nedostatku odpomáhá Spolek přátel dětí, který již tři roky vypravuje děti do prázdninových osad k vodě a do lesů. Vypravil dosud půl třetího sta dětí, dětí většinou chudých,

ami pokud se žije listovním podnikem místního. Kapiti je, jakmi-
le se oni podniká látku sebat o tomu, anebo rikati z prameni
hodnotivých.

Újmněa katastru
a rozdělení přídy
prole kultu.

Újmněa letoňického katastru čírní 1.011 ha 75 sta.
Děšm' rozdělení přídy prole kultu je takovito: poli 195.796 ha,
luk 33.674 ha, pastviny 35.3169 ha, zahrad 12.7183 ha, lesi
717.6016 ha, cest 6.9416 ha, rybníků, a potoků 5.7116 ha, zateč-
vání plachy 4 ha. Děli se o ni obě svatky: Letovice, kteří
leží ve výhlední části katastru a Krasnice ležíci v sever-
výhledním cípu katastru.

Ušarhmetov' zedjín' přídy.

Z celkové újmněy katastrální výše uvedené patři
majetkové místním obyvatelům 328 ha 95 a 96 m, přičet-
ním majitelům 682 ha 79 a 84 m, a čepři na domí selka
stetok malějších maničlím Čáslav a Meladě a Hornojm
v Želčovicích připadá 660 ha 83 a.

Osada Letovice čítá 40 popisných čísel, a mezi
17. neexistuje. Má tedy celkem 39 domů. Z toho 17 domů
je starých staveb dřevěných roubených s klad a z mramorých
mramor hlennou, s dřevěnými stěly a pískovými stělkami.

Čistě 22 domů je stavěno s kamennou a cihel, ale z toho
5 je křto již jesti dotky.

24.V. 54

L. Štrobíř

f. di

23

10

31

prof. Štrobíř
tel. št. inženýr.

Rok 1904 - 5.

V měsíci září a říjnu bylo suché a teplé počasí. Teprve 26. října 1904 musla se nad obcí velká bouře s hujným a prudkým deštěm. Zima byla mírná, sněhu málo. Fúkal často teplý vítr. Dne 6. dubna 1905 dostala se prudká mchová vánice s vítráci a hromobitím po 9. hodině dopolední. Přitom dne nastala několikrát úplná tma následkem husté mlhy a mchové. Blisk spúrobil stromy na tomelch a stromech. Dne 7. dubna přišlo a byla zima. Dne 8. dubna přišlo, byla zima, a vítr. Dne 18. dubna napadlo opět lední sněhu. O prázdních velikonočních, tj. 23. dubna a následující dny, bylo studené počasí (24. dubna padaly kroupy). Celý květen byl studený a suchý, v červnu bylo ještě sucho, ale horko (vdava). Teprve 11. července po dlouhém malém dešti odpoledne, přišla k večeru bouře s vydatným deštěm. Tež 12. července přišlo a byla bouře. Od 18. července trvaly stále vydatné deště s bouřkami a chladnem po několik dní. Úroda bramborů a číanky následkem deštů vynahradilo pruhem neúrodu v minulém roce.

Pčasí.

Rok 1905 - 6.

Va prázdnin i v zimě bylo počasí mírné. Úroda velkého nebylo, ani mnoho sněhu. Duben byl suchý a teplý, květen deštivý. V červnu a červenci mnoho nepřišlo a bylo dosti chladno.

Pčasí.

Rok 1906 - 7.

Va prázdnin v tomto roce bylo počasí zase mírné. Dne 12. prosince začalo počasí studené a napadlo sněhu. V druhé polovině prosince, v lednu a únoru byly velké

Pčasí.

mrazy a mnoho sněhu. V dubnu a květnu bylo příjemné
a slavné počasí. Červen a červenec byly deštivé a chladné.

Rok 1901-2.

Počasí.

Počasí v podzimních měsících bylo jako v létě
to slavné. V lednu a v únoru bylo mnoho sněhu
a velké mrazy až -20°C , březnu a dubnu byly slavné.
Že to v druhé polovině května bylo velmi teplo. Dne
23. května 1902 se přehnal po 12. hodině polední slavný
bouř a kroupití o přehnané mracích, která trvala až
do 4. hodiny odpoled. Přišlo do večera. Kroupití a prouzení
spůsobilý hodně škodit v okolních okrajích. V červnu bylo
velké žárno, podobně i na začátku července. Dne 19. čer-
vece byla zase velká bouř, kroupití a přehnané mracích.

Jubilejní slavnost
stromková.

Dne 12. dubna 1902 konala se v zájmové škole jubilejní slavnost
na slavnost na počest smrti slavné matky, rodičů dětek
a velkého množství obyvatelstva. O jubilejní slavnosti dom-
kové, o původu těchto slavností, o slavnosti stromů na škole
ka a o důležitosti vysazování stromů promluvil předtím
učitel František Rajský. Dva páci přednesli deklamaci
„Dětky sápešy přineš“ „Kde domov můj? Všem dětkám děk.
a nehtejm hodim sádky byly krásné; Sázejme, pěstuj-
me, chráníme stromy.“ od čina. Práhajících, kteří kroupití
místní školní sádky. Před školou vysazeny byly dvě lipy
které byly pojmenovány „Královské jubilejní lipy“. V pro-
střed před slavností sápešy dětky celý den 100 krásných
stromků k ukončení jubilejního sádky, který pojmenovali
občané „Jubilejní sad císaře Františka Josefa“.

Rok 1908-9.

Počasí.

Zdáv bylo mírné a měkké, říjen deštivé a chladné.
Od 17. října byly mrazy, které dotrpnuly 6-8. listopadu
na -14°C . V prosinci bylo velmi studené. V lednu byly ma-
ry až -20°C se sněhem. Na začátku dubna byly ještě mrazy
a padal sníh. Od konce dubna až do konce července
byly časté deště, bouřky, pro kterých následovala buď
římna nebo ráse velká vedra, volně se konce čer-
vece a počátkem srpna, která umožnila dostatek obilí.

Žní se toho roku opoždily, zejména o 3 neděle. Větřní vlny byly dne 8. srpna, na slunci odpoledne 139°C.

Rok 1909 - 10.

Práce a mraha ráno byla chladná a deštivá, v půlnoci se hodně přehřálo. V listopadu a prosinci bylo dosti deštivě a mraha ráno. V lednu více přehřálo než mělo. Únor byl se deštivě a dosti teplý, podstatně bylo v březnu, v druhé polovině se však ochladilo. Celkem bylo pro obou zimou méně a silně práce, se se mohly každý den sáreť stromy. Do 13. května stále větřnou přehřálo a bylo chladno, avšak v druhé polovině byla vedra a mnoho bouřek. První dny v červnu byla vedra ostalok byl velice chladný, hodně deště, lijavec a bouřky až 4x denně. Měsíčně července byl studený, ranní bouřky, a každodenní deště.

Počasi.

Všimem méně zimny a mnoha deště na jare a v létě rozmnožila se mucha ulnoočka. Larvy moučky umřely 7/4 klani přemice.

Čelý pšen byl opět deštivý. Bramby se krasily stálými dešti tak, se se počítalo o tom, se cena brambor hodně doupane.

Rok 1910 - 11.

Měsíčně jare začal stálými dešti, během měsíce se však práce přehřálo. Na začátku října opět lijáky a pak do konce října. Dne 15.-17. a 24.-26. října byly mrazy. V listopadu první dny přehřálo a byla zimno, která přehřálo ke konci v mrazy. Jestli na začátku prosince mrazilo, pak bylo do konce měsíce přehřálo. V lednu byly velké mrazy a sněh, od 18.-21. nastalo tání, od 22. ledna se zase ochladilo a mělo. V únoru byly od 1.-16. zimna přehřálo mrazy se měním, od 18.-19. deště, od 20.-28. sněh, mrazy, sníh a deště. Během konci přehřálo teplým a krásným počasím. Od 1.-10. dubna byly mrazy, pak 3 dny přehřálo a padal sněh, od 14. dubna

několik dní byla vedra, polodní dva dny opět sněh
a déšť. Podobně i v minulí květnu se střídaly déšť,
chladno vedro, bouřky a jekné počasí. V červnu byla
vedra, bouřky téměř bu déšť. V červenci jen 2. července
přišlo, jinak byla vedra a bouřky bu déšť. V srpnu
byla semě úplně vyprahlá, tráva mchla, objevil
se nedostatek vody. V domích lidí se psalo o
častých přárech a obcích i o přárech leni. Následkem
mchla nebyly žádné olary, málo tramvají a číbanky,
Dobrych klesl velice na ceně.

Rok 1911-12.

V tomto roce počasí pamařenáno nebylo
a v obci se nic nepřihodilo.

Rok 1912-13.

Četř v obci.

Dne 24. června vyhořelo v pmařenáno školy staro-
ní č. 3. budláře Jos. Holček, v němž v roce 1810-81 bylo
vyučováno pro nedostatek místa pro pučovník 92 dětí
z Litvče, Kramice, Seničky a Dobky.

Rok 1913-14.

Úmrtí Františka
Ferdinanda de Este.

Dne 28. června 1914 zemřel náhlou smrtí v Sarajevě
František Ferdinand de Este se svou etok. Pláten
spolovní v Arlsbellenau. Zachován byl, několikadenní
poušek a ploušna ráduvní mše v Smrtě a v Šafku.
cích.

Rok 1914-15.

Úmrtí žákyně.

Ve středu dne 23. páří 1914 na její oběm popálení
byla velmi žákyně I. třídy Marie Kůrková z Litvče
č. 9. Popálení zhoršilo se paně povolání lékařů

Do Topič a Pětrovic a D. J. Křín u Želčovic. Oba podlé-
pili všechnu pomoc na marmas a také pro hranjící tolarůk
25 páří páno v 7 hodin páno vydecht 20. lí děti svou
částek dětí. T. uvidil pro 2. hodinu doprovodila školní
mládež svou nešťastnou spoluvážku na křídlov do
školnice. Bylo to velké a velmi mírné děti.

Na obarú dobyti Bělehradu v štokú námim
ryskem rakouským ve výroční den nastoupení na
trůn císaře a krále Františka Josefa I., udobeno
byla školní štoková praporek.

Školní mládež sbírala pro vojny občinnosti
listy na čaj, sbírala 1 kg cukru, 11 páří ná-
lepnicěk a 87 kusů papírových, přičemž jedněm
z novinarůk papírůk. Víte a mála byla u dětí
dobrá, ale málo peněz a dobrodinců na rakouš-
johánkůk materiál.

Do úředního výřaku z c. k. berního úřadu v
Čáslavi činily přímé daně státní v roce 1914:

a) Lhotice:	b) Křamice:
daně pansková: 630.59 Kč,	285.87 Kč,
daně domovní třídní: 113.- Kč,	111.80 Kč,
„ čimerní : 40.- Kč,	+
„ výdělková : 56.02 „	28.83 Kč,
<u>celkem : 839.61 Kč,</u>	<u>426.50 Kč.</u>

Velkostatků v Želčovicích platí za Lhotice panskou
daně 2137.76 Kč domovní třídní 14 Kč, celkem
2151.76 Kč.

Dne 25. dubna 1915 konala se ve volebním obvodu
obvodi dobrovolný sbírka korní kromě řeky. Celkem
bylo vybráno 16 kg korní.

Dne 25. května 1915 konal se v Lhoticích a v obci
Křamici soupis obilí a moučinyk výřoků a sledo-
valo se, že sásky byly nepatrné.

Průškolová obec Lhotka Souduská platila
na panskou daně: 375.16 Kč,
„ třídní „ : 44.60 „
„ čimerní „ : 5.42 „
celkem : 425.18 Kč, z čehož připadá

Oslava dobyti
Bělehradu.

Mládež vojinná.

C. k. daně v obci.

Sbírka korní.

Soupis obilí.

Přímé daně ve
Lhotce.

na panství v Žehuňčích pachtová daň 131 32 Kč,
třídní daň 3 Kč, celkem 134 32 Kč.

Oslava 26. IV.
1915.

Na oslavu dobytí Lvova našim vojskem dne
22. čerms 1915 byla školní budova odobena praporem
černošlutým a bílečerveným. Dne 26. čerms se proto
celý den vyučovalo. Školky se bohoslužby v Lipolt-
čích a v Semlích, klerik se náčestními měšci učitel.
Dětem byl vyvěšen význam dobytí Lvova.

Mimoriádná konfe-
rence sboru učitel.

Dne 8. čermsce 1915 probal jidiš učitel ostatní
ze sboru zdyjů školy k mimoriádní poradě, aby s ním
projvíli radost nad anondobytím Lvova a doavadní-
mi úspěchy válečnými, aby projvíli důvěru v braský
konc války. Protokol a tento skiz byl raprán do
konferenční knihy. Na základě uoserení sboru byl
dne 9. čermsce 1915 raslán přepis vyrokému prezidentu
c. k. míslodříteletví v Praze, v němž celý sbor vy-
ruje hluboké opovrání nad prádním jednaním
Itálie. K tomu vypravovali hlubokou radost nad
válečnými úspěchy a důvěru v vítství našel vojsk.
Stírali zároveň oddanost a věrnost císaři a krá-
l. Františku Josefu I. a prosili, aby tento projekt
byl skumčen.

Slavnost na konci
šk. roku.

Školní rok 1914-15 byl skončen slavností na lou-
přičině, aby školní mládež s učitelským sborem
projvíli radost nad doavadními úspěchy váleč-
nými, svou důvěru v braské vítství a neochvějnou
věrnost císaři. Budova školní odobena byla praporem.
Ve I. třídě na přední stěně, bylo kus stěny rasběno
chrojnem a uprostřed byl císařův obrasramovaný
černošlutou látkou. Sklil byl pokryt čermsou folií
a na něm podanem vyřice šlutých píseí. Toho
dne páno šly děti katolické s jidišim sborem
výpomocnou učitelkou Stejniovou na slavnost do
bohoslužby do Lipoltčích. Děti evangelické s jidišim sborem
náčestnými se bohoslužby v Semlích. Po bohoslužbě

se hromadily dítky ve I. třídě, kamž se dostavili
títo členové školy učitelského, zádušního občanského
zastupitelstva a místní školní rady, mimo-
to některé občany. Řídící učitel promluvil o nastou-
pení císaře Františka Josefa I., o jeho mládeži, ukáral
na veliký poroj naší říše, poukázal na jeho
lásku k poddaným a hlavně dítkám. Dále
se došlo stručně všech válek, které byly na panova-
ní císaře vedeny a zděravil divně v rakouské
mládeži.

Tak dítky staly a opakovaly pro řídícímu učitel-
skému:

„My, školní dítky lidové, se radce se upřímně
radujeme, že naše chabé a udatné vojáky nepřá-
tele poráží a v říši naší vypravuje. My se opor-
dujeme k nim, se se nepovedlo našim nepřá-
telům proti naší přemoči a smičti. Jsme bratry
na to, že v tom udatném vojáku rakouském
jsou naši obcové, bratři, příbuzní a známí.“

Doufáme a jsme pevně přesvědčeni, že se nej-
dříve nastane doba, kdy nepřátelé naši pora-
ží, se se nesmí bezohledně drážditi: dvojhlavý orel
rakouský. My mládeži školy v Litvčicích radost
a upřímně prokládáme, že svého Nejjasnějšího
Císaře a Krále za svého otce a největšího dobro-
dince prokládáme, že jej jako otce milujeme,
že zeměpánů stále poslouchati chceme. Bude-
me se za Císaře Pána nábožně modliti, aby
Pánek zachoval jej ještě na dlouhá léta. Chceme
se vždy marně chovat a pilně se učiti, aby a
nás byli páctní lidé a občany ať dorosteme.
Tak se jeho křičením nejlépe odměníme za jeho
lásku a dobrodu k nám, dočud jsme ještě
malí. Ať ať dorosteme, chceme svého Zeměpána
stále milovati, budeme jemu věrně sloužiti, vždy
pro něj neochvějně státi. Přineseme každou obět

pro mileramého svého císaře a celou rodinu. A
bude-li třeba, položíme ruce a oddání život svůj
za jeho čest a za její slávu. Budeme křídí,
budeme-li muset skutečně dokázat svou hlubokou
věrnost a oddanost k Němce proti každému ne-
příteli. K tomu nám dopomáhaj Bůh! Sláva, sláva!"

Pak pokračoval zase sám přední učitel, se před
jednem prolal mimořádnou skvělou učitelův vy-
slovením, aby projevil radost nad úspěchy zále-
žnosti, aby projevil důvěru, se rakouské vojno-
nepříteli porazí a aby vyjádřil největší oddanost
císaři. Projevil ten, se byl spárou štěstí zastán vy-
slovením pravdivě c. k. místodržitelství v Praze, aby
byl císaři slavnostem. Na této slavnosti znovu
se celý sbor proklámil to, co proklámil se skvěle:

Na to promluvil starosta místní obce Čeněk Holý.
Proklámil se sebe, přítomní členy místní školní rady,
obecního zastupitelstva, se celou obec Lhotice a
Křasovice a připojil k projevu školní mládež, se
všichni stojí věrně a neochvějně při svému císaři
Františku Josefovi. Prohlásil, se jemu naplněně
přejou, se rakouská vojna vítězně pokračují a se
vznucená nám válka vítězně skončí a zastane
loučným mív.

Děky nepřevládaly rakouskou hymnu. Přední učitel
se přítomným proklámil se účast na slavnosti a
projevil přání, aby se všichni opět se nejvíce usí-
na nové slavnosti, na které by stálo vítězství. K
12 na 12 hodinu slavnost skončila a po odchodu hostů
byla padána vyprávění.

Rok 1915-16.

Dobytí Karšavy.

Dne 26. července 1915 na slavně dobytí Karšavy
byla odobrena školní budova pro 3 dny naprosto.

Čistota dětí mimo zvyčasný materiál a sum. Ostružinové
nělko pro vojáky 25 kg ostružinového listí a 5 kg duběnk, listí pro vojáky
& šumivá lázeň.

Dne 6. listopadu 1915 povolila místní školní
rada zřídit, aby pod názvem „Škola v Lhotce“
správa byla na III. válečném příspěvku částka 100k
a aby na ni splaceno bylo 17k 50h. Ostatní spla-
cení bylo tak, že každý rok nějaký stuž z této
částky byl vložen do školního rozpočtu.

Dne 6. ledna 1916 byla konána ve škole předním
učitelem veřejná přednáška. Théma: „Co ukládá
nám za povinnost dnešní doba válečná“. Do
příjmu dotarilo se celkem 5 osob.

Na slavnosti dobytí Lovčenu a Čelbyně pahovským
vojáky byla odoblena školní budova od 16. do 18.
ledna prapory.

Dne 17. února konala výkupní komise skládá-
jící se z úředníka Dr. Chudobského z Čáslavě,
obchodníka Raibmanna ze Želčovic a z úředníka
příslušného N. Stráka z Lhotce nucený výkup pře-
bylých obilí ve zdejší obci. Zakoupeno celkem
9 q mouky a pění sárveň.

na rok 1916 byly a. a. k. přímé daně státní:
Lhotka:
premková: 2769 12 Kč, z míl. Želčovic 2138 31K,
dom. budny: 127 - k, " " " 113 40",
čiměrní: 23 57 " " " " +
rydělková: 51 92 " " " " +
celkem 2971 61 Kč, " " " 2251 71K.

b) Kramie:
premková 286 36K, dom. budny 115 21K, rydělko-
vá 17 48K, celkem 419 05K.

c) Lhotka Frolovská:
premková: 375 16K, z míl. Želčovic 131 32K,
dom. budny: 44 60 " " " 3 - k,
čiměrní: 5 38 " " " " +
celkem 425 14K, " " " 134 32K.

Ostružinové
listí pro vojáky

III. válečná
příjeka

Přednáška ve
škole.

Oslava doby-
ti Lovčenu.

Výkup obilí.

C. k. přímé daně

Rok 1916 - 17.

Obětní dny.

Od 4. - 8. října byly pořádány v celé říši obětní dny za císaře Františka Josefa I. Dne 7. října v sobotu pořádána sbírka ve prospěch invalidního fondu pro válčnické pleči; vojenský, zdravotní a jiní fond pro bojovníky nemocní tuberkulózou. Sběrka vynesla 25.20 K.

Umrli minister.
předsedy.

Dne 21. října 1916 stal se ve Vídni ministerský předseda hrabě Stürggh obětí atentátu. Když hrabě Stürggh obědval v hotelu Meissl a Seladn, přistoupil spirovatel Petrich k tomu ke stolu a 3x se sebou vytrhl na ministerského předsedu. Hrabě Stürggh byl zasažen do hlavy a ihned umrl. Hraběvi o atentátu, spirovata se však vstrácl obyvatelstva nerogotné rozvelení.

V. válečná
půjčka.

Okremí křijmandri a Čáslari, výnosem se dne 4. listopadu 1916 č. 1024 pr. mot. poukazuje na obětní okremí školní radny a Čáslari se dne 18. října 1916 č. 4116 o. s. v. prela účasti učitelstva při získávání úpini pro V. válčnou půjčku, a v dohodě a dorozumění s okremí školní radou jmenuje se. H. Tesare, důvěrníkem pro získávání úpini amínění půjčky. Půjčka hvata od 20. XI. - 16. XII.

Umrli Františka Jos. I.
a nastoupení
Karla Frant. Josefa.

Dne 21. listopadu 1916 zemrl císař František Josef I. v 9. hodin večer v sánku Schönbrunnu ve Vídni. Na jeho místo nastoupil císař Karel František Josef.

Slavnost 2. XII.

Dne 2. prosince 1916 pro radumí mri uspořádáno byla školní slavnost. Promluvou o životě a působení zemřelého císaře Frant. Jos. I. a zároveň o životě posledního císaře Karla Frant. Jos. a ve spjnu o výpravě, byli úvnyj a duchu hesla, že pro čle^u zemřelým císařem vydaným. Sběrka vynesla 25.40 K a list vybraný otno byl zastán. Českí ronské komisi^o p^o p^o mládeži v Praze.

místní školní rady a občanů rodičů obcí a školních dětí. Po 4 hodině vyšel púvod se školou a hřkyami zpúdu. Rodíj dšel k jamkám, kde se měly hřky sáseti, rozpúvaly školní děti několik písni, po nich nasadily dívky jedny a hři druhou hřku. Pak byla přednáška učitele K. Pauknera a několik báni přednesených škol. dětmi.

Sbírka na ochranu kojencú.

Sbírka předaná na ochranu kojencú na staru náměstí ústávní Lity v neděli dne 13. května 1917.

v Litvnicích	21.70 K
v Kramci	4.20 "
v Zhotce	1.70 "
celkem	27.60 K.

Letní doba vyučování.

Se svolením obecní školní rady v Čáslavi se dne 25. května 1917 č. 2375 o.š.v. přelá vyučování na rodič školu dne 1. čúna 1917 do nového čúna páno o 9. hodině místo o 8 $\frac{1}{2}$; odpoledne o 1 $\frac{1}{2}$ místo o 1 hodinu. Dívky byly páno dlouho o dobytken na pastvi, podie v polidne sáseti oběd de dápého čúna, vyučování náboženstí evanz. reformot. nemie sečúna Dobrároai v úterý a v pátek býti vyučování de páno od 3.-4. hodiny, nýbrž ai od 4.-5. hodiny, mimo to na školních školách vyučují se de starého čúna.

II. válečná příjeka.

Na II. válečnou příjeku upráno v obcích Litvnicích, Kramci a Moravnicích celkem 4250 K.

Rok 1917-18.

Podomní sbírky.

Dne 20. října konala školní mládež se drou obecního sháimíka sbírku předla. Vybrány dš hři ní kúle. Dne 25. října konala se po domích v celí školní obci (Litvnic, Kramci, Zhotka) řáky sbírka penězích mládeži v prospěch válečných

světla a všeobecné píče a mládeži. Vybráno celkem 16 1/4 K. Ve dnech dušičkových bylo u propěch ro-
jenského rodného a svatošského poměrného fondu u
řídni vybráno podomní sbírkou 10 K.

Dne 8 listopadu 1917 odobena štola prapory na Den 3. listopa-
daru narodenin císaře Karla I., jako i na slavnosti, oslava
dobyť Gorice a italského města Udine spojiny vítězství.
mi vojky rakouským, uherským a německým.

Ričis' učitel upsal na 11 válečnou pojistku Válečné úpisny.
1000 K ve spůsobu válečné pojistky uzavření ve
propěch dcery. Paní Filipova upsalá sice
1000 K ve formě válečné pojistky uzavření ve
propěch své dcery.

Na slavnosti uzavření míru s Ukrajinou Klet na východ-
dne 9 února 1918 a vzhled slavnostního s ní frontě.
ostatním Ruskem dne 10 února 1918 odobena štola.
rudova prapory. Štola byla slušně vyvěšena,
podstala sice významné události. Prapory
visely 3 dny.

Rok 1918 - 19.

V měsíci říjnu 1918 vznikla se ve sčtyřech Epidemie.
obci nemoc praná "španělská chřipka". Příznaky:
silné bolesti hlavy, velké horečky, nechuť k jídlu,
vracení, celková slabost.

Den 26. čerence 1914 se stal neomaršským Osвобоzení.
a dějinách lidstva. Toho dne vznikla válka, a
ně mihoto neuvěř, je se slavnostně, se r
ní bude bojováno prostředky, a mihoto se mihoto
ani ve snácl neudálo, se si vyjádřá tolik
obětí a škod, je bojováno bude nejen na
poví a moři, ale i na kosacl věcně mihoto
pokrytých, a podzemí a vysoke ve vzduchu. tři
hrubá pima nastarile křovním strážně boje

drov stran lidstva. Celkem půl pátá pokus
upřelo lidstva ve spárech této papoučkové libice.
Válka ta nebyla vhod Čechům, neboť namí-
řena byla svým brokem výjimec proti Slovákům,
jak severním a východním, tak také jmenovitě
Austrii rakouské, který nijak neobtěžoval by
Rakousko-Uherska, stal se rámcem k učině-
ním nemárcového Němce. Půl celá přelá-
hod k projektování německu Němce, a jeho
nadobytí přes Balkán dále do tře k Bagdadu.
Částečný prostředek se považoval za nebyl dost obrov-
ný když napomáhal k uskutečnění dármyš-
lů Němců ruských i u nás uschýjel. Proto na-
to bylo do spolku Turecký, odvážný nepřítel křesťá-
nů a monarchie Rakouska. Potvrdil, našel
se i slovanský stát a to Bulharsko, který ne-
měl dosti na tom, co dostal ve válkách
balkánských a v souce státi se pánem nad
druhými státy balkánskými, dal se sblížit
ke spolku Němce, Turecka a Rakousko-Uhers-
ka. Nebylo mu kamba spojiti se s těmi, kteří
dříve pracovali o jeho pád. A když vstoupila
do války Amerika s Wilsonem cíle bylo voláno:
„Bože buď s námi!“ Ta však odporčila svým bojem
a raněnou svíjely se v křesťanské zábrav-
cech pokladu věchní se čtyřspolku, udá-
vající se na mírot i nemírot této poměrné
Americe. Jaký obrat! Na počátku se zdálo se
čtyřspolku jediti v. Vlak spravedlnost učila jist.
Pacel výkřik lidstva měl sem, obrovské škody
jdoucí do miliard, to se padlo v obětí něme-
cké válce lehkomyšlné vyvolání. Národové Rakousko-
uherské doufali, vláda my, Čeche, se za
něchmy naši obětí na jivolech a jmění, dočasně
se nám od rakouské vlády aspoň uznání v po-
době uvolnění nadobytí, ale poznali jsme, že se

úkolů jen, co bude po válce. 300 praporek smahi
pro naše lidi již připravených, nám to dokázalo.
Znáeli jsme důvěru a nezátky obrot, který by nás
spasil. Nežve o nedůvěru jsme přijímali správy, že
přispívám dobroty má být utvořen samostatný český
státní stát. Došli jsme se však, že dohoda
nás nemala se válce stát, dle československým
legionářům v Rusku, Francii, Anglii, Itálii a na
Balkáně. Tenkrát jsme uvěřili, že se přece tak
stane, přes všechnu nenávisť a úklady nepřátel,
ať je nyní či kdykoliv. Neokonalými dle jsme
sardánsi všiml prezident českosloven-
skému prof. F. G. Masarykovi a jeho občanským
spolupracovníkům Benesovi a jiným. Že nyní
druhá se již nemohla jmenovat Wilsonova a králové,
smut české legie se Chemin de Dam ve Francii.
Amerika, Francie, Anglie, Itálie, Japonsko uva-
ly nás se samostatný československý stát.
In nebylo dříve, se pro bezpodmínečné kapitulaci
Bulharska a Turecka, muselo i Rakousko při
svojím svém vítězím poklekat a se úplně
podat své armády v Itálii naší ruce se
sela udržit. Tyž Austrálie, jeho obec
„dovít“ proti vůli ujarmených národů Rakouska
Uherska, stal se krotářem dle otce jako
nepřítel. Nemáme však zcela sádného
povinného díku k nikomu, leč jen k svému
Masarykovi, Benesovi, celému národnímu výboru
a nemohla české legie.

Dne 28. října se velké ho jásání měl v něm
Čechů ujal se státní národní výbor v novém
samostatném státě československém, oba hujícím
mimo Moravy a Slezka, též Slovensko. Aby historie
byla odložena tato chvíle, konala se v pátek
dne 8. listopadu ve vjezu litvy bělohorské, ve
školní budově mala národní slavnost pořáda-
ná státním úředním pro školní mládež i jíví

obecenstvo. V I třídě na podkladě a sborje byl
zavěšen pod praporem bláznivým obraz prvního
prezidenta republiky českobosenské F. J. Masaryka.
Stanu, protivní byla odobrena obrazu Prahy.
Učitelství byla naplněna dětmi i dospělými.

Přednášely děti a učitelé ojnimi problémy přípo-
mili význam našeho osvobození a rájování prvních
s tím souvisjících. Pr starosti zapísal mluví
píseň „Kde domo můj“, vyšli se třídy a s
přívradu s praporem s čele oděti na odlehlé
místo se vs, aby tam spálili na hranici své, co
připomínalo vládu Habsburků.

Projev učitelst-
va k místní šk.
radě.

Dne 3. prosince se psli učitelé radjící školy, aby
se usnesli na následujícím projem: Pr době 300let-
ho ujarvení stává se český národ zcela nezdolný,
samostatnou republikou. Máme-li být opravdu
demokratickým státem, nelze připustit, aby vsté-
pu práci se sméru tomu vykonávali jin náři předáci,
ale je povinností nás všech, máme-li stouit opravdu
demokraty, se všech sil a dle schopnosti sami
pracovat, aby velký úkol, který nás očekává,
byl co nejchvíre proveden. Želky všech se upínají
ke školám, neb na nich spočívá úkol, aby mlá-
de, budoucí demokracie, byla k všem, a dospělým,
všemu ji očekávajícím, vysočina vedomostmi.
Učitelé zavazujeme se českým státem, se
meleceme iklamati naději, kteří se s nás sklá-
dají. Me sami nemůžeme tento velký úkol vy-
konati, vnutrou-li nám i jiní činitelé ná-
pomocni. Pr proto, a domd platných naučení,
jest na prším místě místní školní rada, aby
nás se velkým úkolu podporovala. Kracíme se
tímto projem sedy k místní školní radě, aby
s námi spolupracovala. Práce školní se musí da-
řiti a dosáhnouti uspokojivjch výsledků, elodit-li vše

pravidelně do školy. Během války byla docházka
zanedbávána s odkazem na mimořádné poměry
války. V minulých případech to byla jiná věsta
výmluva. Tědámě proto místní školní rada, aby
se mařila všem prostředky předvídati neobyčejně
pokleslou docházku. Vamhujeme, aby nejen děti z
Litoše a Kramice, ale i ze Lhotky, osvořeny byly od
školy.

Abý každoročně byl dáván do popředu únos na
rozpočítání učebnic, které by byly majitelkem školy
a ne majitelkem dětí, které by se přičítaly
nemajetným dětem. Rovněž práci a křeslu potře-
by, aby byly opatrovány nákladem místní školní
rady.

Všim si školní radou ve výkonech jest záborová
knihovna. Přivádí vyprávění záborová knihovna je velmi
úbohá a místní šk. rada, nemohala komu školní
knihovně pomoci, tudíž tedy její vytkámejší zá-
suhou, když věnuje k zakoupení knih utř. únos.

Dalším úkolům místní školní rady jest, aby
se starala o její úpravu školy, aby škola byla
očekávaná obec.

Dne 7. prosince 1918 slavnost učitelstva rajóni školy
společně s ostatním učitelstvem část. okresu sta-
nostním spůsobem slib věrnosti čsl. republice
do rukou zástupce národního výboru.

Slib věrnosti.

V pátek 7. března se konala ve škole slavnost
na oslavu 69 narozenin prvního presidenta
T. G. Masaryka. Slavnost se zúčastnili děti, uč.
děti a některé osoby. Vyvěřeno bylo jim do 10.
hodiny, pak byla slavnost a odpoledne se ja-
naru učilo.

Narozeninny
T. G. Masaryka.

V. úterý 16. března se konala ve škole o 7 hod.
večer přednáška za účasti občanstva.

Přednáška.

Dne 18. března konala se malá školní slavnost
na oslavu narozenin J. T. Komenského. 30. března
konala se přednáška o J. T. Komenském. Předná-
ška byla velmi zajímavá.

Oslava narozenin
J. T. Komenského.

Třetí schůzka s občanstvem se konala 4. dubna
ve Besídce s obcá
ny.

Besídka s obcá
ny.

prodej a to 13. dubna ve škole. Učast dovedla i dopřítel
byla velmi hojná. Na programu byla mimo jiné, čar-
ná přednáška: "Vytvoření nové republiky."

Slavnost sa-
zení lip. svo-
body.

V pondělí velikonocní dne 21. dubna, 1919 se konala v osadě Krasnici národní slavnost. Bylo navá-
zeno 9 lipků na památku osvobození českého národa.
Děti byly odobrem zapojeny. Největší počet lipků
byl odobrem školou a profesky, lipka 7 g. Mava-
pyka. Při sazení lip byly předčteny básně a
písně. Předání bylo jako dříve. Světelné, předst-
slavnosti bylo ještě přítomné. Po ukončení přijel str. míř.
a kroužky. Druhá dne ^{byla} pima, jako nebyla ani
v síni.

Sbírka na zla-
tý poklad.

V úterý 27. dubna, konala se v Lhotěšicích a Krasnici
jedinná sbírka na zlatý korový poklad čsl. republiky.
Sbíráno celkem 76 dkg 35 g korů. Zlatých věcí 28 g,
stříbrných věcí 76 dkg 7 g. Muž sbírnými věcmi bylo 58 kusů
mince ve váze 58 dkg.

1. květen 1919.

Ve čtvrtek 1. května byl v národním sále, čsl.
Velký den bylo předáno.

Smrt M. Štefáni-
ka.

Tělo pána dopadlo na území republiky
území války čsl. rep. generál Milan Štefánek se
sahel předem a letadla. Někdy mu dopřáno vřát.
se do síni, kterou se k mířoval a o jejíž svobodu
jak uvoloval.

Oslava Husova.

Přivítání památky J. Husa spadá již do předání,
byla proto konána slavnost již dne 28. února.

Rok 1919-20.

Výročí 28. října.

Občané zastupitelstvo pěti obcí se usneslo, aby
28. října, ve výročí dne prohlášení samostatnosti české
státního státu, usazené byly na památku lipky.
svobody.

Odpoledne velmi živo, proto se slavnost odložila
ve škole, kam se přemístila se vším počtem jako mlá-
de, tak občani. Slavnost zahájena písní, která se
stala národní hymnou, "Kde domov můj?" Na
programu byly básně a písně, vyložení se náicho
osvobození. Po slavnosti se přítomní odebrali na ná-
ves, kde byly za předání dětí rychle usazené
lipky. Lipka uprostřed náše navána Masarykovou,
naproti Řehovským lipou Wilsonovou.

Dne 30 října 1919 napadlo v Litvíněch mnoho sněhu, místy 30-45 cm. Pamětníků sahových množství neu. Sněh v tento čas nebylo. Na poliích sáradly brambory, je. py, zelí a kumiso v mnohých polích byly zavaleny, šk. je a hospodářské nářadí. Lidi byli přerušeni. Teprve 20. listopadu přišla částička odleha. Na mnohých polích pro oprávněnou sklizeň již hospodářů nemohli čítí. I na ovocných stromech byly velké škody. Teprve po 20. listopadu byly narytelné práce na poliích dodatečnými, hodné však bylo zničeno. Podle dokázaných údajů byly podobné mčikání sárice před 43 lety.

Ze statistiky uvěřitelné a lednovém čísle, Oni. Ceny po válece. by je vidět, jak přibývalo drahoty od roku 1914.

	<u>červen 1914</u>	<u>prosinec 1919</u>	+ %
kovár, maso 1kg	1.80 K	20. - K	1111
vepřové " "	1.96 "	28. - "	1428
hovězí " "	1.96 "	30. - "	1526
škoprové " "	1.60 "	24. - "	1500
vepřové pádlo "	1.60 "	40. - "	2500
huj " "	1.20 "	36. - "	3000
kopa rajce	4.80 "	132. - "	2790
maslo 1kg	3.20 "	56. - "	1750
ryže " "	0.67 "	5. - "	900
brambory " "	0.07 "	2. - "	2857
cukr " "	0.79 "	3. - "	366
káva " "	4.20 "	46. - "	1095
mleko 1l	0.12 "	3. - "	2500
uzenky párky	0.10 "	2.60 "	2600
hruša (an) 1kg	6. - "	65. - "	1050
pivo 1l	0.16 "	1. - "	605
mýdlo 1kg	0.76 "	36. - "	4730
uhlí 1q	2.30 "	20.98 "	912
mušický oblek (šedý) 10 - "	1.600 - "	1.600 - "	2285
boty	16. - "	240. - "	1500
kožík mušický	7. - "	80. - "	1140
límeč	0.50 "	7. - "	1400
pronožky	0.70 "	16. - "	2280
kloubek muš.	10. - "	80. - "	800
podoleháčky	5.00 "	40. - "	800

Přibližně zhuštině, jízdní poplatky, pohledy jsou oním více k dostání, o 1.800% z. j. 18 x. Od 1. ledna

Volby do pos-
lanecké sně-
morny.

1920 se zvýšily ceny mnohem více. Na příkladu sa-
lejší se státního 3 mrdělného kúšlele platí se dne
20. dubna 1920 až 80 Kč! Za kúšle se platí 900 Kč
a tak podobně se všim, co bylo o obilí a dočasně.

Dne 18. dubna 1920 se konaly v naší obci (Hrá-
šice a Kramář) první volby do poslancké sněmorny.
Právo voliti měl každý 21-letý muž a mužů let 20 a méně.
Volilo celkem 214 osob, z nich 115 mužů a 99 žen. K
volbě se dostavilo jen 174 voličů, z nich 94 mužů a
80 žen. Z kandidátů měl kúšlele dostaly kandidátů
klamů:

1. Národní demokratická agrární opořič představa Dr. Kramář: 2
2. Českolovenské strany socialistické (národní socialisté) : 29
3. Českolovenské " lidové " : 23
4. Sčuněné " židovské " : 4
5. Socialistické strany čsl. lidu pracovního (Udráček a Janda) : 8
6. Českolovenské přátelské demokratické strany dělnické : 45
7. Německé socialistické Arbeiterpartei v čsl. republice : 4
8. Strany matovnické, domkářské a žemotnické v čsl. rep. : 7
9. Čsl. žemotnicko - obchodní strany, státní : 10
10. Republikánské strany, čsl. venkova a Domovní : 49
11. Deutsche - demokratické Arbeiterpartei : 1
12. Slovanské strany socialisté (Chrova) : 4

Volby do se-
nátu.

Dne 25. dubna 1920 se konaly první volby do se-
nátu. Právo voliti měl 26. letí. Účel voličů bylo
193, mužů 86, žen 107. Dostavilo se 150 voličů, mu-
žů 75, žen 75.

Kandidátů obdržely klamů:

1. Národní demokratická agrární opořič představa Dr. Kramář: 4
2. Českol. strany socialistické (národní socialisté) : 18
3. Sčuněné strany židovské : 4
4. Čsl. žemotnicko - obchodní strany, státní : 9
5. Strany matovnické, domkářské a žemotnické v čsl. rep. : 6
6. Českol. přátelské demokratické strany dělnické : 59
7. Českol. strany lidové : 13
8. Republ. strana českol. venkova a Domovní : 45
9. Socialistické strany českol. lidu pracovního (Udráček a Janda) : 4
10. Deutsche socialistické Arbeiterpartei v českol. rep. : 4

Rok 1920-21.

Sčuněné lidu.

Při sčuněné v naší obci, klamů se provádělo se

mech 16-19 únna napočteno bylo v obci Kramici 183 lidí, v Litošovicích 202 lidí, celkem 385 lidí.

V celém sdělním katastru (Litošovice a Kramice) bylo včerejší píce 1011 ha 39 a, z toho jest:

4017 a luk kralujek, 72311 a líní, 644 a zahrad, 759 a rybníků, 4259 a pastvin, 3844 a zastavení a neplodné píce, 15305 a orní píce.

Důmyslných hospodářů bylo 80, přispolníků (Janovice, Pílová, Sovolusky, Šlechov, Vápenka, Semboš, Vostř, Dvory, Dubenec, Žehušice) 17.

Z orní píce 15305 a bylo v roce 1921 dle udání hospodářů při restorování následujícího soupisu cel oslo.

pšenice: 234 a	žit: 6032 a	ovs: 161 a
ječmene: 191 "	ovs: 670 "	krach: 30 a
rož a proa: 946 "	řepky: 73 "	trambor: 2876 a
čičanky: 876 "	pš. humní: 20 "	mškve: 557 a
sel: 7 "	ječle: 966 "	ligrum: 61 a
kolence: 718 "	středovýl. luk: 14 "	mení pš. humní: 246 a
úhoru: 527 a.		

Kromě toho měl měštní sdělní hospodář nejvyšší přemky v okolních obcích (Janovice, Kramice). Výměra těchto přemek byla 2498 a plochy oslo bylo 2207 a orní píce, 261 a líní. Z oslo bylo, žit: 134 a, ovs: 48 a, ovs: 8 a, rož a proa: 301 a, krach: 16 a, trambor: 426 a, čičanky: 23 a, ječle: 91 a, ligrum: 37 a, kolence: 139 a, úhoru: 314 a.

Dne 6. července 1921 se v sdělní obci konala slavnost upálení mistra Jana Husa. Ve škole byla přednáška o významu Jana Husa pro nynější dobu a jeho práci občanů. Za obci pak byla zapálena hranice dříví, při ní přednáška a spírání.

Oslava Husova

Rok 1921-22.

Pr 20. března 1922 napadly spousty mihu. Spousty sněhu.

Přikadto, že v květnu nemá pastýři oslo. Vítr ti hit se v tomto roce nově dilo. Nastala vada nelyvala již po mnoha let dle výroku starých vědra.

lidi. Hlavní ložiskové podzemní nebyly skromné, žádné, naději, že se na ně opěrně, přelamala. Vedra brala skot 6 metřů, v okolí spíše pršelo. Přes ke konci čerema se dostavily dosti skromné deště.

Dolování v
Litošicích.

Před 2 roky Právská šlechta, společnost
přesně pracovala na různých místech, zejména ka-
sárnu kopati. Konečně se usadila při silnici ve-
douce z Litošic do Želčovic pro své stání, asi 500
metřů kolmo od silnice směrem k, Věšské!.
Postavila tam stroje a potřebné zařízení. Zamě-
řeno 20 lidí s velmi slušným platem. Byla
se hledána manganová ruda, potřebná při
výrobě železa. Místní kopalna do hloubky 11m, byla
shledána velmi slabá vrstva. Při dolování by-
ly nacházeny různé fosforičnany (debrozit, diato-
git, diadochit, aluminat). Mělo jít k výrobě křemíku.
Váklad však nebyl kvůli látkou křemíku, proto
druhem 1. srpna, byly doly uzavřeny do 1. ledna,
1922 se prolním dovozem organů uzavřeny.

Rok 1922 - 23.

Státní auto-
bus.

V tomto roce zahájil jezd Litošicemi na
kati Čáslav - Pílově státní autobus. Tak bylo
aspoň částečně došlo spojení mezi jinovými
mi městy. Odjezd autobusu směrem k Pílově
v 10 hod. 11 minut dopol. a 11 hod. 20 minut. večer.
Směrem k Čáslavi v 11 hod. 39 min. dopoledne a
20 hod. 29 minut. večer. Ceny za osobu z Litošic:
Čáslav 10 Kč, nádraží 9 Kč, Krušovice 8 Kč,
Vrby, Bučice 6 Kč, Zbítar 4 Kč, Lančovice 3 Kč,
1/4 Kč, Bělá Pátek 3 Kč, Semtice 2 Kč, Štamberk, Semč
hřiváčka 1 Kč, Jankovice 2 Kč, Kvačovice hřiváčka
2 Kč, Pílově 5 Kč, nádraží 5 Kč.

Smrt min. D.
Aloise Rašína

Dne 23. února 1923 zemřel první čes. finanční
ministr Dr. Alois Rašín, velmi radostný o finanční
spásu naší republiky.

Dne 16. září se konaly volby do obecního zastupitelstva v Litvíněch. Předložený dvoje kandidátův listiny: 1. skupina domkářů (přiměněno víceho míru) a 2. Republikánská strana zemědělců a malodělníkůho lidu (přiměněno do poradní vládnoucí strany v obci).

Kandidáti skupiny domkářů:

1. Václav Hrybl, lemi spárec, Lit., č. 1.
2. Antonín Fizea, " hajný, Kras., č. 4.
3. Josef Kaval, domkář, Lit., 14.
4. Oldřich Vavřina, domkář, Kras., 21.
5. Antonín Holman, domkář, Lit., 36.
6. Jos. Velehradský, " Kras., 21.
7. Čeněk Kohout, hostinský, Lit., 31.
8. Jan Chudomel, pokrývač, Kras., 28.
9. Jan Chudomel, domkář, Kras., 19.
10. Jan Janecík, domkář, Lit., 39.
11. Jaroslav Hon, " Kras., 18.
12. Josef Kurka, " Lit., 9.
13. Josef Kaska, pokrývač, Kras., 22.
14. Čeněk Fizea, domkář, Lit., 11.
15. Václav Chudomel, " Kras., 24.
16. Václav Hon, pokrývač, Kras., 6.
17. Frant. Fizea, domkář, Lit., 6.
18. Josef Šolta, krejčí, Kras., 15.

Kandidáti rep. strany, zemědělců a malodělníkůho lidu:

1. Frant. Řehouněk, vol., Lit., 18.
2. Frant. Chudota, " " 22.
3. Ant. Hon, " " 2.
4. Jos. Jandáček, " Kras., 12.
5. Frant. Šolta, " " 4.
6. Jos. Holcěk, " Lit., 21.
7. Jos. Holcěk, " " 3.
8. Zdeněk Klubín, " " 13.
9. Jos. Chvářek, " Lit., 12.
10. Čeněk Bižá, " " 16.
11. Václav Jandáček, " Kras., 24.
12. Jos. Rajm, " " 9.
13. Jan Jandáček, " " 8.

Zvolení:

Z kandidátů první skupiny 9 členů, a druhé 3 členů.
Starostou zvolen dne 7. října 1923 Čeněk Kolář,
hořtínský.

Prvním náměstkem: Jan Chodovský, pohybač,
Kramice, č. 28., druhým frant. Chudoba, rolník,
Litvínice č. 22., radním: Vaclav Štyblar, lemi
řevce, Litvínice č. 1.

Dětský den.

Ke konci šk. roku prováděn na dvoře
ve škole „Dětský den“ neděle 29. 6. 1924 se
projel Česká zemské komise pro věci o mládeži.
Výsledek činil 62% ke, Okremí věci zastáno 200 ke,
vydání 21 ke, 30 k, Zemské věci o mládeži 405 ke.

Rok 1924-25, 1926-27.

Dětská besídka
ka. I. III. 1925.

Učebelský den se pakatel uspořádat na slavnost
75 let narozenin presidenta Masaryka dětkou te.
řičkou, která se konala 1. III. v hostinci p. str.
párka. Účast byla hojná, v sále bylo již velmi
málo místa k stání. Besídka se zdařila, bylo
dopracováno znamenitého úspěchu finančního i mor.
řávného.

Den oslav
75 let naroze-
nin pres Ma-
saryka.
Školní výlet.

V sobotu 7. března dopoledne byla s dětkami
školními uspořádána školní oslava 75 let naro-
zenin presidenta Masaryka.

Ke dneš. 31. I. a 2. II. 1925 byl podniknut
se školy výlet do Hřibova.

Oprava plotu
kolem školy.

Začátkem měsíce čer., byla provedena oprava
plotu kolem školní zahrady (kamenná sít odstra-
něna a nahrazena tyčovým plotem) Před opravou
plotu odstraněno 5 kaštanů, které byly prodány na
dražbě za 140 Kč. Kaštanů byly nahrazeny osmi
mi stromy. Odstraněním starého kamenného
plotu získala škola skvělejšího vzhledu.

Volby do nar.
shromáždění a se-
nátu.

Dne 14. listopadu vykonány volby do nar.
shromáždění a do senátu. Ke sděžení obci měla
převahu strana agrární s 65 hlasy, dále stra-
na pre.-demokrat. s 61 hlasy, strana nar.-
demokrat. s 31 hlasy, strana nar.-meistru s
11 hlasy a strana křesťanská s 15 hlasy. Ostatní

drany měly misinj, počet klarní.

V listopadu 1925 se opět začalo doborati v „Kopii Rudě“. Příbram více pracovních sil a stroj uvedený v pohyb. Bylo objeveno větší množství manganové rudy a kůže, též dialogit. Podnik získal majetkem pražské železniční společnosti.

Doborání v „Rudě“.

Koncem června a začátkem července t. r. (1926) uspořádán byl v Praze VIII. větrholský slet na obhromné účasti sokolstva našich, jihoslovanského a amerického. Klarní sletové dny byly 4. 5. a 6. VII. Slet podal obrátek bratrství Slovanského a silý národního vojáka, jistouho se ideami našich velštanů.

VIII. všesokol. slet v Praze.

V měs. červnu se dostavily vydatné deště, bu bouřek, které trvaly celý měsíc. V jednom týdnu pršelo šesti a nepřetržitě celých 3 dny, což mělo za následek porodnění řek a potoků v široké míře, jichžto nebylo namnohem od poč. 17. století. Leželo bylo porodnění měly až 3 km, trvalo obrovský škod. Oblití mišino, pole obilná, potloumí ušly, oštin. a a slavení. Doubravka byla porodněm tak, se nádrží vodní v Párušově bráto nebezpečně protáhla. Celá kotlina kolem Vidva a Zbítavě byla zaplavena, takže doprava po silnici do Čáslavě a okolí byla nemožná. Podobné porodně byly klesány se všech stran republiky.

Počasi.

V lednu 1927 vyrušila takřka v celí švéd. mi a západní Evropě chřipková epidemie, která však měla mnohem ménější průběh než španělská chřipka v r. 1918. Vyšly se ovšem dosti případy odštěků, průšmí, zápalu plic i bršně chřipky. Též celý čáslavský kraj byl značně postihán, takže mnoho okol muselo být na 1-2 týdny zavřeno. Často se stalo, že všichni členové rodiny onemocněli chřipkou.

Chřipková epidemie.

V měs. květnu bylo abnormální počasí, jaké se již dlouho léta nedostavilo. Kolem 7. V. se stalo velmi chladné počasí, které se vyslovněvalo dne 13-14. května, v mrakův oblak se mihem. 14. V. padaly po dlouho hodinami velké kury sněhu. Napadla sněha asi 3 cm, mih získal ležet. V noci se dostavily mrazy, mnoho květů na ovoc. stromech pomřelo i mnoho mladých ptáčků. Po zimě asi týden krajina se dostavila radost, s nimi bouře s hřáby a kroupičkami.

Počasi.

Dolování
zastare-
no.

Právní dojednání v „Rudci“ se ukázalo býti sledujícím
náci v podnikatelské podobě dojednání zastaralé. Kru-
pání bylo omuveno jen rudy ve vchodích, poněkud
přítal a pamiěno na kutací práce v Sovolusk.

Volba pre-
sidenta.

Dne 27. V. 1927 byla národním shromážděním
provedena volba prezidenta. zvolen pan F. J. Ma-
saryk, čím vyvolalo velkou radost u všech občanů
československé republiky. Ukázalo se národní vůlí
rděním prvnímu prezidentu a té si přeje, aby pre-
sident Masaryk žil štěstí ještě jednu letovou
čís. vládu.

Rok 1927 - 28.

Počasí.

Zima, tohoto roku byla velmi suchá, mrazivá
a prosimí až přes 20°C. Šklní pumpa, je domel
mhdy uzavřela, pannaala této zimě každý
den.

Ochoťnické
divadlo.

Toto roku hrálo se na redení oprádky první
ochoťnické divadlo v obci.

Počasí.

17. dubna napadlo přes 2 m sněhu, který
způsobil hrani spoušky a štody. V lese bylo pole-
mán a vyvíčeno mnoho stromů, podobně by-
ly postiženy i ovocní stromy.

Volby v obci.

Dne 16. října se konaly ve stejné obci volby
do obecního zastupitelstva. Kandidovaly dvě strany.
Podle pánamní v voličský seznamech bylo spísti-
no 209 oprávněných voličů, z nich se účastnilo volat
192.

Z nich připadlo a) skupině domkářů 126 hlasů,
b) " maloroťnického lidu a žurning
66 hlasů.

Dranáččlenné zastupitelstvo zvoleno byly takto.

a) za první skupinu: Vaclav Štyblar, tulinin Fera i. 14,
Čeněk Kokout i. 12, Vanina Větrník i. 25, Pětanov Frt. i. 26,
Klára Vaclav i. 19, Karal Josef i. 14, Chudomel Jan i. 28,

b) za druhou skupinu: Frt. Hon i. 2, Josef Jančaček
i. 12, Frant. Chudoba i. 22, Frant. Křehounek i. 18.

Dne 30. října zvolen starostou obce opět Čeněk
Kokout, Křehounek a Fr. Větrník a do obecní rady Vaclav

Hýbler, Ant. Nov a Josef Karal.

Ze školní pamětné knihy byl ^{čten} přečten list, na němž byl vladimírově podpis p. presidenta F. J. Masaryka, který napsal o pamětní knize při svém příjezdu do této obce v r. 1923. Zbývá ještě pamětní podpis p. někdo náhraditelů a pro školu i obec bolestno.

Odeizení listu v pamětní knize.

Rok 1928 - 29.

Na tento rok připadlo deváté výročí prohlášení československé samostatnosti 28. října 1918.

Jubileum 28. X. 1918.

Již od jara se konaly různé jubilejní slavnosti a našim dětem. Zdejší ornitová komise pod předsedstvím občanského zastupitelstva přispěla a tím k celkovému oslavě slavnosti. Včera byla nalezena

Občanské zastupitelstvo dalo ^{na náklady} proslavy jubilejní dar 1.000 Kč ve prospěch občanské knihovny.

k. provincie 1928 konaly se volby do okresního a zemského zastupitelstva ve zdejší obci s tímto výsledkem:

Volby do okresního a zem. zastupitelstva.

1) Do okresního zastupitelstva: volilo 175 voličů.

nár. demokr. strana	:	79	hlasů
republikánská	"	41	"
českosl. soc. dem.	"	17	"
" nář. sociál.	"	14	"
lidová	"	10	"
kommunistická	"	7	"
řevoluční	"	5	"

2) Do zemského zastupitelstva: volilo 177 voličů.

nár. demokr. strana	:	77	hlasů
republ. k.	"	42	"
česl. nář. sociál.	"	19	"
česl. soc. - dem.	"	13	"
lidová	"	12	"
kommunist.	"	7	"
řevoluční	"	4	"
nám. soc. dem.	"	1	"

Počasi.

Průměrní počasí tohoto roku bylo celkem
přemířené. Za to síma nastala značně tuhá
jíz v prosinci a jádila krutě v lednu a únoru.
Ústava počasí čm i vée zůstala lehká, zádi
vážice stěžovaly jmenovitě zelezníci proro. Kruhy-
mi mraz, k. sr. „střihyjní“ - 30°C bylo v:
mláta, ohromy i lidi, jato o mímis jádila dosti
prudká chřipka, sklátiš jmenovitě starí orby.
V Litošicích zemřela nejstarší síma M. Svobodová
ve věku 86 let, pamětnice mnohých starých od-
losti, které nebyly bohužel samamenány dříve než
odchavěla. Zápiš v noci přibíhali až na droy a
v sadech kvicěti dosti mladých jablecí. Sami by-
mli hladem a vyplením. Pachtro muselo být kmeny.

Největší mraz u nás samamenány byl - 31°C dne
11. února. Větro tak dlouhí a tím krutě vímý
v Litošicích nepamatoval. Mraz na stromech pu-
kala kůra a měim jmnější druhy ozvenjil stro-
mí, vinná pira a pira. V leích přirostly mraz
nejší na jidle douglasky.

Oblava nastala až 7. břzna. Pyla však po-
mala, takže očekávání zátopy nemastaly a led
v jekách měl klámy odchod.

Jaro se máimě opadilo, polní práce začaly
až v dubnu. Prčání však byla celkem přemířené,
takže vegetace se vyvíjela normálně. Přední mraz
se dostal 19. května, který opátl listy na rajčích
jablekách a vyvířkytých okurkách.

Várome se pírčila ve sdjžněl leích píďalka
brvo.

Větrný orkan
4. července.

Dne 4. července ve čtrlech před večem se
přiknala od západu větrná smít, která savál-
la shoubně štědní Německo a kraje západní
republiky československé. V nálel remích mímis pa-
mítníka podobného orkanu, který se polyboval ohromy
pycllostí, vytracel a lámal ohromy, shávoval to
vární komíny a odnářel plěchy. Káim oba pany,
i okolní osady byly přemířené unčimy, zato v okemil
leích většice jádila. Čelí plochy vyplěho lesa
byly jako pokoseny ohromou silou přirodní síly.

lito dřívě vyřezána, upilávaná jako trávy a nakupena v nepřetržitou opouť. Více se pěstovala na okrajkách luk a pastek, na jaračnickém lesu. Také dřívě tato byla opravdu dřívá. Celková plocha lesní porostů pomalu se plou pěstovány dřívě v hospodářském plánu.

V obouhřbí a pěstovány dřívě byly vyřezány borovice jin jednovřbí. Celé komplexní lesy byly pěstovány pro obou stranách řeky se vřadovými alejemi, v Litvě, mezi Kramci a Litvínem, ve Vračném, na Bahněl a u Kápuhy. K spracování dřívě přijelo asi 30 Rusů z Podkarpatské Rusi se svým vozem (spřisobem) dřívě a jako pěstovány dřívě.

Rusini v Litvíně.

Rok 1929-30.

V nedělí 27. října se konaly v celém státě volby do Národního shromáždění.

Volby do národního shromáždění.

Výsledek těchto voleb v Litvíně byl tento.

Volilo do poslanectví celkem 200 osob (93 mužů a 107 žen), k volbě se nedostavilo 11 osob.

Do penázu volilo 165 osob (76 mužů, 89 žen).

Odevzdáno hlásání pro kandidáty:

	pol. přím.	mužů
1. strana čsl. komunist.	12	10
5. " polská	1	+
8. " čs. nář. pravic.	13	9
10. " čsl. pravic. demokrat.	67	53
12. " ligy prot. vřadov. land.	9	6
13. " čs. nář. demokrat.	19	20
14. " čs. lidová	14	12
15. " republikánská	58	47
16. " přímorská	5	5

Divoké ověřovací komisí přičleno nové jeviště nákladem 6.400 Kč. Jeviště namaloval a dodal akadem. malář Jozef Bok z Koutovic. Na oponě namaloval obraz „Bój v Litvě“ na přání ověřovací komisí. Jeviště uloženo v stolu hřbitvu a bude používáno i ke hraní dětským.

Nové jeviště.

Pamětní kni-
ha.

Tohoto pokus přidala raději obec „Pamětní kniha“
obce Lbáře, do které mají být samostatně
dije a směny naší obce a jejího obyvatele.

Požár 25. II. 1930.

Dne 25. dubna (v pátek) vybuchl v Lbáři požár,
při kterém se nešťastně popálil občan František
Řehounek z č. 18. a téhož dne po odrazení do ne-
mocnice v Čáslavi zemřel. Vyhorely tři stavení,
přičemž vybuchl v Řehounek a v malé chvilce ho-
řely dva domky naproti u Karalů a Kubínů.
Všichni občané pomáhali potíráním, avšak po-
darilo se jim velmi málo zachránit.

Správce školy zorganizoval povolení komitě
k spolupráci s obecním úřadem, které zahájilo
povážnou ústřednou akci se projektem pohřebních
podmín.

Rok 1930 - 31.

Elektrické osvě-
tlení.

Dne 28. února 1931 bylo dokončena instalace
elektrického osvětlení ve raději obci a první rozsvi-
cení. Závedení provedla firma „Pobleslavský“ z Mla-
dí Brleslavě (firma „Jiránek“ z Říčan).

Žádost o za-
vedení auto-
busového spo-
jení.

V březnu 1931 vypracoval správce školy žá-
dost Správy autobusové dopravy státní v Praze. Vše-
nicel a zavedení autobusového spojení Smetán-
Příbrně přes Lbáře. K žádosti se připojily mimo-
městní obec všechny obce při této trati ležící. Vyře-
šení žádosti více nedělo.

Zapsaní události od r. 1904 - 1931 zachyceny jsou v kroniky školní, kde učitelé zapsali opravdu vyčerpávající věci týkající se naší obce, jejich život otáčel se vždy podle toho, jak a co říknou „ve škole.“ Učitelé v těchto letech byly opravdoví vlastenci, svlaštěl vynětí p. řídícího Filipa z Pílovce, který zde učil 15 let.

Z jejich zápisů bylo jediné možno vybrati pro naši obecní kroniku to, co již dávno dnešní pamětníci snad úplně zapomněli, nebo co jen v kusech pamětek ještě mají.

Jako pokračování předcházejícím záznamům kronikářovým, připojuji je to naší obci dalším záznamům. Jest mi podati to, co má ještě v dobré paměti našeho lidu a čím záznamemati mu události, které po letech vyvolaly by znovu vzpomínku svého minulého.

Předtím kronikář věrně vylíčil složení obce, osad polohu jejich, pohled do Podoubraví, pohled do Polabí, zapsal vznik Želivských hor, jejich stáří a složení. Popisoval se o složení půdy kolem Litošovic, uvedl nerosty, výměru katastru, rozdělení půdy podle kultury, popsal vlastní půdy a nakonec v charakteristický ráz staveb naší obce.

! Tu končí jeho práce a já připojuji další stav naší obce při založení naší kroniky.

Poloha naší obce je pro styk našeho lidu se širším světem dosti uzavřena. Okružní místo Čáslav leží 11 km vzdáleno a tím styk s městem významem jen na nepnutější pobřeží občanstva. Tou bývá jen úřední jednání.

Doprava a styk se vzdálenějšími místy.

Blížeším stykem se světem je přikřivenější medalehá Pílově (okres Pardubický) a veskerý život hospodářský soustřeďuje se v tomto městě.

O spojení mezi oběma městy na žádost občanů pokusila se v minulých letech poštovní správa, ale pokus byl pro čas zrušen. Litošovicmi projížděl poštovní autobus (2x denně, ráno, v poledne, zastávka u školy, cena jízdného do Pílovce 4 Kč, do Čáslavi ... 2-3 Kč.) Nemají dosti pasažerů na poměrně krátké trati, přičemž vůbec jízdit takí dosti nevhodnou dobou a i jízdné nevyhovovalo lidu. Zde můžeme si vysvětliti proč naši občané dovolávali se, by obec Litošovice Krasnice byly odloučeny od okresu čáslavského a připojeny k okresu pardubickému. Žádosti jejich nevyhověno a tak zůstalo vše při starém. Tím zarážem zase lidu styk s oběma pro ni významnými městy. Pech zastavení hled obce mezimin.

Autobové spojení.

Až do té doby neměl náš lid téměř politické a dnes se vzpomíná na ony „zlaté doby“ jen jako na doby hladu a míru.

Složení půdy, opěstu
jeře, pokusy.

Žilo se jen tím skromným políčím, která řivila své majitele tak, jak příroda sama svou vůlí chtěla. Čjaké pokusy o zlepšování výnosnosti půdy ukázaly se zde marnými, poněvadž nepřetržitě složení půdy zabráňovalo dosud zabranějí, až na ojedinělé případy, jakýmžkoliv dalším pokusům.

Roční omezením je zde jen na nejnutnější potřeby živobytí, s konzumováním hospodářských plodin a produktů. Líností pro nás je, že uchýlilo se zde pěstování čchanky na cikorku. Tato odebrána je zde Štáfánovou cikorhárnou z Úrdví-Bučic a p. Vašou ze Starčovic. Pěstování čchanky vyžaduje velkého mákladu pro hospodáře, vydatného hnojení půdy a tak jen někteří občané o roční pokoušují se o toto pěstování, které s dosti malým výdělkem odměňuje jejich práci. O vypěstování semene čchančového pokouší se ročně rolník Antonín Hon, z. k., ale záleží jen na vlivu počasí. Sono často přines, až bylo by výhodné, mardar pokusu.

I větší částí se lidé k dřevorině do lesů a při tom věnují se hospodářství.

Řemeslníci a živnost-
níci.

Ze řemeslníků uvádím jen Jana Kohouta, obuvníka v ústě, jiných zde není a ze živnostníků máme zde Lenka Kohouta obchodníka a hostinského. V osadě Krasnické jest pár pohyřvačů, ha-
meníků a také jen jednoho obchodníka a živnostníka Lenka Klo-
volného, nyníjšího obecního starostu.

Dolování.

Až do roku 1930 dolovalo se zde na železnou rudu v nedalekém lesním oddělu Koprůvniku (v dnešní Rudě), ale nevý-
hodné spojení se Křičany, kam byla ruda dodávána na dráhu,
dolování zrušeno, až kvalita rudy byla umná. Tehdy naši lidé
měli blahobyt. Byla práce, byly peníze, proto byl lid spokojen.
Po tomto zrušení dolu zapadl zase v náš lid boj o svoje živo-
bylí.

Hostinec.

Pamětníci vzpomínají na tyto veselé doby. Žilo se dob-
ře, veselost na denním pořádku. V obci tou dobou byly dva
hostince. Hostinec a obchod p. Lenka Kohouta v nyníjší budově
Jana Kohouta a Stanislava Svobody.

Druhým dnešním hostincem tenka Kohoutka. (Majitelé tohoto hostince byvali často mništiní, byli zde: Krázký, Bunička, Michálek, Masák, Hoxál, Bolán, Kňhýl, Kales Holiček, Peháň, Kovák, Sechý, Buliček, Karabec.)

Majitelem „dolní hospody“ býval před nynějšími majiteli a před tenkem Kohoutem, šed Emanuel Freund, který se z Lidošic vyštěhoval v r. 1921 dceru do Žehušic.

U něj scházivali se za války ti, kdož nebyli na vojně a horlivě rokovali o jejím přičině, věřice, že skončí šťastným vyřešením našich ideálů národních. Jedině on — šed, jako horlivý Rakušan, nevěřil tomu, aby hrstka Čechů dosáhla toho pro čím 300 let prahla, že sen stal se skutečností. Bylo i více jednotlivců, kteří přáli starému Rakousku, ale pak se uškáto, že to byl jen jejich vlastní prospěch. Pomohli si, na úkor jiných, (rekrutaci, výdej chleba, masna, lédky, na pekoty a p.) Dnes jsou „na tom dobře“, ač se jim o tom někdy „vzdálo“. O tom více „nic“.

Kyštáři v budovnašá obci jest myslivna, která nese č. 1. O nepaměti zde stojí a zdá se, že byla skutečně první stavění. Umístěn jest upří lesní úřad panství žehušického. Představěním lesního úřadu jest p. Václav Hyblík, jako nadlesní. Rozsáhli toto panství sahá až po Urbanice a Bělouh, kde končí. Před pozemkovou reformou i dvůr v Běloze (majitel p. Lidický) patřil k tomuto panství, jehož původním byl šlechtic hrabě Osvátl Thun (nyní v Klášterci nad Orlicí).

Podle zápisu archivu žehušického, býval pryj zde lovecký zámeček, kde podobu honit panstvo zde odpočívalo nebo si nocovalo. Z té doby zde máme pojmenování pozemku „na čihadlech“, kam chodili páni čítati na vycházející zvěř.

Ipověst o původu jména naši obce zminuje se o těchto honích.

„Měl pryj hrabě psa jménem Ške. Tento pes, kteréhož pán miloval se o honě strahl. Hrabě psa lidoval a odjíždějí přávit: „Lido je mi Ške.“ Od toho pryj jméno Lidošice.

Ju-li tento název původní, není možno tvrdit, poně vadě k němu se pojí i pověst o studánce v Lidoš. Právě se vmi: (U „Kytčiku pověsti“ od p. prof. a o. z. Křístka a J. Pichala)

Nejstarší budovy
v obci, dějiny a
růz. obce.

Druhým nejstarším stavením jest i. z. obývaní nynějším
Antonínem Honem, bývalým lesním hagným. Zde prý bývala hájovna
Stavení č. 3, 4, 5, 6, ... jsou ještě jedny z nejstarších a nyní
stávali v něm, snad bývali lesní dělníci.

Velikou význačují se Litošice ještě pohledem starobylých
českých vesniček. Dřevěné nízké domky s malými okénky jsou kryty
daškovými střechami. Spjichánky jsou vesměs stavěny opodál domovní
ho stavení. Typický je spjichánek u Bírů se čtvercovým průdorysem
se střechou poddý špičkatého jehlanu, je sroubený z trámů, vy-
kazujících „saznici“. Chaloupky dřevěné mají staročeské lomení, namno-
ze s říznými průběžnými prvky a latěmi za účelem vyvedení
Místo dřevěných plotů u nás u nás, jsou narovnané hrady kam-
né (brázdě pražské).

Ekvívši stavby jsou vesměs z kamene a cihel, s kryti-
nou břidlou. Jedná myslivna má jedno poschodí, celá budova
i s příslušenstvími byla do nedávna kryta šindelem (dnes klenutými
křáskami - stít zděný a vyveden barokem. Původní domky jsou
narovnané podél obou stran silnice od Lomčičky k Pílovici, která se
nepatrně míšly odchýlily od původní voroví esty, zvané „Podolská cesta“,
která vedla od Zbyslavi k Bělému Brodu, odlud pak ksem po prudkém
svahu k Litošicím po této cestě jezdívali kdysi formani do Polabí,
jsouce často připadáváni lupiči, jak ještě uvedená pověst se o
tomto míní.

V Budově dnešního hostince p. Línka Kohouta bývala
tak zvaná „formanka“, kde stávala příprava, sloužící ku pomoci
formaním do prudkého svahu v lesích ku „podolské cestě“ ještě do
dnes stojí zbytky této formanky u tohoto stavení, sloužící jim jenom
ochranná stě. Jest zde také bývalý „panský sklep“, do něhož bylo ukla-
dáno jednak zboží, ale i pivo, které sem dodával kanický pivovar
Lihušický, pod jehož pravovarčnické právo papíru kdejší hostince
druhou silnicí jest zde „Lihušická silnice“ původní lesní cesta ze
Lihušic. V dobách kdy tudy jezdívaly těžké vozy formanky bylo i
naše okolí jiné.

Velá vesnice byla obklopena blubohými lesy a čet-
né rybníky v našem hábitse nasvědčují tomu, že i rybníkářství
zde bylo provozováno. Bzdíjí většina těchto zrušena, zalesněna a
dnes jen pozůstává jména zvaného kde se rybníky nacházely.
Zůstal zde jen rybník „Křížový“ u Litošic a u Krasnic „Krasněký“.
Oba s bohatým rostlinstvem vodním (okřítek, orobinec, puškvorec,
rákos a j.) Větší se na nich zdržují blyhy, slípky, div. kachny
různá i roháč. V roce 1927 zastřelen byl u Krasnic též out něčím
(darován p. Církem Kohoutem škole.) Od Labe kalitají sem bílí
račkové říční vodouši, buhači a často při tahu jarním objeví se
zde i čápy, divoké husy, severské kachny, sluky a j.

„Podolská cesta.“

„Formanka.“

„Panský sklep.“

Rybníky, pčoky, pitná
voda.

V obou rybníčkách je chov kapříu, jako plevel říje v nich ohousní.
Při lovu ryloví se též v úhorí menší sumci a štiky. Krásně jest
stromoradi na hrázi rybníka Křížového (staré vyppilí duby)

Spěchouček vod máme kde jvu potůčkůk prameníci
se v Dubři, protékající zahradou Kasalou, malým rybníčkem u sil.
níce zahradou Běšovou, Holíčkovou, Pěhounkou, Jankovskou, Větko-
vou, Holíčkovou zahradou lesního úřadu, v kolo Podvesných luk do
rybníka Křížového, z něho pak pospícha, aby posílil pultiček Lipovího
a oba pak mesou vodu k Lesnickému mlýnu, dále přes Jankovici k
Labi. Ze studánky v Litoši rovněž potůček ubíhá Krasnickým rybní-
kem k Labi

Ze změn zamilých rybníků uvádím, "Křikový" (dnes
pastvina obecní), v Litoši "Litošíní", "Nový" na strani ke Lhoti Lovolusté
pak býval "Lipový", "Trávníčný", "příčný", "Na bahních".

Pětná voda se čerpá z jednotlivých studní, v létě však,
je-li sucho bývá nedostatkem vody, jak tomu bylo v r. 1935, kdy od
hrbitna nepřišlo plných 6 metrů

Naši hospodáři podle sčítání provedeného podle
stavu z 27.5.1930 měly oséto:

3 — Benice ozimou	= 239' 39 arů
Lidem ozimním	9356' 81 "
ječmenem "	4609 "
ječmenem jarním	135' 76 "
Ovesem	1098' 66 "
Prosem	78' "
Větrvi na zrno	13' "
Lupinou na zrno	21' "
Směsky ozimní jarní	- 10' "
Bramborami	→ 120' "
Lihankou	→ 4430' 59 "
Lihankou na semeno	→ 617' "
Hrninou řepou	148' 83 "
ječkem dvouročním	389' 86 "
" řízáčkem	132' "
Směsky ke hrmení	640' 76 "
Kolencem	144' 79 "

Plochy rostlinné v
naši obci.

V dřívějších letech pěstovali zde i rosu na prosní kroupky.

Po katastrofálních mrazích v roce 1929 kasazimo u
naš bylo ovocné stromoví velmi citelné. Statistiky vykazují v 1930
toto:

DRUH:	STAV 1930:	NOVĚ VYSAŽENO:	STAV z r. 1935:
Jablone	239	136	355
Hrušky	197	27	164
Čiřní	196	31	207
Větrvi	391	107	530
Čestky	860	214	880

Ulivy	13	1	31
Kerušky	2	—	6
Broskve	—	—	5
Orchy	50	3	30
Rybík	24	0	220
Angrešt	38	—	50

Vinná réva pěstuje se skoro u každého domku a dosti dobře dorrává.

Vlastním hospodářství nejvíce jest vysazována borovice (křemelo pěstěná pěstá), méně smrků. Jako příměsí jsou modřiny, březky, duby, javor, olše, a kanadská jedle. Dříve v okolí bývalo tu dosti lesů listnatých, jak tomu nasvědčují pomístní jména, jako: Dubra, Habřiny, Lipina, Dubina.

Od nás, z naší vesničky vyváží se jen obilí, čekan-ka, méně brambory a jidlu, čekanovi semeno. V době ovoce také třoňe, višně, hrušky, jablka, švestky.

Každou středu a sobotu podváží naše hospodyně na trh do Pílovce, méně do Ládlavě máslo, tvaroh, vejce, kuřata, husy, kach-ny, hospodáři pak malá selata, klata méně kováři a vyřívají dobytek na trh. V létě si na trh vozívají jahody, ostružiny, houby, borůvky, maliny a li nejchudší i komvalinky.

Všchno dříví palivové i kladové vyváženo je na pi-li do Urdů Buceč, Horušie, Bříšků a Pílovce. K nám dováží se jen stavební hmoty, umělá hnojiva, stroje a nářadí, drobní výrobky řemeslníků, smíšené zboží, pivo a lihoví nápoje, tabako- vé výrobky.

Obyvatelstvo naší obce různí se mezi sebou jak náboženským vyznáním tak i politickým smýšlením a 1930 při sčítání lidu bylo u nás napočteno v Litošicích 320 osob a v Krasnici — všichni národnosti české. V tomto roce hlásili se k náboženským vyznáním: říím. kat. 233, č. b. r. evang. 83, českosl. = 2, bezvyznání = 2. Většina z nich měla zaměstnání zemědělské, samostatné, jen 15 lidí hlásilo se jako nádeníci.

Až do r. 1918 nebylo zde žádných spolků a teprve ve svobodném státě postaráno o vzdělání obyvatelstva. Zřízena místní osvětová komise, se svými odbory: divadelním, a vzdělá- vacím. Také i obecní knihovna založena v této době a r. 1930 měla 171 svazků dnes už v r. 1937 má 300 svazků.

Viděl z r. 37
 Ustáhl,
 ob. ob. insp.

Lesní hospodář-
 ství

Co se od nás dováží
 a vyváží.

Obyvatelstvo podle
 náboženství a ná-
 rodnosti, jeho vzdě-
 láni.

V roce 1922 založen byl sbor dobrovolných hasičů jehož přímí-
mí členy byli

V roce 1924 založena místní osvětlová komise, která hoctivě u-
jela se učení práce na poli lidovýchodním. Z prvních členů
mimo zaxnameřali Václava Šyblíka, náčelního - Jana
Škopka, dielního dozace - Beantliška Dolícala, i učitel, kte-
rý při osvětlové komisi řídil divadelní kroužek, který za vede-
ní Jindřišky Biřové, náčelní pustil si do práce jinými čí-
normiky byli Josef a Alois Roubníkové, Božena Šalová, Línka
Kohoutek, Štěpánka a Marie Šlmanová, Zarmila Klíčková a
Jindřich Hlavat.

Kešlo se na vypůjčeném jeřišti v Moráši v roce 1929 počítalo
se za podpory obecního zastupitelstva své vlastní jeřišti v ceně
6.000 Kč. Jeřišti maloval malíř Jára Bok z Housic, který nav opo-
ně učil malíru a pověstí o „Lilose.“ - Z nejčinnějších členů míst-
ní osvětlové komise byl vyřvalý a obětavý pracovník při uč. B.
Dolícal, který se nelikal jakéhokoliv podniku. - Besičky společ-
ně se záky zdejší školy, přednášky i s doprovodem vřelých ob-
razů, byly jeho hlavní činností.

Tradicionální združení založil (předsedkyní paní Šyblíková choť
náčelního).

Škoda, že jeho odslehadem 1932 na nové příslušnosti v Tisu, všechna
činnost byla instituce ochabla. Odesl Josef Škopka, zemřel Josef
Roubný, odesla Jindřiška Biřová († v Zeměšív) a tak sborovní
hoctivě pracovníci, jejich sběra je nenahraditelná, poněvadž by-
li uvědomili, nenároční a obětaví.

V letech přístich jntu a tam ojedinele scházeli bylo sborčky
divadelního kroužku a s chutí pro obřelení své vlastní sborčky di-
vadlo, ale další činnost byl bedina hlavní sbor obřenstva, kte-
ré přelíčení hospodářskou kúsi a úkapami o byli svého hospodářst-
ví, sborčky smyslu a významu byla lidovýchodní organizace.

Jen v době zimní je naše obecní knihovna v plné činnosti. Její
star se číselně vřelil a značný počet knih, za hoctivěho přio-
píní obecního a osadního zastupitelstva, do kterého se dostávají
lidé uvědomili. V dnešním jubilejním roce 20. letání naší
samostatnosti čítá již 340 svazků.

Okolí a vřelid naší oba se již také hodně vřelil.

Glauš lidový, o nichž je vřelka na předních sborách, pomalu
misi a uskupují vřelými lidovými. V roce 1934 vřelila

stará došková chalupa občana Emila Zarkovského (Ovalodušní svátky) - 16. III. 1934 v ranních hodinách vyhořeli Polmanovi číslo 4, Roubnovi a Čišnovi č. 26 - 4. I 1926 vyhořela stodola u lesního ústa - 23. III 1935 hořela u Antonína Grobady, lesního hajného. - 4. I 1935 hořela u Josefa Hložka, Kakeáduckého (ohlávek se třemi kopy, kus zachránili) Na k Krčmou neděli 1938 vyhořel do zázkladů Josef Čišura, č. 15. V celí obci jest již jen 6 stavení došky krytých a tak pomalu mizí i tak starobylých chaloupek našich vesnic.

I staré stromy mizí, li pamětníci historie naší vesnice, smírně odcházejí kus života našeho lidu.

V roce 1935 pokáceny byly staré stromy topoly za vsí k Semliči (zakoupeny firmou Hrasna a Housice a ušity na šlechtický materiál), 1936 u Křížkova rybníka poraženy stýblek topolů (Hrasna, Housice). Staré pastviny jsou dnes rozparcelovány a na jejich místech pole a loučky. Na stýblek pak místech osadní zastupitelstvo na přisouzení osadního starosty pana Václava Vítka, vysázelo ovocné sady - švestkové, keříky lidou jednou dobrým přínosem pro financování osadní pokladny. K podniklu v. u.č. Jaroslava Hornička, aby i náves získala vhodnou úpravu a vzhled, v roce 1934-1938 započalo s touto úpravou. Při školní budovou upraveny školní děti malé prostornosti pro odpočinek. Při myslivnou vysázeny kulové javory, keříky a nevzhledný dotlek upraven návesi zaráven.

To mělo se vše státi v roce 1938. Tím chtěli občané přinést krásný dar jubilejnímu roku 1938 a mít bytli (snad i bude dobrou vzpomínkou) i mladé generaci na tento nový rok.

Něšťastný rok 1938.

Jednou ráno

Jedna rána za deňkou slyhala náš národ, jak na poli národním, tak i v jeho soukromém životě. Tu u nás v Lelčovicích rozvírali jsme udalosti smutné, katastrofální a ty nejbolestnější, jaké kdy mohou lidi potkati.

Dne 12. února 1938 nastihla rodinu občana Otavůška Chudobu rána, která si stane nezapomenutelnou, veláště když nemilostivý osud povolal k sobě mladého člověka - Ladislava Chudobu. Ráno, za mlhového počasí, vyšel s otcom do lesa, aby skáceli v obecním lese (Dubě) koupení stromy. Káceli, když tu jeden strom zaréšil se na druhý. Láďa chtěl zaréšit strom podruží, ale šelivši se strom zasáhl ubohého hochu a v prarím slova smyslu přivazil něšťastníka k zemi a rozdělil mu hlavu.

Rana, kterou nikdo nečekal. Nešťastný sluč maršně vyvolával luknouchého
syna, který odlehal se tam, odkud není návratu. Za velké účasti občanů
a lidí s okolí pohřben byl dne 1938 do Lipollic - Slouho. Bu-
deme vzpomínat na hocho tak milého - na Ládu Chudobného.

Ještě nevzpamatovali jsme se z tragedie mladého člověka, když
nová šílila se neadekvátně v masé obci a také i k nám.
Byla to slintarka a kulharka, která zaplavila celou oblast masé ob-
ci a vlasti. Napadla náš hospodářský život a ničila životy horní-
ho dobytkářů vepřiu. Maršně byly rákočky v křivolikačiu. V masé obci se
zakládala a zakládala věkou přáci na polích. Na šléstí nevyvo-
lala si tak velkých obětí, jako tomu bylo v jiných krajích, jen dra-
kusy dobytkářů padly v obětí. - Začala ve starosti Antonína Hlona,
č. 2 a odtud postupně šířila se dál. Maršně byly disinfekční ráko-
čky, maršně byly vřivky. Tu se ukázalo, kdo dříve nešťané pomoci
v neštěstí. Hluší kde uvěsti občana Hadenka Kubína, Olu Bírú, Ant.
Polmana, Antonína Hlona, kteří svým koňským předáním pomáha-
li, kde mohli. V na výpomoc vojenských přípětí bylo počítáno, ale vo-
jenská správa nemohla všude a všem výpomoci.

V této době udála se nová tragedie v obci, která postihla naše rodinu
občana Antonína Hlona.

Připomínám „Jenom ty mě, můj koničku, přežiješ...“ vyjádřil dne 23. čer-
ca 1938 ve svého starosti náš občan Antonín Hlon (č. 2) do polí, jimiž
byly jeho láskou. Uprostřed polí zastaven byl sedící metrů a skákal
se pod kola vozů, tažených jeho neoddělným koním, věrným po-
mocníkem. Kůň nic netuší co se stalo s jeho pádem, jel dále,
a stanul u polí majitelových sám, opuštěm a bezpré. Přispíchar-
šů lidé zjistili co se stalo s hospodářem. Na voze, s kterým vy-
jel, vrátil se pod střechu rodného starosti, ale již metr, zanechal
tu zdravou rodinu. Dne 26. VII. 1938, pochována za velké účasti
občanů v Lipollicích.

Naším co vcházeli jsme do 20. léta letání Č. S. R. a připravovali jsme
oslavě k tak k významnému dni, aby svět měl v myslotě o své by-
tí. Vě Španělsku šílila občanská válka, Itálie ukončila obar-
ní Raků a tuto prokázala za dočasně, Německo obsadilo Poříjí dne-
valo bývalou republiku Rakouskou.

V nás dostaly se do popředí k xx. Karlovarské pořadavky, Jis Ludetských
Němců, prohlášení svým reidcem Konradem Henlunem. Podle těchto
pořadavků hlásil se Ludetští Němci a autonomii v rámci Č. S. R.
Vláda Č. S. R. přesto meryjdnávali. Bývalý ministrský předs.

da dr. Milan Hodča

Za ústředí ústředí

rozdávaná 16/6. 1939

f. J. J. J.

9. únoru 1977

Víc jak 38 let nebyla kronika obce Lidošovic vedena. Příčin je mnoho. Vedle objektivních příčin, jako přerušení kronikářské činnosti v době okupace, politických změn po roce 1945, snad nejvýznamnějším důvodem bylo, že chyběl v obou osadách člověk, který by se touto činností chtěl a mohl zabývat.

V roce 1974 rozhodla rada MNV, aby byla kronika obce doplněna od roku 1939. Tento úkol byl velmi obtížný. Nebylo možné najít prameny, které by popisovaly události v obci systematicky po celou dobu. Mnohé bych mohl rekonstruovat soustavným sčtením vzpomínek pamětníků, jejich srovnáním a konfrontací s archivy v Přelouči a Pardubicích. Jenomže to by znamenalo věnovat této práci kromě množství času. Moje možnosti však jsou nepoměrně skromnější. Opírám se o vlastní vzpomínky, neboť jsem v Lidošovicích žil od roku 1939 do roku 1960, dále o vzpomínky některých spoluobčanů. Dále jsem využil následujících pramenů: Kroniky národní školy, vedené ředitelem učitelem Jaroslavem Horníčkem a ředitelem Františkem Jelínkem,

osobních vzpomínek J. Hornička, sepsaných v roce 1965 pod názvem „Okupace, odboj, krasnická tragédie, vířivost, odraz padlých partyzánů“; dále o zápisný moudrýho člověka, občana Václava Petříka, který se zabýval nejen svým zemědělským povoláním, ale byl po dlouhou dobu funkcionářem MKNV, a především si po celý život věnoval život obci a osad.

V. Petřík uchovával rozsáhlý soukromý archiv, vedený s láskou k rodině obci, k spoluobčanům, s nesmírnou úctou k faktu a úctou k dějinám. Je to pravý český písmák a lidový historik. Vděčím mu nejen za poskytnuté prameny, ale i za moudré rady ke kronikářské práci.

Dalšími prameny byly zápisné a jednání rady a plán Místního národního výboru v Litošicích. V nich se odvíželo úsilí občanů obce o to, aby i Litošice a Krasnice našly své místo při budování socialistické společnosti. Radou, pomocí a vytrvalou péčí mi přispěl Ladislav Fišera, dlouholetý funkcionář a současný předseda MKNV, dále Jan Boško, předseda Osvětové besedy a další. Všimněte si díky za obnovení nezávislé historie naší obce.

PhDr. Miloslav Ljhora

Poznámka:

Na dalších stránkách jsou vedené - i když ne-
hodně - zápisné, provedené v minulosti. Poněk-
dám je v původní podobě a úpravě.

V. Petřík
(okt. 1976)

Na neávěr pamětních dnů odboje, uspořádal okresní svaz protifašistických bojovníků v Gardubčích v naší osadě Krasnici, mírovou slavnost dne 20. května 1962 s celodenním programem.

Program dopoledne: pohovor odbojářů s mládeží a pionýry. Koncert dětské hudby pionýrské a Felců.

Odpoledne: položení věnců k památníku, seskok parašutistů, dojezd štafet. Projev předsedy ústředního výboru protifašistických bojovníků s. Hůšky, po zakončení projevu, odeslána mírová rezoluce, sahrána internacionála.

Ka doplněním programu bude s hrána divadelní hra od Al. Jiráka "Vojnačka", v provedení ochotnického souboru z Krasnice Krasnice, na režie s. Zdenka Nováka a Vl. Háčka. V obsazení hlavní úlohy "Vojnara", národním umělcem, členem činohry národního divadla v Praze, Jaroslavem Vojtov, který byl jako národní umělec v naší obci přivítán a to pionýry, mládeží, funkcionáři MNV a posádkám o vlastnoručně podpis do pamětní knihy.

Muzi přátelé!

Srdce ně vo's zdraví a přeje
vám všem mnoho zdraví!

20. 5. 1962

Vo's Jaroslav Vojta

Na počest oslav 20 výročí osvobození
naší vlasti sovětskou armádou
doskonal se dne 3. března 1965 hudební
Sovětského svazu ppb. lidu Petr Andryjevič
Libirkin a komsolka Valja Dolenkova.
Kterí se přišli poklonit památce padlých
hrdinů v Krasnici.

Ppb. lidu Petr Andryjevič Libirkin
ve dnech osvobození jako první přišel
na Popelnicím letišti.

Komsolka Valja Dolenkova pomohla
vyhledat rodiče a příbuzní padlých partyzániů
v Krasnici.

Ještě než odjeli členové bývalého partyzánského oddílu zarevo z Přelouče, nechali se společně vyfotografovat a pomníčku v Krasnici. Dnes už jsou opět ve své vlasti, kam odejeli v pondělí 10. května.

Щукин - Шелуца
Лыжко
Табачкин
Криб
Кабачков
М -
Меллер
Савченко
Савченко

RUDÍ STOPAŘI

Bylo mrazivé ráno všedního březnového dne, když do přeloučské devadctiletky opět přijel Vladimír Samka, jediný žijící krasnický partyzán. Značně rozčillený hledal pomoc: Dalo by se ještě něco udělat v tom, aby o dvacátých narozeninách republiky nechyběli jeho bojovní družci a příslušníci rodin těch, kteří padli zákeřnou rukou urahů? Do Prahy si odvdžel pozvání školy pro krasnodarskou pionýrku Valju a sourozence Valerije Bukina a Saši Danilova. A také ujistěni, že i Tesla jako patronátní závod školy bude dobrým hostitelem.

Už dlouho dostával pionýři v přeloučské devadctiletce od Valji dopisy. Ale děvočata si přejí poznat ji i osobně.

Tajně přání se stalo skutekem — Valja přijela. Pod svými »ochrannými křídly« ji přivezl sám Ivan Hrozný, bývalý náčelník štábu partyzánského oddílu Zarevo — nyní už jen Vladimír Francevič Kadlec. Valja se mezi děvčaty z osmých a devátých tříd úplně ztratila. Děvočátko, sotva odrostlé dětským žatečkám, i když se už mezitím stala komsomolkou. A už je mezi nimi, už jí vykládají, jak jsme se všichni, nejen ve škole, ale i ve městě a na závodě po celá léta marně snažili vyprat rodné příslušníky partyzánů ublých v Krasnici. Jak do Sovětského svazu putovaly desítky dopisů, jak ti šťastní, kteří tam ješli, hledali na Svazu veteránů vojny, na Společnosti sovětsko-československého přátelství — stále bezvýsledně. Jména na pomníčku v Krasnici byla nepřesná.

A když už jsme skoro ztráceli naději, přijel ješli dopis. A v něm adresy. »Ne, to není moje zásluha,« bránil se

Valja Dolenková a spěchá dodat: »Kdyby nebylo Vladimíra Franceviče Kadlice, nedokázali bychom nic...«

Jak to bylo, Valjočko, vykládej! »Nu, tak: v září loňského roku jsme v naší škole založili historický kroužek. V té době začaly noviny psát o hrdinských činech Ivana Hrozného v Československu v době druhé světové války. Bydlel v Krasnodaru a tak jsme si ho pozvali na besedu. A on vyprávěl. Požádali jsme ho o jednotlivé adresy, utvořili skupiny rudých stopařů a začali psát na všechny strany — do SSSR i do ČSSR.

Postupně se nám ozvali i velitel oddílu Faustov, nyní už jen Pavel Vasiljevič Fjodorov, lékař Pavlovskij a sourozenci Valerije Bukina a Saši Danilova, od nichž jsme získali i fotografie. Mezi adresami byla i adresa Vladimíra Samky z Československa a s ním jsme hned navázali písemný styk. Od něho jsme se dověděli o této škole, ješli pionýrská skupina nese jméno komsomolce oddílu Valerije Bukina a která marně pátrá po rodných příslušnících partyzánů padlých v Krasnici. Napsali jsme a měli radost, že jsme brzy dostali odpověď. A dnes už jsem vaším hostem. Naše škola na oplátku zve tři přeloučské pionýry do Krasnodaru.»

Je toho mnoho, Valjočko, co bychom ti chtěli ukázat. Už jsi byla v Tesle, tam ti svazáci »kápli do noty« — chceš přece být elektroinženýrkou. Byla jsi v Krasnici, šla jsi partyzánskou cestou k pomníčku. I Prahu jsi viděla, to víš, ale jen kousiček. A jsme rádi, že jsi mezi námi šťastná...

M. HUSÁKOVÁ

2

• R U D Ě P R Á V O

Ve čtvrtek 6. května 1965

Na počest 20. výročí
vstavení naší vlastní
sovětskou armádou usprávně
Evra protifašistických bojovníků
"Mirovou manifestaci" u pa-
mátníku padlých partyzánu
v Krasnici.

Přítel Krasnici se zúčastnila
manželka padlého partyzána
Damirova a bratr u nástroji.

V. Krasnici 13. 6. 1965

Sho rožkyne Bohdana Aleksandra
přechází se Sovětského svazu 7. Kozovo
podlejšího komunistického kámsu Bratř.
Kamale sledo, Bohdanovo zadržet o zvedá-
vámí památi našeho Bratř.

Přede památi o nově se narození-
máx mi když ne pověsí v
Bašich srdcích, a mi Bratřem
vždy srdcem s Bohdanovými
Bratřem.

Podpis: Bratř. Boleslav
13/6/65 Bratř. Boleslav
skola Boleslav

Leto 1938 - 1945

21. května 1938 vyhlásila vláda ČSR částečnou mobilizaci. 24. září byla vyhlášena další mobilizace všech mužů do 40 let. Zasáhla také naši obec. Z Litošic byli povoláni: F. Kohout, L. Kohout, V. Kohout, J. Kohout, J. Holčík, B. Churval, J. Horníček, O. Hon. Z Krasnice: J. Balán, V. Chudomel, F. Hudec, V. Vančura, B. Jandaček, F. Polta, R. Jandaček. Do Litošic přijela autokolona z Přelouče, vojáci byli ubytováni ve škole.

Mezitím však bylo v Mnichově rozhodnuto. Západní mocnosti (Francie, Velká Británie) přistoupily na Hitlerovy požadavky. Od republiky byly odtrženy tzv. Sudety a připojeny k někdější Vělkoněmecké říši, Polsko obsadilo část Těšínska, horskými Maďarsko sabralo nejúrodnější kraje jižního Slovenska a bývalou Podkarpatskou Rus. 5. 10. odstoupil prezident dr. Eduard Beneš a vláda dr. M. Hodáči. Předsedou vlády se stal generál Syrový. Evropa směřovala k 2. světové válce.

Od poloviny října 1938 byla demobilizována č. branná moc, do obce se vrátili všichni povolání vojáci v záloze. Motokolona se z obce odstěhovala do Přelouče. 25. a 26. října prošel Litošicemi 21. pluk z Čáslavi. Ostavy 20. výjevoji vzniku ČSR se již nekonaly.

30. listopadu 1938 byl zvolen prezidentem dr. E. Kácha, který pak po celou dobu okupace

Kolaboroval s Němci. Nová vláda E. Berana
rušila všechny politické strany a místo nich
vznikly 2 strany nové: lev. strana Národní
jednoty (agrárníci, lidovci, řivnostníci, národní
sjednocení, fašisté a j.) a lev. strana Národní
práce (sociální demokracie).

Napjatá mezinárodní situace se odrazila
i v obci. Byla totiž zřízena organizace Civilní
protiletické obrany. Vidoucím v Krasnici se
stal J. Jandáček, v Litošvicích A. Polman.

14. března 1939 se k ČSR oddělilo Slovensko
a vytvořilo Samostatný štát Slovenský.

15. března došlo k obsazení zbytku území
ČSR německou armádou, byl vyhlášen
Protectorát Čechy a Morava.

Byl mravní břežnový den, sněhu
nad kotníky. Vál ostrý severní vítr.
Kolem 15. hodiny projížděli obcí první
vojenské jednotky okupantů. Jeli na otevřených
autech, kasněních, kmralí. Na prvním
vozidle vlál velký bílý praporek. Seděli zde
příslušníci č. finanční stráže a 3 německí
vojáci. Následovala další vozidla - auta
s kulomety připravenými k palbě, moto-
cykly.

Začala vláda fašistů u nás. Byla
zavedena němčina jako úřední řeč, na
školách se němčině povinně vyučovalo.
Obec Litošice bylo změny postihly také.
Nejdůležitější však byly porušovány změny
v systému hospodářství.

Bylo zavedeno tzv. vázané hospodářství. Nikdo nesměl prodat ani zabalit pro svou potřebu zvířec-
stvo z vlastního hospodářství, byly zavedeny
povinné dodávky obilí, masa, vajec, sena, slámy.
Jako jeden z nejdůležitějších produktů bylo ověřeno
mléko. Téměř všechny potraviny byly postupně
vydávány jen na potravinové lístky nebo na
poukazy. Lístky byly zavedeny i na mydlo,
sabák, cigarety. Tzv. šatenky složíly při
nakupu textilie a oděvů.

Německé úřady zavedly tzv. mléčí povolení,
které stanovilo nejvyšší přípustnou dávku obilí
na 1 osobu a měsíc. V roce 1940 to bylo 18 kg
na osobu, v roce 1943 byla tato dávka snížena
na 13,3 kg. Pro Lihosvici a Kraonici byl úředně
stanoven mlýn ve Lbyslavi. Obyvatelé obou obcí
museli jezdit společně s úředním doprovodem.

Na žádost občanů z obou osad povolil okresní
úřad v Čáslavi mléčí ve Lhote Lovčické, ve
mlýně bratři Bíšovičech. Od 27. 4. 1942 mohli
hospodáři z obou obcí vozit do „Lhotky“ obilí
vlastními posahy. Od tohoto roku se již roz-
máhalo tzv. mléčí „na černo“. Provoze příděly
nedostačovaly, obyvatelé obou osad si tajně -
většinou v noci - vyměňovali obilí za mouku,
šrot a jiné mlýnářské výrobky. Poplatek za tzv.
„mléčí“ byly naturální; odváděvalo se 10%
z každého metru obilí.

Také prodej cigaret a sabáku byl regulován.
Např. v roce 1943 se přidělovaly - podle V. Petříka -
3 cigarety na den. Ceny cigaret na tzv. černém

skelu dosáhly 2 kouny za 1 kus. Domácké
pěstování tabáku bylo sice kalááno (až na tři
rostlinky v domácnosti), ale přesto se tabák
pěstoval skrytě (kv. domovina). V. Petřík
uvádí, že v čase velké nouze kouřili náruživí
kuřáci dokonce stonky tabáku skrytě pěstovaného,
bylo „hole“ rozkloubli na dvěno, balili do pa-
pírku nebo útržků novin. Mnozí náruživí
kuřáci vyměňovali potraviny a vejce za ciga-
rety a cigaretové papírky.

Za okupace se rozmohly i kv. černé poráčky,
kv. poráčky veřejně bez povolení okupačních
úřadů. Lisování maso a sádlo dováželo většinou
jako naturální platidlo na černém trhu. Často
přijížděli do Litotín i Krasnice obyvatele
Přelouče, Pardubic a dokonce i Prahy, aby
si opatřili potraviny výměnou za látky,
tabák a průmyslové výrobky. I když byl černý
trh přímě stíhán okupačními úřady (např.
na nádražích prováděli útlumi i gestapo kontrolu
karasadel), neustalo toto podivné obchodování
po dobu války.

Vzhledem k nedostatkům další výroby si
keničdělři vyráběli tajně doma. Časté bylo pálení
hořalky z melasy, cukrové řepy, švestek, ovesa
a žita. Tajně byl lisován másk na olej, tajně
se „stloukalo“ máslo (v dřevěných másclnicích
nebo ve větších bandaskách). I když většina
odstředivk na mléko okupanti zapovědili,
sbíraly hospodyně smetanu z mléka, uschova-
valy ji a po čase zpracovávaly.

Másla bylo povinně ovdááno do poloviny roku 1940. Podle v. Petřičky platil sběrač Círus za sou-
scení Jemliše za 1kg másla 25,50 Kč. Za 1kg
vajíček pak 14,20 Kč. Od září 1940 se místo másla
odvádělo mléko. Za 1l mléka sušnosti 3,6% se
platilo 1,35 Kč. Z této ceny však odváděvali
zemědělci 2 haléře pro „Mléčný Svaz“, 8 haléřů
za odvoz (do mlékárny v Čáslavi) a 2 haléře
za sběr.

Výkupní ceny masa (podle záznamů v. Pet-
řičky): 24. 10. 1940 za vepř. o váze 70kg dostal
hospodář 602 Kč, tedy 8,60 Kč za 1kg. 3. 5.
1941 prodal v. Petřička krávu s seletem za
4000 Kč. V roce 1942 se platilo za 1kg telecího
při výkupu 9 Kč. Za starou měškovou krm
dostal v r. 1942 300 Kč.

Vše snaze uspokojit rovnícké potřeby válečného
hospodářství prováděli občanští častí kontroly.
Kontroly, sestávající ze 4-5 úředníků, udělovaly
cílelné pokuty, někdy dokonce byli zemědělci
odsouzeni na sabotáž. V Lidošvicích a v Hras-
nici se vyskytly případy pokut, ale souzen
nikdo nebyl. Hospodáři měli obilí, brambory
a další potraviny dobře schované, buď
v betonových úkrytech, ve stropě s dvojí
síní stropy, v seně a ve slámě, ale také
v úkrytech v okolních lesích. Pokud byla
kontrola příděm oznámena obecnímu nádu,
strážník Josef Polman vždy varoval hospo-
dáře a obou obcí. A tak se obilí ukrývalo
a maso vyprošťovalo v úkrytech dosti často.

Válečná mašinerie fašistů se obrátila i proti krásným lesům v okolí Lidošovic a Krasnice. Lesy byly doslova drancovány. Němci šli dřevo jak pro přímé válečné potřeby, tak pro chemický průmysl. Lesní úřad v Lidošovicích zabezpečoval těžbu paliva, tzv. hladního dříví na stavby a přena, „doložinu“ pro vyjívku v dolech, „buničinu“. Výkup dřeva zabezpečovaly pověřené jily a tzv. velkokupci. Vše kdysiinnu revíru se byly: firma Kvasna & Housie a Dobias & Čáslav.

Jako lesní dělníci pracovali obyvatelé Lidošovic a Krasnice, někteří na palivo, jiní na kákladě tzv. pracovní povinnosti. Také dřevo bylo na přiděl. Jedna rodina měla nárok na $1/2$ m³. Plat lesních dělníků byl nepatrný.

Trvalé škody způsobily v lesích jako důsledek těžby pryskyřice. I souto těžbou se začalo na podzim 1941. Vzkrostlí borové lesy byly rozděleny na úseky, by označeny žlutými pásky papíru. V těchto úsecích dělníci pod dozorem dohlížitelů sbírali postupně kmenný hrubí kůru do výše dospělého člověka. Tak vzniklo tzv. okénko. Taková okénka byla na silném stromě až tři. Kůra mezi okénky byla ponechána, aby strom nezahynul. Na jaře 1942 se v okénkách vyvířily pářící svazu písmene V. Tak jak se strom po zimním období probouzel, stékala pryskyřice z jednodřevých ramen do středu a odtud spojovacím vislým

řezem do nádobek ravnějších na spodním okraji
oběma. Nashromážděná pyrokrytina byla slévána do
větších nádob a odtud do sudů. Ludy odváželi
ke zpracování.

V každém úseku těžby uskladnili nádoby,
sudy a jiné pomůcky ve zvláštních skladištích.
Ta byla vyhloubena v kenu, ohrazena stěnami
ze smrkových větví pokrytých mechem⁴ slánu.
Na tuto práci nasadil Ústav práce v Čáslavi
obyvatelé z okolních obcí. Z Krasnice to byly
např. Marie Hudecová a Anna Honová. Denně
musely shromáždit 700 - 800 nádobek za mzdou
24,50 - 28 Kč.

Ještě dlouho po válce stály deformované
stromy jako němí svědkové svěvolného drancování
přírody ve prospěch válečných cílů fašistického
Německa.

Okupační úřady zavedly i změny v oblasti
správní a politické. Starostou „politické obce“
Litošice (k níž patřila i Krasnice) byl po
úlovu dobu okupace Antonín Polman z Litošic.
Funkci tzv. obecního strážníka zastával Josef
Polman z Litošic. K jeho povinnostem vedle
zvonění, různých pověsíků a p. patřilo zejména
zvěřňování různých oznámení a nařízení.
K tomu účelu měl bubnu a paličky. Chodil
po obou osadách a na určených místech se
nastavil, chvilu bubnoval a když se kolem
něj shromáždil dostatečný počet protubůčů,
uložil paličky, nasadil si brýle a úředním
hlasem přečetl příslušné informace.

K zabezpečování různých úkolů byly zřízeny podle nařízení úřadů tzv. komise. V naší obci to byly: komise zemědělská, mléčná, vyživovací, zásobovací a j. Tyto komise rozepisovaly dodávkové povinnosti jednotlivým hospodářům s přihlednutím k výměře pozemků a k dalšímu okolnostem.

V červenci 1941 byly zrušeny osady jako nejmenší samosprávné jednotky. Samospráva osady Krasnice měla 8 členů zastupitelstva a osadního starostu. Posledním osadním starostou byl v Krasnici Čeněk Rambausch, v Lidošvicích Václav Vítek. Osadní zastupitelstvo spravovalo osadní majetek, jako pole, louky, lesy a tzv. obecní domky. Po zrušení osadní samosprávy bylo povinnosti i majetek přeloženo na politickou obec.

17. 8. 1941 se přistoupilo k zavedení německého „pořádku“ do evidence obyvatelstva. Byly vydány tzv. policejní přihlášky v místě pobytu. Na nich byly nejen údaje o občanech, ale celý rodokmen kde musel být napsán.

27. 5. 1942 byl v Praze spáchan atentát na Reinharda Heydricha, říšského protektora. Na místě atentátu se našlo jádro kolo, aktoverka a čepice. Fotografie těchto věcí byla poslána na všechny četnické stanice. Četníci se dostavili v do Lidošvic a Krasnice. Všichni občané starší 14 let museli vypondělit, zda věci a fotografie znají či neznají. Provatělo se to tak, že většinou lidé se - k 5 domkům shromáždili v jedné, kde četníci z Krasnice

Vřady - Brněně vyvolýžali. U nás se však nic neodvídali.

4. května 1942 křídila okupační správa sev. úřady práce. Jejich činnost se velmi brzy projevila v obci. V pravomoci těchto úřadů bylo dosazovat pracovní síly podle potřeb válečného hospodářství. Např. zemědělci s malou výměrou půdy dostali pracovní rožak k práci v lese. Zde vykonávali těchto různých dřevorubeclov práci se velmi malou mzdou: za 1 m³ paliva 8 Kč, za 1 m³ výřezu (klád) 3 Kč.

Daleko kručější osud potkal obrány, kteří byli nasazeni mimo své bydliště. Tak na opravy a stavbu železničního svršku nebo k železniční dopravě byli nasazeni z Krasnice: Josef Hon, Jaroslav Svoboda, Josef Balán, Josef Vrána. Další se dostali do tovární výroby: Jaroslav Hon ml. byl ve Vídni, Václav Říha ml. v Rostoku, Bohuslav Rambousek pracoval v Berlíně. Lidošičtí občané Ladislav Kříšera, Jindřich Kasal a František Charvát byli nasazeni ve Francii a jinde. Mladí lidé se proti totálnímu nasazení bránili uzavíráním sev. válečných sňatků.

Zvýšený pohyb obyvatel a armády, rozsáhlé přesuny žatečných a chovných zvířat navlekly k nám infekční onemocnění, sev. obrnu. Nejvíce postihla star vepřového chovu. V Lidošicích si v Krasnici se vyskytlo několik případů, kdy během několika dní vyhybnul celý chov. Preventivní prostředky řádně neexistovaly.

Úřady doporučovaly desinfekční prostředky,
v postižených hospodářstvích nesměl být
zahájen nový chov po 3 měsíce. Tato
nemoc byla velmi nebezpečná i pro lidi.
U dospělých měla obvykle letci průběh,
v horším případě vedla k ochrnutí kon-
člin. Avšak u dětí šlo často o smrtelné
následky. Také v Krasnici na tuto nemoc
zemřely Marie Píhová a Jindřiška Honová.

Rostoucí vojenská neúspěchy fašistického
Německa přimuly někteří "kolonisty" k útlaku
z ohrožených zemí. Okupační úřady vydaly
návězení, že tyto tzv. "národní kosti" musí
být přijaty do sítěk politických obcí, tj.
museli dostat ubytování a práci. Naše osady
tato "čest" našťábně nepostihla. Avšak v sousední
Lemči a v Bílém Podolí bylo těchto rodin
několik.

Tak jak sílil slab Rudí armády a její
spojenci, rostl odpor proti okupantům na celém
území Čech a Moravy. Fašisté se snažili
krvavými represáliemi zložit odpor českých
a slovenských partyzánů, kteří pod vedením
svých sovětských soudruhů působili i na
železných kováčích. Obyvatele našich osad
se tohoto boje účastnili jen v malé míře.
Na jedné straně působila relativní izolova-
nost obcí od větších center, na druhé straně
kdejší lesy nebyly tak natolik rozsáhlé, aby
poskytly kvalitní úkryt partyzánům. Navíc

v křivé paměti obyvatel byt tragický osud nedalekých Lexáků, Lidic, ale i nedalekého Lipova a Licoměřic.

Kronikář má jen málo hodnověrných pramenů o této době. A tak vedle vlastních nekrologů, vzpomínek a vzpomínek spoluobčanů je nutno využít výše již zmíněných písemně zpracovaných vzpomínek řídícího učitele Jaroslava Hornického.

Informací o událostech na frontě i o odbojové činnosti bylo v té době - pomíneme-li oficiální německé a kolaborantské zdroje - málo. Přinášeli je zejména občané, kteří dojížděli za svým zaměstnáním do okolních měst. Právě se sdávalo v neděli odpoledne „na láčích“ a uvažovalo, jak dlouho ještě bude trvat, než „bolševik“ Hitlera úplně porazí.

K příznakům konce války patřily přelibly letadel (většinou anglických a amerických). Také okolní lesy byly plné staniolových pásků, a velkým množstvím porbákováných spojeneckým letectvem k deorientaci německých radarových stanic.

Podle ústního sdělení některých spoluobčanů se několikrát stalo, že do vesnice přišli za noci neznámí lidé a řádali o žito. Činěš Dlask mi vyprávěl, jak jeden takový člověk přišel do domku, kde bydlel se svou sestrou bývalý kapitán č. armády, Kustenger. Pořádal o žito. Po jeho odchodu šel Kustenger na starostou Polmanem o otáčky, co má

dělat. Polman ho uklidnil a řekl mu, že nikoho neviděl a ani on nic neví. Tak velký byl strach z fašistického teroru!

Další svědectví o setkání s partyzány nacházíme u J. Horníčeka. Horníček působil jako řidič učitel v Lidošicích. Podle V. Petúka byl nasazen do přeloučské Lbrozovky, neboť neovládal němčinu a nemohl tedy učit na škole s povinným jazykem německým. Navíc (jak uvádí J. Horníček), ztratil důvěru okupačních úřadů. Horníček věděl o skupině nadporučíka Jožky Majerčina, k níž patřili Jano Jarkovský, dělník ze Lbrozovky Adolf Král a Ladislav Fiala, která půj se ukrývala v osadě Geník a odtud i s vysílačkou odešla do lesů kolem Krasnice. Členkou této skupiny byla radiistka Marie Barbalovna z Moškovy. V hájence poblíž Lhotky Lovčuské ukrývali kaptní Horák a Novotný 16 člennou skupinu partyzánů. 14. 1. 1945 narazil Horníček se svým synem na skupinu Makuovu (jihovýchodně od Lidošic). Tuto skupinu odvedli směrem k Lichnici.

J. Horníček byl jako člen hasičského sboru účastníkem nejvíce namáhavější události z období okupace - krasnické tragedie. Tuto událost vyličím podle jeho vzpomínek.

Při plnění bojového úkolu dorazila skupina 6 sovětských partyzánů pod vedením komisaře Bukina dne 22. 12. 1944 (podle V. Petříka 23. 12.) asi kolem 11 hodin na okraj vsady Krasnice, k domku Jindřicha Hona. Kde si chtěli partyzáni odpočinout a v noci chtěli dojít k trati Pardubice - Kolín, kterou měli vyhodit do povětří.

V domě našli manželku J. Hona, jeho matku a 2 děti. Pořádali o úkryt, byli však oamítnuti. Proto si vstup do domku vymítali. Postavili stráž. Honová ji delší dobu přesvědčovala, že musí donést svému muži do lesa oběd. Když ji propustili, spěchala do lesa. Muži vše vyprávěl. Ten šel vše ihned oznámit starostovi Polmanovi do Lišovic. Polman poslal svého souseda ^{J. Morávkou} do sousední Leměšce, aby případ telefonicky oznámil četnické stanici ve Vředech-Bučovicích. Toto hlášení bylo podáno kolem 14. hodiny. Zanedlouho - již se začalo stmívat - se na návsi pod šelou objevily autobusy s vojáky. Odtud se rychle přesunuli vojáci ke Krasnici. Jiná kolona Němců přijela z Přelouče. (Podle Horníčka byli přeloučští vojáci v Krasnici dříve; soudí se, že byl ještě jeden udavač.)

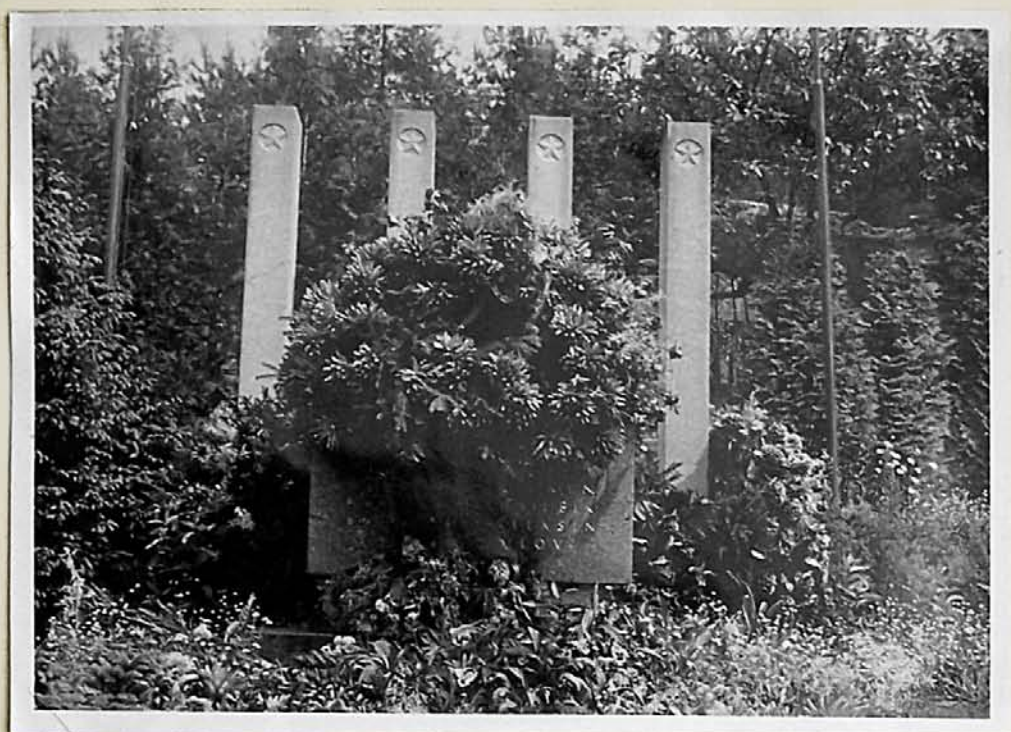
Fašisté přivazovali tanky a obrněný transportér. Protože partyzáni oamítnuli vedát se, Němci nakládali palbu. Výstřel tankového děla kapánil střechu domku. Když se propadl strop stavení, pokusili se partyzáni prorazit obličej. Jeden však byl okamžitě zabit, dva další - Lamek

Galachov padli těžce zraněni. Ostatní šli se uchýlit k poslední obraně do sklepa. Ještě chvíli s lodiný suval boj, až kolem 20. lodiný skončili již těžce zranění hrdinové svůj život vlastní rukou.

Zranění partyzány Galachova a Lamek odveleli gestapáci do hostince u Francků, kde se konal první výslech. Poté byl Lamek odvezen do Pardubic, kde se v nemocnici - pod stálým dohledem gestapa - léčil. Zde se také dočkal osvobození. Druhý zraněný Galachov - byl gestapáky umučen.

Po skončení boji přivolali Němci litoměřické kasíče, mobilizované i se střelnicí a přípravou na kráči rybníka. (Mezi nimi byl i J. Hovniček.) Kasíči museli vyhládnout ze sklepa po provaze mrtvá těla partyzánu. Ta pak byla spalena v pardubickém krematoriu.

Tak se osada Krasnice započala smutným způsobem do dějin druhé světové války. Strach a hrada způsobily zvrácení pěti životů statečných lidí, kteří daleko od vlasti prošli krev za naši svobodu. Krize krasnické tragedie zasáhla všechny obyvatele širokého okolí. Trošky bývalého Honova domku, místo posledního boje sovětských hrdinů, se staly památníkem hrdinství sovětských lidí, místem, kam každoročně přicházejí z širokého okolí občané, aby se poklonili věčné památce hrdinů - osvoboditelů.

Památník sovětských partyzánů v Krasnici.

(V pozadí trosky bývalého Honova domku). Čtyři sloupky symbolizují čtyři životy na místě padlých partyzánů:

Valerij Jevgeněvič Bukin, komisař oddělu Žarevo
Alexandr Ivanovič Danilov, pyrotechnik
Michail Ivanovič Balakirev, samopalník
Oles Vasiljevič Ostas, samopalník.

Válka se chýlila ke konci. Na všech frontách drtila Rudá armáda a její spojenci fašisty. Při návratu a bombardování Pardubic (Petrovka, nyní Páramo) shodilo jedno z letadel několik puny klesích mezi Leníkem a Litošvicemi. To byly jediné detonace v okolí. Tak jak se blížil květen, vzrůstal pohyb německých vojsk maskápad. Nejvíce byly zatíženy hlavní směry, např. silnice Havlíčkův Brod - Čáslav - Kolín. Brzy se však proudy pěších vojsk i motorizovaných kolon rozlily i na méně významné směry. Také přes Litošovice prošlo a projelo mnoho vojska v těchto dnech. Ale už to nebyli „vládci světa“, nýbrž poražená, unavená a zaprášená armáda. Často se zastavovali u domků u silnice a prosili o chléb. Dokonce jim vidět vojáky, kteří za chléb a vodu nabízelí střelivo - náboje do pušek a samopalů.

Rozklad a demoralizace německých vojsk vzrůstaly. Již předtím květno vyvrátili litošičtí občané směrníky a němečtí vojáci se vyplávali na cestu. Protože jim lidé nerozuměli a mnozí ani rozumět nechtěli, dávali jim nesprávné informace a tak jimone vyživovali jejich dezorganizovanost. Velitel jedné tankové kolony zastavil na křižovádce u kostnice Votuškovy, kde na smutku sedlo několik občanů. Vyplával se na cestu do Žehušic a Čáslavi, chtěl také vědět, nepouli v litošičtích lesích partyzány. Když se nesetkal s velkou ochotou, poučil veš jedoucího občana jako původu a současné rukojmí. Byl to

Xaeněk Kubín, jeden z „větších“ hospodářů v Lidošovicích. Poradili ho na čelní banky, za ním dva automobilů. V té době se našlo po lesích dost zbraní, i dost lidí - zejména mladých - si vyšetřil. A tak když došla banková kolona do lesů na „červenou skalku“ (asi 2 km od Lidošovic), vystřelilo několik mladíků (příj z osady Branboř) na banky z pušek. Tanky se ihned otočily ve směru palby a „profesionálové“ začali odpovídat se samopaly a kulomety. Tři mladíci rychle kmiteli, šlo však o život Z. Kubína.

Kubín hned na počátku přestřelky seskočil z banky a jedním skokem se dostal na kromadu klád u silnice. V okamžik střílející Němci si ho nevěřimli ani ho nehledali. Jejich strach z povzbuzení byl stejně velký jako strach z kurdí armády. Po několika minutách palby pokračovaly tanky v cestě do Žehušic a šťastný Kubín se vrátil domů.

Ustupující Němci odhazovali podél silnice vše nepotřebné, nejčastěji však zbraně. Plněny byly přeplněny vozidly bez pohonných hmotů či havarovanými vozidly. Občané Lidošovic (podobně jako v jiných obcích) shromažďovali tyto věci, zečásti pro vlastní potřebu, zečásti pro ustavení jakési místní milice jak v budově školy.

Z okolních vesnic přijížděli do Lidošovic čas od času povozníci se zeleninou. Bylo to 5. května po poledni, když se na návsi pod školou konal bankový malý „brh“ na okurky. Od Lentošic přijel motocyklista v civilu, jedinou pistolí měl v ruce,

drukem na pasem. Zastavil u skupinky lidí, volal - v Opatce je povolání, shánějte zbraně. Zbraně bylo v těchto dnech nárůde dost. Tak se v obci ustavila skupina pořádkové milice pod vedením řídicího učitele Kormaníka. Do této skupiny patřili občané Šteplina, Šýkora, Břežina, Fíšera, Dlab, L. Kobouk a další. Vyzbrojení byli převážně puškami, ale také italskými samopaly. Ustavili hlídky v obci, shromažďovali zbraně a jiný materiál, několikrát prováděli obcí skupiny kájakých Němců. Jednou se jim podařilo chytit jakéhosi kolaboranta v blízké koloně Litošovic. Zavřeli ho do místní poštovní skříně. Druhý den přijelo auto z Čáslavě. Kájaký kolaborant byl přivážen k jednomu z Káštarní a předčasně vyšetřován. Dál o jeho osudu nic nevíme.

Brzy po osvobození se v Litošovicích objevili první sovětské vojáci. Byly to převážně bývalí útlavci, nejčastěji vozačové. To bylo jiné přivítání! V obci se brádku po osvobození ustavil národní výbor, v jehož čele stál J. Kormaník. Jedním z úkolů národního výboru bylo pomáhat vojákům Rudé armády. Několikrát se v obci zastavily jednotky s koněmi. Podle velikosti koničat-ských usedlostí přiděloval národní výbor určitý počet koní na výpravu (tj. na 1-2 dny).

Předseda národního výboru a řídicí učitel J. Kormaník byl jmenován předsedícím Krapského lidového soudu v Hutní hoře, který soudil kolaboranty a zrádce českého národa.

Léto 1945 - 1948

Osvobození země začala být novými mírovými životem. Nově ustavený národní výbor sídlil v budově školy. Byly založeny další politické organizace v obci, mezi jinými i Svaz české mládeže (SČM, později ČSM).

Tak jako se blížilo 1. výročí krasnické tragedie, vznikla myšlenka uctít památku sovětských partyzánů uskytnutím pomníku na místě jejich posledního boje. Národní výbor zadal pomník firmě „Borovička“ v Čáslavi. Začaly přípravné práce, byla vyřazena stánek. Občané Litošín přispěli na pomník částkou 3 690 Kč, občané Krasnice věnovali 12 350 Kč, místní organizace SČM 1000 Kč. Obyvatelé obou vsad odpracovali mnoho hodin při dobrovolných brigádách na úpravě okolí budoucího pomníku. 28. října 1945 byl položen základní kámen budoucího pomníku, 21. 12. 1945 se konala první slavnost na tomto památném místě. Občané Krasnice a MNV položili věnce. V dubnu 1946 byl pomník dokončen a v Krasnici postaven.

5. května 1946 se konala velká slavnost spojená s odhalením pomníku. Byla to jedna z nejmasovějších manifestací v širokém okolí. Zúčastnily se jí organizace Junáka a celých Čech, číselná jednotka č. armády, legionáři z první světové války, ČSM, školní mládež z širokého okolí a ohromné množství obyvatelstva. V průvodu, který vycházel z Litošína, šli také

Členové hasičského sboru z Litošín, z nichž mnozí
byli přímými svědky boje.

Slavnost začala v Litošíně, z památníku
došel příjezd v 15.30 hodin. Uvítací projev přednesl
předseda MNV Horníčák, slavnostní projev přednesla
ONV Čáslav Nedvěd. Působivé bylo vyprávění jednoho
z partyzánských velitelů brigády J. Koziny -
Oldřicha Šafáře, který padl bojovně osobně zraněn.
V kulturní části vystoupil čáslavský sbor Hlahol
a litošínští Jan Voříšek (báseň Padlým hrdinům)
a Pavel Svoboda (báseň Partyzánská).

Po skončení slavnosti bylo sbráno divá-
cké představení „Praba je naše“. Mezi herci
vynikli L. Březina, L. Frišera, J. Voříšek, A. Kubí-
nová, M. Procházková, Procházková, Jambor, Rous-
bousek. Také žáci litošínské školy uskali 9. května
výročí osvobození vlasti hrou „Janů“ za spolu-
účasti členů místní organizace ČSM.

Tak vznikla tradice vzpomínkových slavností
u krajského pomníku. Nejprve měly
pár protifašistických manifestací a následně
k padlým sovětským partyzánům, později se
staly výrazem čs. - sovětského přátelství a
boje za mír. Samý památník se stal předmětem
obětavé péče některých krajských občanů (zej-
ména M. Jamborovi), MNV Litošín a dalších
politických složek.

Odkaleni památníku sovětských
partyzánů v Drahovicích 9. 5. 5. 1946

Mezi havičí lidovými občané (zprava): J. Frišera, Z. Jarkovský,
P. Svoboda, J. Morávek, A. Roubner, E. Dlaček, J. Polman
(v uniformě zpravoděje)

Předseda ONV Čáslav Nedvěd při slavnostním projevu

Za VO KSČ promluvil Václav Vítek. Ve skupině hasičů
stáli Alva Jano Morávek, Eberly Antonín Polman, za skupinu
starosta obce.

26. 5. 1946 se konaly volby do ústředního
národního shromáždění. V Litošvicích i v Krasnici získaly
klasy KSČ (nejvíce), Čs. strana lidová, Čs. strana
sociálně demokratická a strana národně socialistická.

17. 8. 1946 byl zvolen nový MNV. Předs-
dou se stal dělník Václav Vítek za KSČ. 28. 10.
1946 přičela V. Vítek na veřejné slavnostní schů-
zi občanů „Dvouletý budovatelský plán“ slidy, členové
MNV složili slib. Na této slavnosti byla poprvé
zpívána hymna SSSR. Slavnost byla ukončena
položáním věnců u památníku v Krasnici.

Větrná schůze byla ve znamení dvouletky
v obci. Součástí programu národního výboru
se stal pořadatel říšské autobusové spojení
do Přelouč. (Obec byla přičleněna ^{ke společenství v 1948!} k přeloučskému
okresu, hranice obecního katastru se staly jižní
hranicí nového okresu.)

V tomto roce se konaly první kurzy
ruského jazyka v obci.

V této době se z obce odstěhovalo několik
rodin do pokusnic, aby tam poněkud obnovil
hospodářský i politický život. Z Litošvic odešly
rodiny Františka Charváta, Václava Čekala
a J. Štěpíny. Z Krasnice se odstěhovaly rodiny
J. Svobody, J. Sedláka a M. Svobodové. Z obou
osad to bylo celkem 57 osob.

Počátkem roku 1947 se v celé zemi projevil
nedostatek uhlí. Od 24. ledna 1947 do 23. března
1947 bylo v litošvicí škole zřídleno vyučování pro
škol. uhlerní práci. Žáci si pravidelně dochá-
řeli do školy pro domácí úkoly (do bytu ředitele).

v celé země byly organizovány „Učební brigády“.
Také v Krasnici se přihlásili dva občané - Václav
Říha a Antonín Simon. Oba odešli do Moskvy.

2. dubna 1947 se zúčastnili zájezdu místní
školy poprvé filmového předclavení v Pítleově.

Na přelomu let 1946-1947 nastala krutá
zima. Sněh se uvalil od 10. 12. 1946 do poloviny
března 1947. Pošou však nastalo obrovské
sucho. Vědra byla suchá, se v odpoledních
hodinách se nedalo ve škole učít. Tráva na ka-
bradách i loukách vyprahla, louščí seno a sláma
brzy došly. Projíval se bezstarostní nedostatek
krmiva. Mnoha lidem vyschly studny, voda se
vozila ze studánek v Dubří a v Lidošce. První
dešť v Lidošicích spadl až přálkem listopadu.
Podle toho také vypadala úroda na kamenných
polích! Obilí bylo řídké, řepa a ovce někde jen
koleno 30 cm vysoké. V této době vycházelo
mnoho řev s míšeni daleko do lesů, aby našly
a v míšicích přinesly alespoň slámu pro dobytek.
Některé hospodáři vodily krávy a kory na lesní
aleji, kde se přece jen uchovala zelená tráva
ve stínu borovic.

Přálkem roku 1948 (21. 2.) byl v obci
na pokyn Klementa Gottwalda a celostátního
sjezdu národních rad vytvořen Akční výbor,
jehož předsedou se stal Ladislav Kohout,
dělník a předseda KSČ v obci. Členy MNO
v té době byli: Václav Vítek - předseda, J. Jan-
dáček - rolník, Josef Majer - správce polí
Lidošice, Václav Petřík - rolník, Čeněk Rambaust-
rolník, František Šolc - rolník, Ladislav

Kohout - dělník, Václav Hon - rolník, Václav Vo-
říšek - obchodník, Václav Říha - rolník, Josef Pa-
roušek - dělník, Josef Šýdora - dělník, František
Jelínek - řídící učitel. Předvodou jednotného svazu
českých zemědělců byl Jan Hon.

Nákladem místní osvětové rady v Litošvicích
byla obnovena svonice v Krasnici. (Kvoun na války
odvezli němeč.) Při této příležitosti se konala
velká slavnost na účasti katolického a evan-
gelického faráře, kteří kvoun vysvětili.

Únorové události vyvolaly i u nás velké
neměření. Vzájemně se diskutovalo o politické
situaci. Zejména dělníci pracující v nedaleké
Přelouči přinášeli denně nové informace.
Také naši školy dne 25. února stávkovali
po 15 minut v době generální stávky. Z Pře-
louče bylo slyšet hlas továrních sítin, ve
školním rádiu (v té době to byla v Litošvicích
dost výjimečná věc) zněl projev K. Gorbaldy
na Staroměstském náměstí v Praze.

V roce 1948 se MNV v plném rozsahu
stará o zemědělskou výrobu: organizuje hlavní
řádkové práce, kontroluje obdělávání pozemků.
Tzv. vynálešovými referenty byli jmenováni
Jan Hon v Litošvicích a František Tolda
v Krasnici. 18. 6. 1948 rozhodl MNV o kúšení
pronájmu obecního palouku občanu A. Píšovi
z Krasnice, protože neplnil státní dodávky.
Palouk byl nabídnut jiným zájemcům,
kteří prokázali, že státní kontingenty plní.

První zmínky o novém - socialistickém
způsobu hospodářství se objevují 13. 7. 1948.
V tento den rozhodla rada MNV, že nakoupí
stavbu parcelu a budovy po Václavu
Cihalovi (č. 9) „ pro účely připravovaného
družstevnictví“. Ovšem již 27. 9. téhož roku
byl domek přidělen do nájmu Heleně Projz-
ové, která pečovala o těžce nemocného man-
žela a 4 děti.

Při projednávání první přílehlky byl
program národního výboru velmi široký:
nakoupení 12 kasičských obleků a úprava
rybníčku jako požárního nádrží v obou
obcích. Na opravu políček a lesních cest
v katastru obu bylo uvolněno 12 000 Kčs.
Opravy prováděli místní občané s povozy,
na stanovení sazby pro různé práce i pro
povozy rolnů.

23. 11. 1948 na slavnostní schůzi MNV
za účasti kasičů, členů jednotného svazu českých
zemědělců, Svazu české mládeže, školních dětí
i dalších občanů bylo uděleno Klementu
Gosswaldovi čestná občanství obce Lihovítice.
Vě zdůvodnění je oceněno „ jeho úsilí v úno-
rových dnech jako předního bojovníka
za práva našeho pracujícího lidu“. Návrh
přednesl Václav Válek za MNV, souhlasná
vyjádření ověřili organizací předsedli:
Ladislav Kohout (KSD), Václav Voříšek
(kasičů) a Jan Hlav (JSDZ). Vystoupili
i naši školy.

V. Válek
(foto. z r. 1945)

Vedle významnějších státních svátků a vý-
prav (především oslavy v Krasnici) se udržo-
valy několik let po válce i další svátky
a slavnosti. Vě škole se každoročně rozpo-
nalo narozenin J. A. Konensského, J. V. Šalina
a K. Gotwalda. V velikonoční na železný
čtvrtěk přestal obecní sbíráčnický zvoník
(zvony „odletěly“ do Říma). To byla chvíle,
na kterou se litošičtí kluci ohromně tě-
šili. Vráci připravovali šlepačky (prkénko
s pokyblivým železem nebo zvlášť uprave-
ným kladičkem ze dřeva) a řetvačky,
pomodalili se „u krůček“ - na to dožíraly
měkké kbožné řepy - a za velkého
pachotu obešli šikrát krůček a potom
procháceli ve dvojitě celou obec, přičemž
si zvlášť dávali káček před bohatšími
usedlostmi a před domy, kde bydlela
děvčata. Na „Velký pátek“ se chodilo šikrát,
na „Bílou sobotu“ naposled. V neděli se šlo
do kostela a odpoledne na pomlázkové
proutě - na vrby do školství Litošic.
Potom následovalo plení pomlázek. A o
velikonočním pondělí se vyrazilo „šukel“.
Kraslice bývaly kdobem velmi prosté -
ve vývaru se slupky cibule, v „logru“
a se jarní zelení brávy. Teprve později
se objevily barvy na vajčka a odisky.
Kluci navštěvovali nejen děvčata, ale i
starší „stěny“. Dokonce pravidelnou stací
bývala „obecní pastouška“, kde šila se svým

bratrem Josefem (Krejčím) stará Marie Procházková. Tam však mnoho pozuláky nebylo, vědyt' to byli snad nejchudší lidé v Litošicích.

Druhou sakrovou „slavností“ bylo tradiční „pálení čarodějnic“. Obecní starosta pečlivě určil místo (většinou na úhoru, skále ap.). Potom nastaly přípravy. Děti se stoly i starší svazáci nejprve provedli úhled parku a návsi. Pak vzali klucik vozík a svázeli z celé obce dřevo - většinou ze zimních puvřezů ovocných stromků. Když byla hranice připravena, vyřáběly se smolnice. Většinou to byla starší hostáta, do nichž se naskrkaly smolné kůsky (pečlivě skruňované přes celou zimou). Všechno se stálo dnátem, popřípadě ještě namočilo do kolo-maxi (černé vazelina na maxáru křídleli hospodářských vozů). Poslední dubnový večer sláva začínala. Starosta zapálil hranici, po chvíli bylo klukům dovoleno zapálit od hranice hostáta a kárel ji co nejvýš a co nej dál. Hořící pochodně rovněžovaly „let čarodějnic“.

6. července (někdy den předem) se páli la hranice na památku upálení J. Kusy. To ovšem už byla vážná slavnost. Správa polesi měnvala dřevo, káci stoly připravili básně o Kusovi a Žižkovi, někdo z dospělých přinesl vzpomínkovou píř. Když hranice dohořela a občané se rozšli, dřívě kasi

v okružích stávk. Také dočínky se konaly
v obci po dva roky (1946-7) - na obecní
návěs přivěsti vyřazení honě poslední tří-
nák se snopy, byla nábyčnina obrovská
májka s věncem, svářáci kancili českou
heslou, žio školní děti byly uspořádány
kavody na chůdárka, v pytle a v pojídání
povidlového koláče s mince uprostřed.
Vícěr pak vyhrávala hudba v kostinici
u Votušku. Od roku 1949 se konaly
obvesní dočínky v Přelouči.

Kulturny v našich vsadách v té době
mnoho nebylo. Rádio mělo jen několik
občanů (elektrický proud se dokončoval
v obci až po válce), noviny odbíral jen
málokdo. Proto se uči kulturní dění
soustředovalo kolem školy, také dospělí
hráli po 2-3 sezóny ochotnické divadlo.
Části byly kancilní zábavy, z nichž nejstro-
nější posvicenská a hasičský bál každo-
nočně pořádaný. Zato každou neděli
odpoledne se mužští volkožili do svátceného
a šli „do hospody“ u Votušku na pivo a
na kuželník. V letech po válce se hrávaly
velké turnaje o sázky; pro kluby to byla
příležitost k vydělán při „odkulování“.

V provozu Votuškov kostinice souvisí
také jedna zvláštní událost, dobývání
ledu sjara. Najali občane nejprve led
přítivě porsekali, potom byly káby vyřazovaly
na břeh a odtud se svážel do hlubokého

sklepa na dvoře hostince. A potom i v nej-
pavnějších létech měli u Voříšků pivo
„jako dřív“.

1949

5. února bylo opět jednáno (poprvé v r. 1947
o obnově veřejného osvětlení v obci (staré osvět-
lení bylo zrušeno před válkou).

22. dubna došlo k oddělení organizací KSČ
v Litošovicích a v Krasnici.

2. července rozhodla rada MNV o odběru
spisů J. V. Štalina pro obecni knihovnu.

Na prázdnin tohoto roku se uvažovalo o
možnosti zřídit v obci rozhlasové křídlo. 17. 11.
MNV schválil zakoupení rozhlasového křídla
v ceně Kčs 5 000. Koupě zprostředkoval Ota
Flourek z Prahy; litošický podák. Konkrétně
k rozhlasu byly opatřeny z AZ Píchlou, pro-
látorý zajišťoval B. Rambousek z Krasnice.

V prosinci bylo zakoupeno 300 ks dřevěných
(150 pro Litošovice a 150 pro Krasnici). Měl tak
vzniknout velký obecní sad. V obou obcích
již byly rozsáhlé sady „obecních“ dřevů,
které se každým rokem v dražbě prodávaly
občanům.

1950

Na tento rok plánoval MNV několik akcí,
nejména výsázení stromků, stavbu rozhlasu,

opravu rybníků a opravu obecních domků (jeden v Lidošvicích a jeden v Krasnici). K zabezpečení šlechto akcí vyzval MNV spolu s KSČ jednotlivé složky v obci, aby vyhlásili své závazky. JSCŽ upsal 700 hodin na postavení místního rozhlasu, KSČ 270 hodin na vysazení 150 ovocných stromků a ošetření místního sadu. KSČ a ČSM v Krasnici se závazky odpracovat 250 hodin, členové požárního sboru 50 hodin na úpravu strojíny a požárního cvičiště. Připojili se také lidové myslivci.

V šlechto letu vyvíjeli lidové myslivci intenzivní činnost. V důsledku demokratizace politického a hospodářského života bylo totiž nemožné křídlo místní organizace lidového myslivectvího svazu, které pečovaly o komitky na obecních pozemcích. V Lidošvicích patřili k této organizaci: B. Fišera, A. Kasal, J. Hon, L. Březina, kratší dobu i další občane. Komitka se rozkládala na polích, lukách a v tzv. skl. ^{a obecních} sklých lesích (některým hospodářům patřily menší úseky lesa, část lesa spravovala i obec). Komitka to byla malá a zvíře stále ubývalo, i když se myslivci o zvířata pečlivě starali.

2. dubna 1950 byla dokončena výstavba rozhlasu. Hodnota díla přesahovala 60 000 Kč. Ke nástupci nejdůležitějších složek v obci byla vytvořena redakční rada:

za MNV Václav Vítek a J. Panoubek

za KSČ Ladislav Kohout a Jaroslav Hon

za ČSM Josef Kudac a Václav Vítek ml.

za mistku osvícenou radou František Jelínek
za JSCČ Josef Vančura a Jan Hon.

Provoz rožblasu sbavil obecního strážníka
povinnosti oblažovat xpiány bubnováním (i když
v případě poměry se různé xpiány označovaly
tímto tradičním způsobem i nadále). Tímto
každý den rožblas uhrával. Občané totiž
měli možnost „dát kárák“ svým bližním
či známým k svátkům a jiným významným
událostem

6. června tohoto roku zastal MNV rozhodnutí
státního soudu v Praze k pokusům špiónů
a rozvratníků lidově demokratického režimu.

Vě šních se objevil na litošických a
krasnických polích první traktor se samova-
rem. I když byly oba stroje hodně pomalové,
přece jen znamenaly významné zlepšení v nej-
obtížnějších zemědělských pracích. Národní
výbor pravidelně sledoval postup šňových prací,
předseda MNV vyzýval zeměděle k včasnému
dodávkám státu a k urychlení provádění
podmísky. 12. srpna se zúčastnili občané
manifestačního vozu obilí do Přelouče. Členové
KSC a ČSM vyzdobili vůz, keda napsal
ředitel školy František Jelínek.

13. 8. se školní děti i občané zúčastnili
celokrajské akce hledání mandelinky pramborní.
Akci zahájil projevem předseda MNV Václav
Víteň, vedoucími skupin byli jmenováni oba

předsedové JSCZ Josef Vancura a Jan Hon.
Páto „hledáčka“ nepřinesla zjištění „amerického“
bronka na polích v katastru obce.

Koncem roku se projevily vážné nedostatky
v plnění státních dodávek. Obec dlužila státu
celkem 13 127 l mléka. Proto MNV požádal
o snížení plánu dodávek mléka a skotu na
další rok.

14. 2. koupil v. Petřík tele o váze 64 kg za
1.142,90 Kčs, 1 kg stál 18 Kčs.

31. 3. prodal býčka o váze 200 kg za 3200 Kčs,
kj. 1 kg za 16 Kčs.

22. 5. koupil 2 selata o celkové váze 32 kg
za 2 240 Kčs, 1 kg za 70 Kčs.

1. 6. prodal tele o váze 98 kg za 1926,20 Kčs,
1 kg za 19,50 Kčs.

2. 11. dodal 25 kg sena státnímu statku
v Benešovicích za 23 Kčs.

14. 11. dodal 180 kg těžkého vepře za 4 180 Kčs,
1 kg za 32 Kčs.

2. 12. platil bylo „obecní“ dávky: 100 Kčs
za místnosti, 70 Kčs za kominičké služby, 20 Kčs
za elektrickou (motorovou) připojku, 10 Kčs za
světelný proud.

15. prosince tohoto roku schválil národní
výbor finanční výpomoc 1500 Kčs paní Antonii
Kohoutové z Lidošic.

1951

Počátkem roku byl schválen budovatelský plán MNV na letošní rok. 25. ledna pořádal MNV veřejné zastání v rámci akce „MNV hovoří s občanstvem“. Předseda Vítek přednesl zprávu o plánu práce na r. 1951, občané byli seznámeni s rozpisem dodávek. Měla se projednávat také otázka JZD, ale nikdo se nemohl se nedostavit.

V tomto roce poprvé kvaly agitace divo-
jine občanů obou osad na oslavu 1. máje. Vítek
níky oslav odrazil do Přelouče autobus. Zúčastnilo
se celkem 50 osob.

8. května byla obec postihána velkou
sušivou spojinou s krupobitím. Velká část
okopanin i jarních obilnin byla vodou odpla-
vena a pole musela být znovu oseta.

Národní výbor počal do svého plánu
stavbu nové úřadovny. Schůze rady se dříve
odbyvaly v bytě předsedy MNV, větší schůze
v hostině u Votráků. Protože se jin obličně
sháněl stavební materiál, byla stavba odlo-
žena.

V červnu tohoto roku se poprvé ustavo-
valy šňové hlídky k ochraně obilí na polích
i meštích a kásoh v obci. Národní výbor
také přidal Sabuli cti a hanu, na níž
se měla popisovat jména nejlepších a nejhor-
ších plůčů státního plánu.

6. 9. se rada MNV rozhodla požádat ONV o výjimečnou obci ze seznamu obcí spadajících pod inseminární stanici a aby bylo obci dovoleno držet vlastního býka. Opět bylo požádáno o snížení plánu dodávky mléka. V obci se vyskytlo několik případů ubytování hovězího dobytku z nedostatku krmiva.

Již třetím rokem propaguje národní výbor v rozhlasových relacích zemědělské práce ve skupinách. Zemědělci se však společnému oddělování vyhýbají a snaží se co nejrychleji svládnout polní práci sami. Přítomnou mnozí nepřijímají dodávky mléka a obilí (např. V. Kasal a další). V prosinci byla ustavena vlastní skupina k přesvědčování zemědělců ke skupinovému práci a ke vstupu do JLD.

Protivně zemřel dosavadní obecní řízenec Josef Polman, byl místo něj zvolen Alois Roubner, navíc s povinností hajního. Za to dostával celkem 758 Kčs.

1952

Sklizeň brambor krátce po 2. sv. válce

Na letošní rok došlo k zvýšení plánovaných úkolů zemědělské výroby. Proto byla ustavena dvanáctičlenná komise pro rozpis úkolů na jednotlivé zemědělské závody. Předsedou se stal Ladislav Kohout, předseda VO KSD.

10. 3. byla svolána schůze všech zemědělců k projednání práce ve skupinách. Nikdo - kromě členů národního výboru - však nepřišel. Výměna

zemědělské půdy jednodlivých kavodů byla poměrně malá. Za „velkého“ sedláka se počítal zemědělec s 1-2 koněmi, 4-6 kravami a minimálním stádo-
ným vybavením. K takovým patřili J. Hon, P. Bižar, J. Jurkovský, L. Kubín, A. Kasal v Litošovicích, J. Kasal, F. Folla v Krasnici. Ostatní zemědělské kavody byly také malé, že by rodině neúřivily. Proto muži obvykle odcházeli do zaměstnání do Pí-
loně a o hospodářství se staraly ženy. Přičkově práce se zabezpečovaly vzájemnou výpomocí mezi přátelskými, popř. „sjednáním“ konšského potahu na orbu, odvoz obilí či brambor a p. Za polek také musely ženy ospracovat určitý počet hodin u většího hospodáře při sázení brambor, při sňích, v období sklizně brambor, řepy a cibule.

Z toho je zřejmé jak nízká byla úroveň zemědělské výroby v obci. „Malí“ hospodáři využívali denně kravských potahů, krav se používalo k od-
sání, vláčení atd. Proto byla účinnost prac-
velmi nízká. Zemědělská výroba spotřebovala
obrovské množství namáhavé ruční práce, byla
málo lákavá pro mladé lidi. Ti z obou národních
osad kromadně odcházeli za prací do města.

9. května se konala vzpomínková slavnost
u pomníku v Krasnici. Slavnost připravil učitel
František Jelínek se školními dětmi a ve spolupráci
s ČM. Slavnostní program přednesl předseda MNU
V. Vítek.

Počátkem června byl ustaven výbor žen.
Za členky byly navrženy: Jana Majerová, Marie

Kohoutová mladá, Olga Kohoutová, Božena Charvátová,
v Krasnici: Jiřina Vránová, Barbora Balánová,
Markéta Hra Králová, Anna Jandáňková. Návržené
řeny však funkce většinou nepřijaly.

5. srpna 1952 rozhodla rada MNV o provedení
sklizně a výmlatu v hospodářství Václava Kasala
v Krasnici. V. Kasal i jeho žena vážně onemocněli,
jejich dcera již byla šimáčilehla. Vedoucími
výmlatu učinil MNV Václava Petříka a Fran-
ciška Tolků. Z každé zemědělské usedlosti v Kras-
nici se musel dostavit 1 občan na 1 den.

Vzhledem k dlouhodobé nemoci V. Kasala
byla provedena parcelace jeho pozemků a pře-
dělena krasnickým zemědělcům do nuceného paktu.
Pani Limonová z Krasnice (její muž pracoval
v době na Moskevku) se chtěla vzdát nájmu
obecních pozemků. Nebylo jí však vyhověno, neboť
se nenašel jiný nájemce v pronájmu.

Na 23. října vyhlásila rada MNV všeobecnou
pracovní povinnost k sklizni sklizení brambor
z pozemků Václava Kasala. V každé domácnosti
mohla zůstat 1 dospělá osoba k obsluhování do-
mácnosti. Všechny sklizení brambory, s výjimkou
150 kg pro osobní potřebu rodiny v. Kasala
a 50 g sadby, byly odvezdány sklize.

Z letošního roku se zachovaly údaje z tzv.
sčítacích archů domácího zvířectva. V Litosicích
bylo drženo 75 vlnkových krav, v Krasnici 50.
Jalovic od váhy 80 kg do 400 kg bylo 61, šelst do
váhy 80 kg 34 kusů. K inseminaci bylo přiblíženo
186 kusů.

z nich losoval z několika kuliček. Podle barvy kuličky se buď porádila nebo neporádila tzv. kontrola sušenosti, tj. odvětví ^{veškeré mělo} (z nádob do kvasič připravovaných lahviček. Podle sušenosti se pak i plařilo. (Tato kontrola se dělala i proto, že někteří hospodáři měli „křídli“ vodou.)

Poslední táh lit. Platy
J. Sýkora, P. Vančina, L. Bráňa,
A. Bráňová (vlevo sleva doprava)
21.

V březnu krátce po sobě zemřeli J. V. Šalin a Klement Gotwald, první dělnický prezident. Za oba se konala v budově školy vyzna.

23. 4. se rada MNV zabývala možností narylovat v obci neměřičku pro přípravování pískovinné práce. Byly vybrané čtyři šichto občané: L. Kubina, M. Polmanová a J. Duško-koupila.

Ke 30. 6. l. r. byla uzavřena litošická škola pro nedostatek káží. Od litošického nového školního roku budou dojíždět školou povinní káži do Jankovic a starší do Púctouč.

V tomto roce došlo ká k měnové reformě (31. 5. a 1. 6.). Občané Lichošic a Krasovic si vyměňovali staré peníze na nové v poměru 1:5 (1 nová koruna za 5 starých), a to do výše 300 Kčs (nových) na 1 osobu. Výměna byla prováděna v obci Jankovice v místnosti pobočky spořitelny. Bylo však dost rodin v obou našich osadách, které neměly ani peníze k výměně v rozsahu limitu 300 Kčs.

V dubnu bylo do obce přiděleno krmivo (snů a sláma) ze státních fondů. Největší příděl dostal Jan Morávek.

Budova školy v Litošovicích. Flóra Krutina v. 1953.

V prosinci 1953 káňaly v obci Litošicích nově
sáblí púřekumní práce. Vě starém lomě na kopci
na Vošičkověm byje zúžen hloubkový vrk, další
dva pak na Kopaninách.

1954

V březnu byly v obci púřpravovány volby.
Do národního výboru byli zvoleni: Václav Vítek,
Ladislav Píšera, Alois Roušner, Antonín Šivný,
František Tůlka, Josef Voščeník, Václav Kohout,
Marie Jamborová, Václav Petřík. Předsedou MNV
se stal opět Václav Vítek, náměstkem Václav
Petřík, tajemníkem Ladislav Píšera.

Nový národní výbor zahájil svou činnost
v nové úřadovně - v bývalé škole. Mimoriadně
zásluhy o rekonstrukci elektroinstalace a o přene-
sení rozhlasového zařízení měl Ladislav Píšera.
Byly stanoveny úřední hodiny a přijato usne-
ní k opravě obecního domu v Litošicích.

V červenci požádal V. Kasal z Krasovic
o vrácení své půdy z povinného pachtu do
vlastního užívání. V Krasovicích tento případ
vyvolal značné vzrušení mezi občanym, zejména
proto, že museli vracet osivo a brambory, které
k louškové sklizeň na Kasalových polích odebrali.
Mex V. Kasalem a ostatními Krasovickými vzniklo
klubové nepřátelství.

Ale i v Litošicích se vyskytl podobný
případ. Josef Procháčka, který hospodařil
na pronajaté půdě a v hospodářství s. k.,

se rozhodl dále pŕidu neobdělávat. Byl totiž ka-
měštnán ve státním poli. Národní výbor rozhodl
odvolat J. Prochárku ze zemědělské u státních lesů
a donutil ho, aby pracoval na pronajaté půdě. MNV
se při tomto rozhodnutí opřel o usnesení 10. zjezení KSČ
z června letošního roku o zvelebování zemědělství.
Spr. byla vyřešena 21. 10. tak, že obdělávání Prochárkou
půdy se ujala lesní správa, aby tak nepřišla o
potřebného zaměstnance.

Příčinou nezájmu o hospodaření na zemědělské
půdě byly vysoké dotávkové, důsledná kontrola sou-
kromé zemědělské výroby ze strany MNV, dále nízká
produktivita práce v zemědělství (zvláště u
hospodářské výsledky), možnost snadněji získat státní
půjčku v průmyslu. V této době se projevovala
zejména u mladých lidí tendence vyhnout se
ka pomoci jakýchkoliv prostředků práci v zemědělství.
Na druhé straně národní výbor měl právo odvolat
ze zemědělské tzv. „kolektivní“ pokud neplnili
státní dotávkové. Tak např. po 2 roky byla ka-
měštnána řádost M. Kasalové o propuštění ze ze-
mědělství. Teprve 30. 9. 1954, když se otec A. Kasal
zaručil za plnění svých dotávkových povinností,
rada MNV žádosti vyhověla.

V újnu byla uskutečněna sbírka na pomoc
postihovým rozsáhlými povodněmi na Slovensku.
28. listopadu se v obci konaly volby do národního
shromáždění. Volební obvody byly dva - v Lito-
šovicích a v Krasovicích.

V lednu byla provedena prověrka sběrače mléka. V Lidošvicích A. Svoboda plní své povinnosti usorně jak pokud jde o evidenci, tak i čistotu. Glejč byl hodnocen v Krasnici F. Francel.

10. výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou oslavili občané úpravou obydlí i veřejných prostranství v obci. V čele komise pro oslavu stál L. Přisera.

Velkého rozsahu v tomto roce nabývaly průzkumné práce. V první etapě (od prosince 1953) byly prováděny na různých místech kolem Lidošvic a blízké osady Vápěnka výzkumné sondy asi 3 m hluboké a 4-6 m dlouhé. V druhé etapě používal Českomoravský rudný průmysl z Krušné hory, národ Lovolusky (ve skutečnosti bylo sídlo na Vápence) vlastní soupravy. Vrtky byly vedeny obvykle do hloubky 400-500 m, v některých případech až přes 1000 m. Od roku 1955 postupně vznikaly i průzkumné šachty, nejčastěji kolem 50 m hluboké. Vytvořily se tak výhodné pracovní příležitosti pro mnoho lidí z okolních vesnic, a lidé odborní a řídicí práce vykonávali kmenová zaměstnání ČMRP. Ti se přišli většinou z díla Lukavice na Chrudimsku.

Všichni průzkumné práce si vyžádaly značné finanční prostředky. Také na lesních porostech vznikly velké škody. Během let však byly haldy šachet porvezeny, místa šachet a vrtů porostla novým porostem a jin škůlo se porušila,

kde se těžky pracovalo. Nemáme možnost posoudit národohospodářský význam průzkumných geologických prací. Ovšem pro obě strany naší obce znamená vedle určitého finančního přínosu - první nápor moderní techniky ve velkém rozsahu, techniky sloužící socialistickému státu.

V únoru letošního roku jednala rada MNV v rozsáhlé opravě komunikací v obci. Uporoznila ONV na zastávání veřejné výstavby opatří jiným obcím (prospěšky na tuto výstavbu byly přidělovány centrálně).

Koncem ledna byla obec postihnuta vichřicí, která nadělala nejvíce škod v okolních lesích.

V lednu a únoru probíhala tzv. zimní kampaň. Jejím účelem bylo získat od zemědělců výrobky nad státní plán. V obci bylo získáno 2 300 l mléka, 123 vajec, 10 k hovězího masa, 4 g vepřového masa.

V březnu sbíraly agitkační dvojice podpisy všech státních na podporu bratří na ověřový mír, za lepší budoucnost nás všech.

14. dubna byla uváděna iniciativa zemědělské dobrovolnické školy v Žehuřicích. Tato škola se rozhodla převést patronát nad krásnickým prouhem a osázela jeho okolí množstvím stromů.

Při projednávání státního nákupu mléka konstatovala rada MNV, že mnozí zemědělci mají špatný dobytek s nízkou užitkovostí, který mléka dojit nebude. (Krávy byly během používání laktu)

¹⁴ Příčinou špatných výsledků v zemědělské výrobě je i nedostatek finančních prostředků na zakoupení lepších dolnic či dobrých plemen jiných hospodářských zvířat.

K festivalu mládeže byla 17. července uspořádána slafeta se kavarky všech složík.

Koncem října kritizoval ONV obec za nedokončení adaptace obecního domku. Příčin bylo několik: nedostatek řemeslníků v obci, neochota Josefa a Antonie Procházkových vystěhovat se a j.

1956

V obci byla slavnostně zahájena 2. řádkářka. Občané byli na veřejné schůzi seznámeni s úkoly zemědělské výroby a s plánem rozvoje.

Jako v předcházejících dvou letech byla i letos zajištěna výkonná mládežská garnitura, která značně urychlila výmlat a průběh žní v obci.

Májové ostavy vyvrcholily účasí občánů v Přelouči na prvozájmovém přívodu a masifestaci 9. května a pomníku padlých partyzánů v Krasnici.

Do obce se rozhodl vrátit z pohraničí František Charvát s rodinou. Provozi Slátní lesy n.p., pole u Litvošic, vyponěkly smlouvu o užívání půdy majitele J. Parduse (přivodním majitelem byl J. Procházka), navštívil MNV F. Charvátovi, aby tato pole obdělával. Tak se vrátil

F. Charvát s rodinou do nové obce. Bydlil v obce
různě, protože jeho domek měl pronajat J. Bořko.
22. listopadu převzali Charvátovi pozemky do užívání.

K 39. vývoji VRSR vyhlásily jednotlivé
stávkou pracovní kávočky v celkové výši 175 hodin,
dále 2000 l mléka a 5g nepřívětivého masa nad
stávkou plán. U pomníku v Krasnici se konala
slavnost s projevy L. Fišerky a V. Petříka.

Na veřejné schůzi občanské ligy projednány
náležitosti v Maďarsku a v Egyptě (anglo-fran-
couzsko-izraelská agrese s cílem obsadit Suezský
kanál).

1957

V lednu byl schválen obecní plán MNV
na nejbližší tři léta. Nejdůležitější akcí se stala
stavba silnice do osady Krasnice. Dále se
plánovalo obnovení veřejného osvětlení, obdělání
některých ladem ležících půd v okolí obce a pomě-
řobně práce se opět hovoří o socializaci ves-
nice. V šesti letech měla být opravena vodní
nádrž a postavena autobusová čárka.

V únoru jednal MNV se zemědělci, kteří
nesplnili úkoly stávkového plánu v letech 1955
a 1956. Byli to Otto Břez, Jindřich Řehounek,
Emil Jarkovský, Jan Morávek, Josef Holeček
a Laděk Kubín, všichni z Lidošic.

K 1. 5. dal výpověď zaměstnanec MNV
Alois Roubner, protože mu některé stávkové vý-
středky

lali, se mi nedělá a jenom bere peníze.

Začínají se množit žádosti občanů o povolání
představy rodinného domku. Byli to např. J. Pů-
noubek, M. Janbořová, J. Kohout, Jaroslav Hon a
další. Problémem však byl stavební materiál.

4. dubna na veřejné schůzi občanů byli
představováni kandidáti do MNV pro příští volby.
Mezi navrhovanými nebyl dlouholetý před-
seda Václav Vítek, který onemocněl.

19. 5. byl zvolen nový národní výbor,
jehož předsedou se stal Ladislav Kohout,
dělník, předseda VO KSČ a dlouholetý předseda
NF v obci. Tajemníkem byl opět zvolen Ladislav
Fišera. Členy rady se stali Václav Petřík,
Josef Kolářský a Josef Vyhoda.

Nový předseda MNV
v Litošovicích L. Kohout

20. června přidělil národní výbor pozemek
pro stavbu starového pionýrského sáboru pro SRPŠ
Jednatelství střední školy v Přelouči. Pozemek je
v Krasnici na vyvýšenině asi 200 m jihovýchodně
od rybníka.

28. června se podařilo ustavit výbor úv.
Předsdkyňou byla zvolena A. Vráňová, kapiro-
vatelkou Olga Kohoutová z Litošovic.

V listopadu bylo provedeno sčítání

vyúčtování majitelů Lidové konečné společnosti
v Litovíně. Tím byla společnost krácena,
neboť již před 3 lety byly obec a sou-
sledek lesy připojeny ke státním lesům.

V letošním roce (regim v 2. polovině)
úspěšně probíhá přestavba obecního domu.
Má se zřídit 1 obytná místnost a úředna
MNV.

1958

MNV se opět zabýval případem přestár-
lého zemědělce (Václava Jandáčka), jehož děti
odešly pracovat do města a hospodářství upadlo.
ONV byl požádán o nárok.

Počátkem letošního roku byl zakoupen
televizor pro místní osvětlovou jizbu. Správcem
se stal Jan Bočko. Televizor znamenal
oživení kulturního života v obci. Na některé
zasedání se jižto podívá až 60 občanů včetně
děti.

V této době se do obce přistěhoval Ladislav
Pelikán, který zakoupil domek č. 42 po zem-
řelém p. Holečkovi.

3. dubna nastupe KVV projednával
výhody JZD, výhody naturálních dávek,
důchodového zabezpečení důchodovníků a p.
Bylo jednáno se vrásky, aby přesvědčili
své rodiče o výhodách společného hospo-
dářství v JZD.

10. dubna uzavřel MNV pracovní smlouvu s Věnovskou zemědělskou školou v Křišovicích. Věnovská škola bude pečovat o obilí pomníku sudých partyzánů v Krasnici a bude připravovat kulturní vystoupení při oslavách. MNV škole poskytne prostor pro stanovy šator.

V červnu byl z rozhodnutí ONV zastaven provoz vodního mlýna ve Dlouhé Lovočské. Zemědělci ani MNV s tím nesouhlasili, neboť náhradní mlýn byl obci vícem 12 km daleko.

Počátkem července vyhořel domek tajemníka MNV Ladislava Fišerky. Požár byl způsoben neopatrnými dětmi.

V usedlostech, kde zemědělci byli nemocní nebo starší, projednával národní výbor s jejich dětmi nutnost sklízet obilí z polí. V době žniťáků denně vyjížděl místní vozečkas organizované katedry Osvětlové besedy (J. Bořko) s příběhy knih, k bezpečnosti v obci i k rušení mezinárodním událostem. Průběh těchto katedr byly i předpovědi počasí na následující den.

12. září 1958 bylo v obci usraveno JZD na slavnostní schůzi zemědělců na účasti zástupců ONV (s. Vančura, Vambera, Váňa). Do družstva vstoupilo celkem 22 členů, z toho 7 z Krasnice. Do představenstva byli zvoleni: František Kohout, Václav Kohout, Emil Jarbovský, Jan Hon, Otto Břka, Alžběta Komárová, Blazena Kohoutová, Marie Lyková. Předsedou byl jednomyslně zvolen Emil Jarbovský, účelním Jan Hon, zotečnickem

František Kohout, agronomem Otto Bixá,
skupinářem Václav Kohout. Technice a umění,
se společný svod dojníc bude proveden k 1.1.
1959. Každý hospodář měl sklidit naposled
obopání sám a po hospodářsko-technické
úpravě pozemků (sečení poli) mělo JKD
zajistit podnikání slobu.

I když krašníci zemědělci nejčastěji
žádali o osvobození od zemědělské půdy, do
dněška jich voloupiť jen málo. Tak naše
MNV několikrát projednávala obdělání po-
zemků vdovy Jarmily Vančurové. Její syn
slibil pozemky obdělávat a plnit dodávky
na státní plán. Ale již koncem listopadu
požádala J. Vančurová, aby MNV zajistil
obdělávání jejích pozemků. Po MNV odmítl.

Po mnoha letech plánu a odhládku
pro nedostatek materiálních a finančních
prostředků bylo dokončeno veřejné osvětlení
v Litošovicích.

1959

Počátkem roku byla Jarmila Vančurová
odvezena do psychiatrické léčebny. Národní
výbor se musel postarat o zajištění hospodář-
ství, zejména krmivem zvířat.

Při loni práci brigády zahynul
Alois Roubner. Kácel v lese nad nedalekým
Borohem borovice, jeden padlý kmen ho
zastihl. Zahynul jeden z nejmladších lidí v obci,

dobrý, skromný a obětavý člověk.

V dubnu podala A. Kouřová státnost, ^{na OVU} že není dostatečně zaměřována v JZD. Státnost byla řešena i v radě MNV. Byly upřesněny nedostatky v organizaci práce. Současně došlo k řešení nízké dojízdě v JZD.

22. dubna bylo založeno samostatné JZD v Krasnici. Přihlásilo se 20 členů. Členy představenstva se stali: Josef Jandáček, Bedřich Jandáček, František Tůla, Josef Vaněwa a Janoslav Hon. Předsedou byl zvolen František Tůla mladší.

Knihovna naší obce byla vyhodnocena v letošním roce jako nejlepší ve své kategorii. Největší podíl na tom má Jan Bořto, dělník přeloučské strojírenky, který se stal správcem Osvětlivé besedy (včetně knihovny a Osvětlivé jítky) za řízení bývalé školy F. Jelínkovi. Podarilo se mu revidovat a doplnit místní knihovnu, knihy také pravidelně půjčoval a dohromady pořádal i literární přednášky.

V červnu rozhodla Rada MNV po dohodě se zastupci SRPS při JST Přetoni o vybudování nového objektu pro pionýrský tábor v Krasnici v akci Z. MNV se zavázal zajistit odbornou práci a SRPS práce pomocné.

17. července se znovu projednávalo hospodářství JZD ka úřadu MNV, OVU a JZD. Nebyl dosud proveden svod kóní a drav a uskutečněn důmyslný nástav selat. Stav kádrumkového

Jan Bořto
(17. 7. 1976)

xvířetva byl naopak příliš vysoký. To vedlo k větší starosti družstevníků o kámenkové meě v družstevní hospodářství. Také hospodářství družstva v rostlinné výrobě bylo neuspokojivé. Několik plánů koliv nebyly včas provedeny. Také křívové práce se díky destruktivnímu počasí značně opozdily. Proto MNV vyžadoval občany zaměstnané mimo zemědělskou výrobu, aby po práci a v nedělích pomáhali skládat vnit, resp. aby si vzali na pomoc zemědělství dovolenou.

27. listopadu odmělo představenstvo JZD návrh sloučení s JZD Sovolucký. Argumentovalo se potřebou nejprve zlepšit situaci v JZD a teprve potom se slučovat. Také hlavní námitka sovoluckých se týkala špatného hospodářství v Lidošvicích. Přijetí tak se muselhal s příhanivým ohlasem návrh postavit společné hospodářské zařízení v Sovoluckých.

1960

Počátkem roku v obci proběhlo první proběhování občany k civilní obraně. Rada MNV se zabývala možností zvýšení míry sociálních důchodů. V obci je celkem 16 osob s nízkými sociálními důchody.

Vstup do roku 1960 přivítaly sloty v obci kávasky na příst. 15. výročí osvobodění naší vlasti Rudou armádou. Národní výbor

do plánu akcí z na léta 1961-65 zahrnul mimo jiné rozšíření prostorové síť pomníkem partyzáni v Krasnici a zhotovení nového oplocení, výstavba budovy pionýrského sboru atd.

Významnou událostí letošního roku jsou volby do MNV. Za kandidáty do MNV byli navrženi občani: Václav Kohout, Jan Bočko, Josef Šj-kora, Ladislav Kohout, Antonín Šimný, Ladislav Fišera, Václav Petrák, Josef Kolděný, Janoslav Hon ml., Ānĕš Rambousek, František Tolda a Jiřina Vránová.

Na veřejné schůzi 26.4. představil předseda MNV kandidáty, podal zprávu o práci dosavadního MNV a o plnění akčního plánu. Současnĕ informoval o plánu akcí na další období.

Hospodaření mladých JZD v obou osadách bylo mj. závislé i na počtu a kvalitĕ pracovní síle. Často se stávalo, že starší hospodář nemĕl nebo pro nemoc a stáří nemohl pracovat. Rada MNV a JZD se snažily zajistit náhradní, většinou však neúspěšně. Tak 6.5.1960 jednal MNV o zabezpečení zemědělské výměry v usedlosti panĕ Holičkové (Kahradecĕ). Její zĕť a dcera se stĕli odstĕloval k Litošici a řídili o přidĕlení bytové jednotky v Pĕlouchi, kde oba pracovali.

ONV poskytl na výstavbu pionýrského sboru v Krasnici k doplnĕkovĕho rozpočtu částku 20 000 Kčs. Pro zlepšení hospodaření byla poskytnuta obĕma JZD dotace 15 000 Kčs (celkem 30 000). Hospodaření družstev bylo pravidelnĕ na pořadu schůzi MNV,

mnoho se diskutovalo i mezi družstevníky, takže byly na denním programu. Zejména šlo o státní oddalování ovoc a dobytka, o pracovní síly a o modernizaci stvojeného parku.

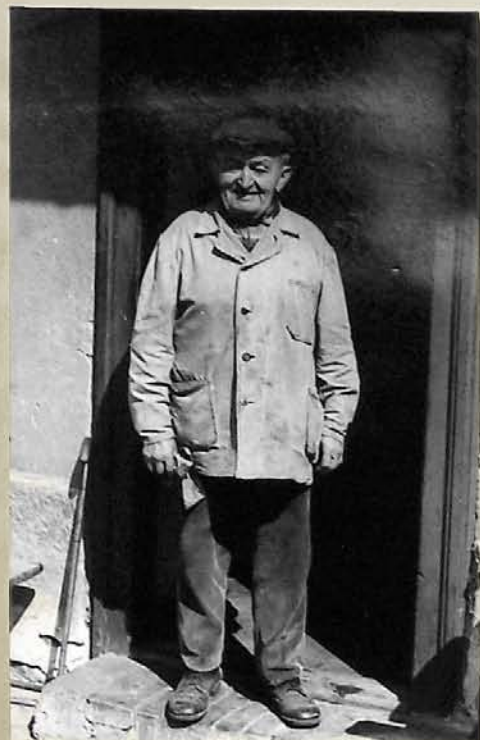
12. července proběhly volby, 24. června byla ustanovena rada a jednotlivé komise. Předsedou MNV byl jednomyslně zvolen Ladislav Kohout, tajemníkem Ladislav Frišva, členy rady Josef Ljškora, Václav Petřík a Josef Koláčný. Postupem v obci byli seznámeni s novou ústavou československé socialistické republiky.

Velkou pokornost věnovali funkcionáři MNV zabezpečování křové ostrahy. Sami převzali zodpovědnost za organizaci a konání křových klídek.

V káři byl nově zvolen výbor žen ve složení: M. Brěkinová, M. Jamborová, A. Vranová, O. Burešová (Kohoutová), M. Pamioutková, F. Honová, M. Pilaviová, J. Frišarová, B. Frišarová. Od nového výboru se především očekávalo zlepšení kulturní situace v obci.

Podzimní zemědělské práce se letos mimořádně prosperovaly. Ještě koncem káři ležely plany na lukách, stejně pokračovala i podzimní orba a sečí ozimů. Celospolečenské úsilí zaměřené na splnění všech předpokladů v zemědělství se číjící roky se promítlo i ve zvýšeném úkolu zemědělské výroby. U křibovického obvodu se mělo být v plánovaném 217 q v roce 1961 na 330 q v roce 1964, což představuje nárůst přes 52%. Přitom podmínky byly velmi špatné.

V dubnu byla ukavřena patronátní smlou-
va o pomoci závodu HKŽ Chvaldice obci JSD.
Na výroční schůzi JSD Litošice došlo k změně
předsedy - místo nemocného E. Jankovského
byl zvolen Antonín Dlásk.

Antonín Dlásk
(fot. 1976)

Většina stávek v obci ukavřela a do května
splnila závazky k 40. výročí založení KSČ.
Závazky byly zaměřeny hlavně na výstavbu
pionýrského sálu v Krasnici. Stavba úspěšně
pokračuje.

MNV s pomocí patronátního závodu
velmi pečlivě organizoval žně. Organizoval
brigádnickou pomoc občanů kaměstvaných
mimo obec a ^{s pomocí} voxidel HKŽ zabezpečil podstatnou
část svou obilí. JSD Litošice zakoupilo novou
výkonnou mlátičku, HKŽ zabezpečily její

instalaci. Velkou pomoc znamenala tzv. organizátor
JZD s. Slavík. Lidoštinští žáci byly velmi úspěšně
kvalifikováni koncem srpna.

Počátkem srpna došlo konečně k srovnání
dojnic v Krasnici. Společný kravín byl adapto-
ván z hospodářského objektu usedlosti V. Kasala.
Již na počátku vznikly velké rozpory mezi
družstevnicemi v otázce zabezpečení pracovní
pomůckami a jiných materiálů v kravíně.
Situace se postupně narokově vyvíjela, až 14. 8.
svolal několik schůzí, kde mělo dojít k složení
obou osadních JZD. 29. září se konala členská
schůzka Lidoštického JZD, která jmenovala
E. Jarkovského znovu předsedou JZD, dále
jmenovala své kádrupce do tzv. střešního ko-
mité (E. Jarkovský, A. Dlaček).

V závěru roku velmi pokračovala stavba
pionýrského sálu. V Lidoštině pracovali
brigádníci z Přelouč a Lidoštin celkem 2866
hodin. Hodnota stavby v Lidoštině činí
45 000 Kčs. Žáci JZD Přelouč odpracovali celkem
970 hodin, vedoucí stavby Vč. Doosal a Přelouč
198,5 hodin. Koncem roku bylo započato s bu-
dováním vzhledu střešiny.

1962

26. ledna došlo konečně ke složení JZD
Lidoštině a JZD Krasnice. Obě družstva jím
s oblibou plnila plán výroby a plán státek.
Např. JZD Krasnice plánovalo na r. 1961 celkem

332 000 Kčs srážeb, dosáhlo však pouhých 174 tisíc.
JZD Litošovic dosáhlo 340000 Kčs oproti plánovanému
390 000 Kčs srážeb.

Instančnická ONV a především členové MNV
vykonali velkou přesvědčovací práci ve snaze
zvýšit úroveň organizace práce v družstvech.
Bylo zvoleno nové představenstvo: Emil Jurešický,
Bedřich Jundáček, Jaroslav Hon. St., Ānĕl Ra-
bouskĕ, František Pištna, Božena Chavřastová.
Plánovaná výše odměny na pracovní jednotku
byla 10 Kčs. Otevřeno se hovořilo o družstvou
jako o úpadkovém družstvu.

Novým předsedou stoučeného JZD se stal
zkoušený odborník František Benada z Pře-
lonce. Změna v osobě předsedy se projevila
v lepší organizaci práce. Někteří nedostatků
se podařilo odstranit. A také se již v polovině
května situace zlepšovala. Plánované úkoly
byly většinou splněny. Koncem bylo zapo-
čato s výstavbou kravína v Litošovicích, aby
se vytvořily podmínky pro plnění pláno-
vaných dodávek mléka.

JZD mělo v této době již dva nové
braktovy, ale ani jedno braktořistku. Často
nypomáhal patronátůú závod, se zaměřením
byl na kratší dobu uvolňován bývalý klu-
běný braktořista Václav Bureš, ale kvalitě
přesně dosud nebylo nalezeno.

20. května se konala u pomníku v Kras-
nici celostátní mírová slavnost. Občané naší
obce přispěli svou prací k úpravě pomníku,

také celí prostředí riskato uctívá diabolický náč.

Všechny ročky se rozhodly k bláznivému
XII. sjezdu KSČ vyjádřit socialistické kávanky.
MNV kávanky registroval a kontroloval jejich
plnění. Např. organizace ČTJ provedla jíznu
úklidu v obci a sebrala značné množství
přelenného šrotu.

Plavba pionýrského sboru úspěšně po-
kraňuje. Do poloviny října odpracovali
brigádníci SZPČ i MNV 4 131 brigádnických
hodin. Plavba byla v této době v podstatě
dokončena až na drobné dodělávky a ná-
kup vnitřního vybavení.

Obyčejně pomáhali také žiáci výstavby
krevina v Litošicích, ale tato plavba nemá
sám potřeby tempo.

1963

V souvislosti s rozvojem vývoje v JZD
se v objektech JZD i v obecních hospodářských
stavěních objevily krysy (překání). Jak JZD
tak i MNV se několikrát snažily o jejich
vyhubení dezitací.

Zhoršení mezinárodní situace se odrazilo
i v aktivitě sloček. ČSPO registroval modernizaci
a doplnění materiálního vybavení počátků
strojí, zintenzivnil výcvik členů. Pravidelně
probíhalo i školení obyvatelstva v rámci systému
CO. (Důsledky tzv. berlínské a karlové krize.)

Václav Hon, důchodce z osady Krasnice, poslal stížnost kanceláři prezidenta republiky na to, že nebyly správně rozděleny doplňkové sociální podpory důchodcům s nízkými důchody. On sám dostal příspěvek ve výši 100 Kčs. Rada tuto kákeřitost projednala a zjistila, že V. Hon v roce 1962 odpracoval 433 pracovních jednotek, za což mu bylo vyplaceno celkem 6 062 Kčs, hodnota naturálních činů 674 Kčs. Vedle toho hospodářil V. Hon na kámenkovém hospodářství a navíc pobírá sociální důchod.

Mnohá se opravy a přestavby rodinných domků v obou osadách. František Charvát opravoval krovny, kryšinu a vnitřní prostory, Václav Pilař začal rozsáhlou přestavbu celého domku. Josef Koldáčský z Krasnice opravoval kryšinu, M. Jamborová omítku atd.

V květnu bylo rozhodnuto učinit opatření ke zlepšení pracovní morálky v JZD. Předsavenstvo vyhlásilo v JZD členky Říhovou a Královou z Krasnice pro zanedbávání pracovní povinnosti. Dále bylo usneseno vyhlásovat rozdělení na práci každý den rozkladem, a to pro obě obce.

Zdeněk Kubín, dříve majitel jednoho z největších hospodářství v obci, požádal ve výši 69 letelů o přínání důchodu. V době souhrnného hospodaření si však neplatil pojištění, oblatu dlužil ke konci roku 1963 téměř 12 000 Kčs na daních a neoplněných dodávkách. Národní výbor jeho žádost o důchod doporučil, ale dluh muselo uhradit JZD z poplatků za tzv. vnos.

Počátkem roku se MNV spolu s představenstvem JLD, organizací KSČ a spolu se skupinami vyšších orgánů katalyzoval stavem pracovních sil v JLD. Po dlouhé době se podařilo získat mladého člověka do zemědělství. Jana Charvátová z Litošovic se rozhodla studovat studium školu zemědělské ekonomiky. OUV Pardubice nabídla, že uhradí určitý výdělek jednému pracovníku z přímýstev, pokud by se přihlásil k práci v JLD nastálo. Zemědělská výrobní správa státního stejného způsobem zabezpečit brigádníky v době žní.

Václav Kohout, syn F. Kohouta z Litošovic, s nímž se počítalo na funkci mechanikářa, ukvapil smrtelný úraz elektrickým proudem v podniku MKL Chvalšice dřív, než mohl tuto funkci nastoupit. Věděl byl hodný člověk, který mnoha lidem pomohl. Pro obec i pro JLD by byl vyjmenovanou posilou. Byla to bohužel rána pro jeho rodiče, sám Kohout, se před několika lety v lesu těžce poranil žijící starší syn František (kláda mu přerazila nohy) a na následky zranění zemřel.

Národní výbor rozhodl o odměnách za práci v obcích L. Za hodinu odborní řemeslníci práce se platilo 5 Kčs, za hodinu pomocné práce 3,50 Kčs. Odměna za práci na stavbě cest byla stanovena na 4 Kčs za hodinu.

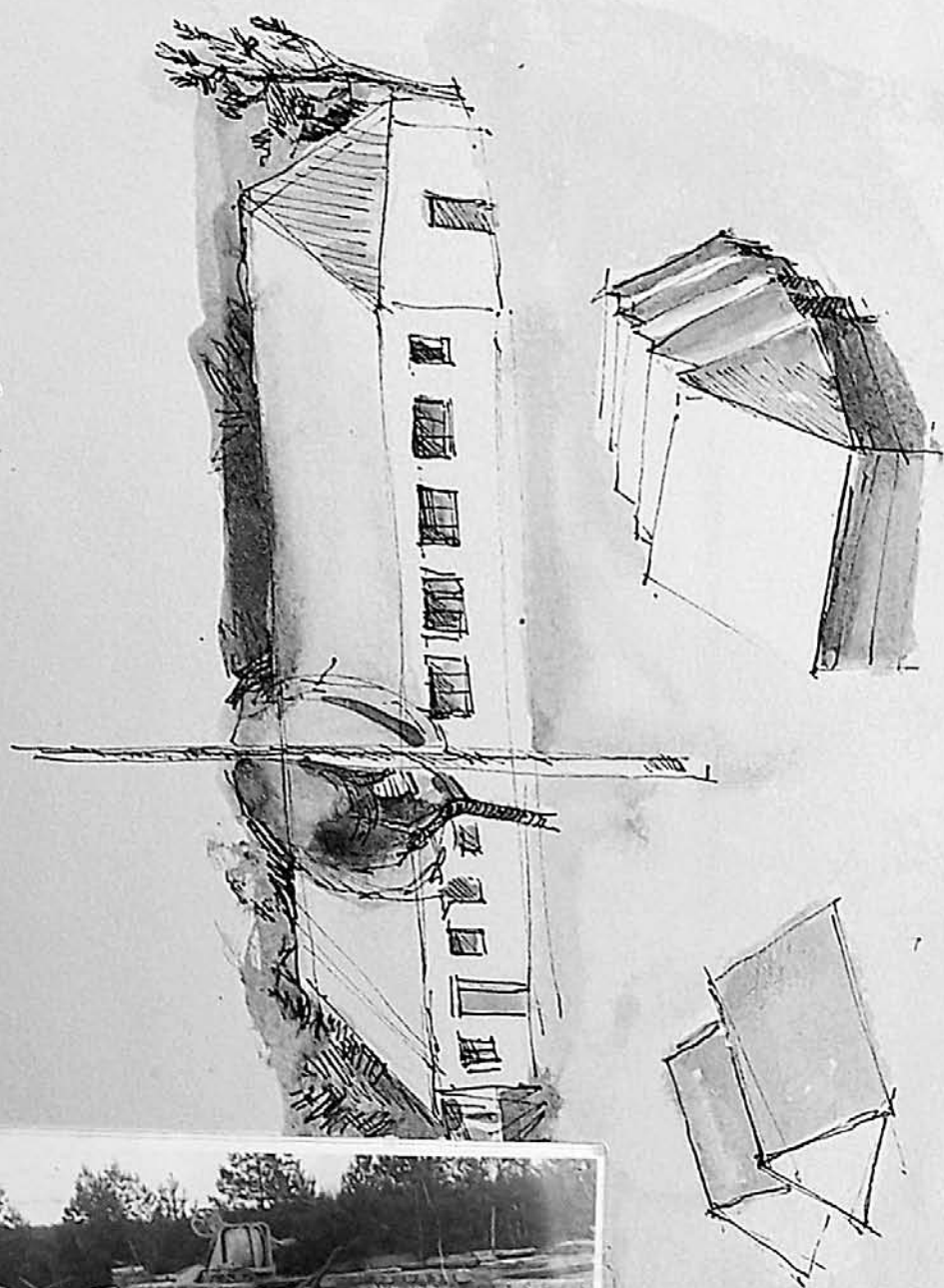
Při prověřování brigádnické pomoci družstevu podle jednotlivých usadlostí byly odhaleny značné rezervy. Z agitativní skupiny získaly pro pomoc ve spíchových pracích 22 občanů, s dalšími šel do družstva voleno nebo uzavřeli s JZD smlouvu.

V tomto roce prováděl Ústav pro jazyk český ČSAV v Praze výzkum. Cílem bylo dostavit starým pomístním jmenům na území obce. Za spolupracovníky byli vybráni občané František Frišera a Václav Pešák.

František Frišera,
skladník JZD
(rok. 1976)

Na neřízné schůzi 12. března k přípravě volebám rozhodl předseda MNV L. Kohout dosavadní práci MNV a předložil návrh nových kandidátů. Byli mezi nimi i mladí lidé: Josef Peška, Václav Bureš, František Fůla ml., Josef Jandaček ml. Poale voličských sezení bylo v Litošovicích a v Krasnici 144 oprávněných voličů. Volby přinesly zásadní změny ve složení MNV. Předsedou se stal Ladislav Frišera, dlouholetý občanský funkcionář národního výboru, tajemníkem Josef Paroubek, dělník z Krasnic. Předsedou seničtější komise byl zvolen A. Živný, předsedou finanční komise

*Budova pionýrského lávora
v Krasnici*

(dole fotografie k počátku výstavby 1961)

Ladislav Fišera
nový předseda MNV
(fot. 1976)

se stal Jaroslav Hon, předsedou kulturní komise
Václav Bureš, předsedou komise pro veřejný
pořádek L. Fišera. Radu MNV tvořili předseda
a tajemník MNV a předsedové jednotlivých
komisí.

Rozpočet MNV byl zabezpečen celkovou
částkou 6 700 Kčs. Odměny za vykonávání
funkcí byly stanoveny takto: předseda
a tajemník 375 Kčs měsíčně dobrovolně,
knihovník 200 Kčs měsíčně, ostatní po dohodě
s ONV.

Koncem roku byly dostavěny čerpané
u zastávek ŮPAD v Litošicích (v ideálním
středku obce) a na silnici Litošice - Jankovice
pro krasnické občany. Jště v prosinci

došlo k přestěrování laureláni představenstva
 JZD do nově adaptovaného obecního domu
 č. 23 (bývalá paslačka) v Litošovicích.
 V prosinci také došlo k kmenové předsedce
 JZD Litošovic. Šel se jím s. J. Berwid, úspěšný
 a zkušený představa JZD Brloh.

Obecní důmek
 v Litošovicích
 po adaptaci
 (foto 1976)

1965

Nový představa JZD navedl řádu opatře-
 ní. Připravil nový písemný řád, družstvo
 započalo s pěstováním ekonomicky výhodných
 rostlin jako: květináč, mák, námel a cikanka
 na celkové výměře 17,5 ha.

V roce dvacátého výročí osvobození ČSR
 Rudou armádou se připravovala celá obec na svěd-
 nové oslavy. MNU složil družstvo, aby upravilo
 objekty JZD, občané upravovali fasády svých
 domků, mládež a ostatní složky se postaraly o

významá prostranství v obci.

6. května se v úředně MNV konalo slavnostní zasedání k 20. výročí osvobození ČR. Projev předsedy předseda MNV Ladislav Fišera. Zástupce ONV v Pardubicích předal Marii Janíkové české uznání ONV k významnému výročí. Osmnácti občanům byl předán odznak za budování obce.

V rámci májového slavnostního oběd a krasnický památník významní hosté, partyzáni Fomin a Kadlec, dále souvození padlého sovětského partyzána Bukina. Kto hosté se na vlastní oči přesvědčili, s jakou láskou a pietou přívz naši občani o památník chudini, kteri položili životy za naši svobodu.

Významé děti v červnu vážně narušily zemědělské práce. Zjištěna mokřejší louky v díkosti a na Bahách byly branně rozbařeny. Místo kácích listů nesužích traktory hlavní část senoscei zabezpečovaly krouškové potahy. Také kvalitě sklizeného srua nebyla nejlepší. Občani byli vyzváni k pomoci postihájným oblastem na Slovensku, kde byly rozsáhlé záplavy.

Letovní žně začaly spordně až 4. srpna. Hlavní síla spočívala na samovaxacích. Posedně a svázané obilí však dost dlouho leželo pro nedostatek pracovníků síl na poli. Úspěšně bylo dohodnuto posedně Nla síla kombajnem STS v Přelouči, ale ten je zatím na jiném obse. Poměrně lepší je stav v ústřední výročí. Poprvé od založení JZD byl

splněn plán dodávky mléka za 1. pololetí letošního roku. Také situace v dodávce masa je relativně dobrá. Přesto některé členové JZD věnují větší pozornost svému záhumenkovému hospodářství než družstevním povinnostem. Proto MNV navrhuje zrušit osobní záhumenky a svěřit záhumenky společně.

JZD připravilo plán na příštích v letech 1966 - 1970. V roce 1970 má být dotazováno těchto výnosů: 22 q křída a oves a 7 ha, 1800 l mléka od jarní dojnice.

Na podzim se projeví nedostatek uhlí, není akce k, zejména při výstavbě pionýrského tábora v Hraonicích. Zejména se slučuje SVVŠ Přelouč není zájem o dokončení akce. Hrozí nebezpečí, že plánované investice nebudou vyčerpány. V sílích MNV není samostatná - bez pomoci SRPŠ - dokončit tak velkou stavbu. Rada MNV proto bude jednat o předání této velké stavby domu pionýrů a mládeže v Pardubicích nebo některému z V ROH velkého závodu.

1966

19. února se konala výjimečná schůze JZD. Schůze zvolila představenstvo na další tři roky. Předsedou zůstal Josef Běvid. Ve zprávě o hospodářství JZD se konstatovalo, že výžoba mléka v Litotíně je nerentabilní. Naopak - přerušky kováčského ve úpravě na šívě jsou odloženy na kus

a den, průměrný výškový 50 až na kus
a den. JZD po zkušenostech z loňského deštivého
roku zahájilo rozsáhlou melioraci luk, zejména
na Bahušech, na "Obci" přední a zadní, v Li-
stce a v Dubří.

Již delší dobu se nepodařilo reaktivovat
mládež v obci. Místní organizace KSČ spolu
s MNV proto navrhla zrušit ZO ČSM. Volba
se také zhoršila činnost komisi MNV, a nikde
někde se vůbec nescházejí. Také kulturní
život je v obci minimální. Televizor je již
delší dobu rozbitý, mnozí občané si koupili
vlastní televizor, takže přístupnost ke kul-
turním akcím je malá. Jedinou aktivnější
skupinou v obci jsou požárníci.

V červnu a červenci spěl hodně pušelo.
Zemědělské práce v JZD byly silně zpožděny.
Navíc se v červenci přehnala nad katastrem
obce ničivá vichřice s bouřlivými. Způsobila
značné škody na zemědělských i lesních
prosochách.

Následky červencové
vichřice
Hilma "Na strádě" a les
směrem ke hrobovým vřt

Obilí v Dubně

Zrniceň lán kumel' kaprotý

*Bramborové pole
vlevo od silnice
k Semlešů*

*Mohutný topol u lesa
k Janovicům*

Výjma JLD a ma' od letošního roku postupně specializovat. Ma' dojít k omezení výroby mléka, místo toho bude rozšířena produkce kováčského skotu na xiv. Podobně dojde k specializaci rostlinné výroby na pěstování ova, brambor a námelu.

1967

Počátkem roku došlo k bouřlivému projednávání záležitosti zásobování vsady Krasnice. Jednotě Pardubice navrhla zrušit dosavadní prodejnu v Krasnici, ponechat jenom hostinec a zásobování zajišťovat pojízdnou prodejnu. I tím však neobstálo ani občané, ani MNV. V Krasnici je velká chatová osada, v lesích místních navíc pionýrský tábor. Přesto však byla prodejna zrušena.

Počátkem března se v obci uskutečnila sbírka na bojovníky Vietnamu. Bylo získáno 270 Kčs.

21. března byla přenesena místní telefonní hovorna a prodejny jednoty do budovy JLD. Správu telefonní hovorny byl pověřen důchodce Josef Procháčka (šel a do obecního domku přestěhoval a bývalého „Chudobova“ stavení).

Májových oslav v Přelouči k obřadu obce zúčastnili v bojovém počtu. Dopravu zajišťovaly dva autobusy. 9. května byly položeny věnce u pomníku v Krasnici.

Plán zřívající práci přitáhl s přesunutím kováčského objemu práci na STS. Byla omluvně

Kravín JLD Litosice by se vybudová se vyžánarací
 pomoci MNV a občanské oče. Vyžánarací přispěl
 k zvýšení efektivity zemědělské výroby v obci.
 Na snímku udele typické hospodářská čít
 zemědělské uadlosti malorolníci: dšv pro 2-3
 knány, všov dšívky pro vpru, lozy, knálky.

rajštiná sklizení všeho obilí s STS, dále sklizení
slámy a 50 ha podmítky. JZD řeší tímto způsobem
nedostatek kvalifikovaných pracovníků sil a nedostatek
techniky. Přesto se finanční situace JZD zlepšila
natolik, že poprvé na svou existenci nepotřebovalo
provazní úvěr (v pololehlosti letošního roku).

Občané - jednotlivci i složky uzavřeli sávkou
na počesť 50. výročí VŘSR. Hlavním obsahem
sávkou je brigádnická činnost, zaměřená na
budovatelské akce k vylepšení obce.

V tomto roce byly opráveny komunikace
v obci a okolí v Hlubošvicích (místní úřadovna
MNV), byl zaveden vodovod na pionýrský
sbor v Krasnici. Občané také nově upravili
prostranství u pomníku padlých partyzánů.
S pomocí závodů okresu Pardubice bylo vysá-
zeno 300 ružových květů.

1968

Místní národní výbor od počátku roku
připravoval volby na květen tohoto roku.
Na schůzi pléna byla rozhodnuta práce všech
komisí a jednotlivých členů. Předsedou volební
komise se stal Ladislav Březina.

V květnu se v Krasnici konal okresní
sraz PO ČSM. Národní výbor k tomu připravil
pionýrský sbor.

V dubnu vážně onemocněl dlouholetý
předseda finanční komise a pokladník Janoslav
Hon. Bylo rozhodnuto že na jeho místo nastoupí

Pod vlivem inkubik pravicových sil v tzv. polednovém období se volby nakonec nemohly uskutečnit. Udalosti roku 1968 se v obci nijak negativně neodrazily. Jenasedání MNV se těmto pr. člyžů měsíce nelonalo. V káři s MNV jednala posádka z Bohdaneč o pronajmutí krasnického pionýrského sbora jako skladu (do bohdaněštyler kasáren měla být umístěna část sovětských vojsk).

1969

Počátkem roku byla otevřena nová silnice mezi obcemi Litošice a Lovosický místo nevyhovující polní úvozové cesty, která spojuje obou obcí spíše přezorala. O náklad na silnici se podělily MNV Litošice a ONV Pardubice.

Již třetím rokem se úspěšně rozvíjí patronátní spolupráce mezi vojenskou porádkou v Kolíně a sločkanii v obci. Také v letošním roce se kolínští vojáci podělili na oslavách MDŽ (hudba, promítání filmů).

Ani v letošním roce nepochomněli naši občani na podlé partyzány v Krasnici. V obci připrav majorych slar byl natřen plot kolem pomníku. 9. května položili občani Litošic a Krasnice věnce k památníku.

Pionýrský sbor v Krasnici ma' vlastní transformátor. Protože jeho kapacita není dosud využita, musee MNV nevyužitou energii platit. Proto rada MNV vchodla pronajmut pomníky

Kolem Sábora a podél zde vyrostou rekreační chaty, které by byly na uvedení transformátor napojení. Bylo povoleno postavit celkem 9 chat.

Rekreační chaty u Kravnického Rybníka. První chaty byly postaveny v letech 1955-57. V poslední době vstě vznikl a město pro vybudování chat pumce vzniklá. Oblast našel obce patří k nejkrásnějším v obci Pardubice.

1970

Letošní rok je rokem ideologické, politické i hospodářské konsolidace v celé naší zemi. V naší obci mluví MNV i ostatní složky v čele s organizací KSČ navázaly na konkrétní výsledky rozvoje obce v minulých letech. Politicky nejvýznamnější akcí se stala příprava oslav 25. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou.

4. května se konala u pomníku padlých sovětských partyzánů celookresní manifestace za účasti předních politických představitelů okresu, partyzánů, delegátů škol a velké jednotky Sovětské armády s posádky Zdechovic.

Čelo slavnostního průvodu

V popředí:

*A. Kivný, předseda
VO KSO*

*L. Fialna, předseda
MNU*

*J. Pavouček, tajemník
MNU*

*Skupina
č. a sovětských
důstojníků*

*Představitel Sovětské
armády při projevu.*

Další významnou událostí bylo slavnostní
kaskádání MNV k 25. výročí osvobození naší vlasti
Yončeskou armádou. Slavnostní projev přednesl
kástupce ONV, předseda MNV rozhodl právi
MNV v obci za uplynulých 25 let. Na káven
byly uděleny pamětné medaile vlády ČSR
Ladislavu Přisecovi, Antonínu Živnému a
Janu Bočkovi.

Koncem roku byly připravovány doplně
vací volby do národních výborů a dalších
kástupitelských orgánů. Klíče se kúčasúto
22 občanů, 15 káček národní školy v Janovické,
kástupci ONV, kandidák na poslance ONV
a další.

V kávenm roku probíhalo celostátní
sčítání obyvatelstva.

1971

Letovní rok začal ve znamení oslav
50. výročí založení Komunistické strany
Československa. Občané vyhlásili k tomu
výročí hodnotné kávasky.

Počátkem roku byly provedeny dopl-
ňovací volby do MNV. Novými poslanci
se stali L. Pelikán, J. Jandaček, J. Myška
a M. Brůžinová. M. Brůžinová převzala
funkci předsedkyně finanční komise a stala
se hospodářkou MNV.

V dubnu bylo odpracováno 150 hodin

v rámci národních směn, většinou na úpravě okolí pomníků v Krasnici. 5. května se konalo pohřbení věnců v Krasnici za účasti všech politických složek okresu Pardubice.

V listopadu se uskutečnily volby do zastupitelských orgánů. Předsedou MNV byl znovu zvolen Ladislav Fišera, tajemníkem Josef Paroubek. Do rady MNV byli zvoleni J. Jandáček, A. Živný, J. Boško a B. Pavlus.

1972

Počátkem roku došlo k mimořádně významné události: JZD Litošice - Krasnice se spojilo s JZD Pochoděň se sídlem v Lipolčicích, jehož předsedou je významný odborník s. Krejčík z Pelechova. Tato změna bude pravděpodobně znamenat radikální zásah do zemědělské výroby v obci. JZD Pochoděň totiž patří mezi nejvyspělejší družstva na okrese.

Rozpočet MNV na rok 1972 oblohuje tyto hlavní položky: 100 000 Kčs na úpravu komunikací kolem památníků v Krasnici, 50 000 Kčs na vyčištění krasnického rybníka, sloužícího velkým množstvím rekreantů, 32 000 Kčs na úpravu hráze v Krasnici.

Letos byl pionýrský tábor v Krasnici využit pro rekreaci dětí podnikem Komun-

národních služeb Hradce Králové. Za měsíc
července bylo zaplacen. nájemné 6 000 Kčs.

Budovu dřevěného hostince Václava
Voříška nakoupil MNV v Litošvicích. Počítá
se s provedením generální rekonstrukce
na prodejnu, pohostinství a kulturní
místnost v obci.

Budova dřevěného hostince v. Voříška.
V této budově byl umístěn i obchod
smíšenýho zboží, později prodejna
jednoty. (fot. 1976)

1973

Hlavní budovatelstvem obce v obci je úprava
hrádce u krasnického rybníka. V letošním
roce má být dojde ke generální rekonstrukci
venkovského osvětlení v Litošvicích a v Krasnici.

Obce v Krasnici se stále opořádají. Chybí
materiál, státní rybníctví začalo vypouštět

Památník padlých sovětských partyzánů,
symbol čs.-sovětského přátelství.

vybít až 9. března.

5. května se konala velká manifestace u památníků padlých sovětských partyzánů. Pomník v Krasnici se stal v rámci okresu nejvýznamnějším symbolem přátelství československého a sovětského lidu, křesťeného krví sovětských i našich partyzánů.

Vážným problémem je zásobování v obci, zejména v Litošicích. Prodejna Jednoty není vybavena dostatečným sortimentem zboží, takže prodejní doba občanům nevyhovuje. Návrhy na změnu prodejní doby dosud ani Jednota, ani vedoucí M. Francouzová dosud nerespektovaly. Proto stanovila kada MNV prodejní dobu direktivně, a to dvakrát týdně od 7 do 18 hodin. Říditelství Jednoty bylo požádáno o vybavení prodejny maximálním pultem.

JZD Pohodní provádí na poli uhasadnu obce rozsáhlé úpravy. Byly sečeny pole do okrouhlých láni, na pole je navázán vápence z lomů od Buloha, je dokončena rozsáhlá meliorace luk a bylo louky jsou přeměněny v pole - Obrada, kádni a přední "Obce" a jiné.

V okolních lesích se objevili divoáci, zejména v bažinách kolem studánky v Litoši. Oddal vyražejí do okolních porostů, zejména do kukuřice.